

STRATEGIJA

TRAJNOSTNEGA RAZVOJA
OBČINE KOMENDA

za obdobje 2025–2035

varna, prístna in živahna.

Naročnik:

Občina Komenda

Zajčeva cesta 23, 1218 Komenda

Tel.: +386 (0)1 724 74 00

E-pošta: obcina@komenda.si

Spletna stran: www.komenda.si

Naziv dokumenta:

Strategija trajnostnega razvoja Občine
Komenda za obdobje 2025–2035 – osnutek v2

Številka:

40/23

Nelektorirano besedilo za javno objavo.

Odgovorna oseba naročnika:

Jurij Kern, župan Občine Komenda in predsednik strateške skupine

Koordinatorica:

Dr. Larisa Brojan, Občina Komenda

Strateška skupina za usmerjanje priprave strategije:

Viktorija DROLEC, ZMSK, socialno varstvo, humanitarna dejavnost I Simona FLEGO, občanka, turizem I Matej Gojčič, LUR, priprava prometne strategije I Nada JAMŠEK, podžupanja, kmetija Jamšek I Mirko KEPIC, občan I Roman KONCILIJA, GZ Komenda, gasilstvo, naravne nesreče I Silvester KRANJEC, občan, kmetijstvo, varstvo okolja, prostor I Uroš KRIŽANIČ, ravnatelj OŠ, izobraževanje I Grega KRMAVNAR, občan, šport, komuniciranje I Blaž Kölner, Vrtec Mehurčki, izobraževanje, športno društvo I Tomaž LAH, podjetnik Nektar natura d.o.o. I Aleš MARINKO, podžupan I Boris MIKLAVČIČ, občan, Zeleni gozdiček I Janez NOVAK, RLS d.o.o., podjetništvo I Polona OSOLNIK, podjetnica, Konjeniški klub Komenda I Štefan PETKOVŠEK, UPPG, socialno varstvo, humanitarna dejavnost I Marko POGAČAR, PD Komenda, Športnoplezalni odsek I Karmen PRAPROTNIK, DRI, občanka I Matic ROMŠAK, direktor PC Komenda, podjetništvo I Dejan SCHAUBACH, podjetnik, upravnik stavb I Monika ŠVIGELJ, KO RK Moste, starejši, humanitarna dejavnost I Mojca ŠRAJ, MSK, socialno varstvo, humanitarna dejavnost I

Zunanja strokovna skupina za strateški in akcijski del strategije:

K&Z, Svetovanje za razvoj d. o. o.

Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica

E-pošta: info@kz-consult.si

Spletna stran: www.kz-consult.si

Odgovorna nosilka naloge: mag. Slavka Zupan

NOV'NA RAZVOJ d.o.o.

Pri postaji 15B, 2391 Prevalje

E-pošta: julija.marosek@t-1.si

Odgovorna nosilka naloge: Julija Marošek

Karte in grafika:

K&Z, Svetovanje za razvoj d. o. o.

Datum:

Oktober 2024

Strategija razvoja je bila sprejeta na X. redni seji Občinskega sveta Občine Komenda dne x. x. 2024.

VIZIJA OBČINE KOMENDA 2035

varna, pristna in živahna.

Je podnebno odpornejša, trajnostna in uravnotežena, gospodarsko prodorna in uspešna občina. Ponuja visoko kakovost sobivanja v podeželskem okolju.

PODNEBNO ODPORNEJŠA

Bolje smo ozaveščeni in pripravljeni na podnebna tveganja.

TRAJNOSTNA IN URAVNOTEŽENA

Vzpostavljamo ravnotežje na področjih urbanizacije, prometa in javnih storitev ter razvoja naselij in dejavnosti.

PONUJA VISOKO KAKOVOST SOBIVANJA V PODEŽELSKEM OKOLJU

Zagotavljamo dostopnost in visoko kakovost javnih storitev za vse skupine prebivalcev. Ohranjamo podeželsko okolje.

TRDNO POVEZANA SKUPNOST

Delujemo vključevalno in spodbujamo iniciative pozitivnih ljudi za napredek skupnosti in vseh njenih delov.

UČINKOVITO UPRAVLJANJE

Delujemo strokovno, pregledno in odgovorno. Krepimo kompetence za učinkovito upravljanje skupnosti.

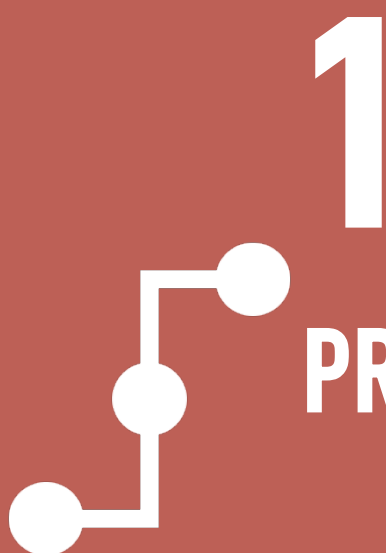
Kazalo

KAZALO	4
SEZNAM TABEL IN SLIK	5
1 PRIPRAVA STRATEGIJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA OBČINE KOMENDA ZA OBDOBJE 2025-2035	7
2 RAZVOJNO IZHODIŠČE KOMENDA 2024	10
2.1 KRATEK OPIS OBMOČJA	10
2.2 POGLED OBČANOV SKOZI ANKETO	21
2.3 ANALIZA SWOT-TOWS	24
2.4 RAZVOJNI IZZIVI	25
3 VIZIJA IN STRATEGIJA	31
3.1 VIZIJA RAZVOJA OBČINE KOMENDA 2035	31
3.2 POSLANSTVO OBČINE KOMENDA	32
3.3 RAZVOJNI MODEL S STRATEŠKIMI CILJI	32
4 AKCIJSKI NAČRT	37
4.1 STRATEŠKI CILJ 1: POVEZANA SKUPNOST	38
4.1.1 UKREP 1.1 USTREZNI PROSTORI ZA VARNOST IN SPODBUDNO VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK	39
4.1.2 UKREP 1.2 DOSTOPNOST DO SOCIALNO-VARSTVENIH, ZDRAVSTVENIH IN DRUGIH LOKALNIH STORITEV IN SPODBUJANJE PESTROSTI PONUDBE	40
4.1.3 UKREP 1.3: SPODBUJANJE SKUPNOSTNEGA IN KULTURNEGA ŽIVLJENJA (LOKALNI PROGRAM KULTURE)	41
4.1.4 UKREP 1.4: REKREACIJSKA INFRASTRUKTURA IN PROGRAMI ŠPORTA ZA VSE	42
4.2 STRATEŠKI CILJ 2: KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE	46
4.2.1 UKREP 2.1: IZBOLJŠANJE POPLAVNE VARNOSTI	47
4.2.2 UKREP 2.2: VAROVANJE OKOLJA IN NADGRADNJA UPRAVLJANJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	48
4.2.3 UKREP 2.3: PRETOČEN, UMIRJEN IN BOLJ TRAJNOSTEN PROMET	48
4.2.4 UKREP 2.4: BOLJ UREJEN IN ZELEN ODPRT JAVNI PROSTOR	49
4.2.5 UKREP 2.5: ENERGETSKA ODPORNOST	50
4.3 STRATEŠKI CILJ 3: PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO	54
4.3.1 UKREP 3.1: SPODBUDNO OKOLJE ZA PODJETNIŠTVO IN RAZVOJ KARIERE	55
4.3.2 UKREP 3.2: KONKURENČNO IN BOLJ TRAJNOSTNO KMETIJSTVO	56
4.3.3 UKREP 3.3: PROMOCIJA TRADICIONALNIH DOGODKOV, VEŠČIN IN LOKALNIH PROIZVODOV	57
4.3.4 UKREP 3.4: DOŽIVETJA ZA OBISKOVALCE IN PROSTI ČAS OBČANOV	58
4.4 STRATEŠKO PODROČJE 4: URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE	62
4.4.1 UKREP 4.1: UČINKOVITA OBČINSKA UPRAVA IN JAVNE SLUŽBE	63
4.4.2 UKREP 4.2: KREPITEV VIROV ZA NALOŽBE	64
4.4.3 UKREP 4.3: UPRAVLJANJE CELOSTNEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA	64
4.4.4 UKREP 4.4: VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE	65
5 OKVIR ZA IZVAJANJE IN SPREMLJANJE	69
5.1 ORGANIZACIJSKI OKVIR	69
5.2 FINANČNI OKVIR	70
5.3 ANALIZA TVEGANJ	72
6 VIRI IN OKRAJŠAVE	76
7 PRILOGE	80
7.1 LOKALNI PROGRAM KULTURE V OBČINI KOMENDA 2025-2035	80
7.2 KAZALNIKI RAZVOJNEGA POLOŽAJA OBČINE KOMENDA 2023	83

Seznam tabel in slik

Tabela 1 SWOT- in TOWS analiza občine Komenda	24
Tabela 2 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 1: POVEZANA SKUPNOST	43
Tabela 3 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 2: KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE	51
Tabela 4 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 3: PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO	60
Tabela 5 Izvedbeni načrt Strateškega področja 4: URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE	66
Tabela 6 Ocenjena indikativna vrednost strategije po strateških ciljih, nosilcu, prioritetah in tipu projekta, v EUR	71
Tabela 7 Analiza tveganj	72

Slika 1 Struktura strategije	8
Slika 2 Občina Komenda v Sloveniji	10
Slika 3 Strateška lega občine Komenda	10
Slika 4 Orto foto posnetek območja občine Komenda	14
Slika 5 Namenska raba tal po veljavnem občinskem prostorskem načrtu občine Komenda	14
Slika 6 Naravne vrednote, Natura 2000 in ekološko pomembna območja	15
Slika 7 Kulturna dediščina	15
Slika 8 Spreminjanje dejanske rabe tal med letoma 2002 in 2023 v občini Komenda	16
Slika 9 Prometno omrežje v občini Komenda	17
Slika 10 Območja poplavne nevarnosti v občini Komenda	17
Slika 11 Delovne migracije v občino Komenda v letu 2022	18
Slika 12 Delovne migracije iz občine Komenda v letu 2022	18
Slika 13 Poslovna cona Komenda (Vir: PKC, spletna stran)	19
Slika 14 Obseg in gibanje števila prebivalstva v občini Komenda po naseljih v letih 2020, 2013 in 2023	20
Slika 15 Starostna struktura prebivalcev občine leta 2003	21
Slika 16 Starostna struktura prebivalcev občine leta 2023	21
Slika 17 Splošno zadovoljstvo z bivanjem v občini (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 311)	21
Slika 18 Struktura respondentov po krajih bivanja (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 270)	21
Slika 19 Zadovoljstvo občanov s kakovostjo in dostopnostjo storitev in infrastrukture na področju okolja, prometa in urejanja prostora, ocena deleža (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 331)	23
Slika 20 Zadovoljstvo občanov s kakovostjo in dostopnostjo storitev na področju kulture in rekreacije, ocena deleža (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 331)	23
Slika 21 Ključni razvojni izzivi Občine Komenda	25
Slika 22 Koncept trajnostnega razvoja	33
Slika 23 Strateški model razvoja Občine Komenda 2025-2035	34
Slika 24 Shematski prikaz strateških ukrepov 2025-2025 v prostoru	35
Slika 25 Tradicionalni in drugi večji vsakoletni dogodki v občini Komenda	58

PRIPRAVA STRATEGIJE

1 Priprava Strategije trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025–2035

Namen Strategije trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025-2035

Občina Komenda je konec let 2023 pristopila k pripravi krovnega strateškega razvojnega dokumenta za naslednjih 10 let. Do sedaj takšnega dokumenta še ni imela; izdelani so bili le posamezni sektorski dokumenti. Po indeksu razvitosti Ministrstva za finance 2024/2025 je občina Komenda vodilna med vsemi slovenskimi občinami, večina občanov je v splošnem zadovoljna z ravni bivanja, kljub temu pa razvojnih izzivov ne manjka. Hude poplave avgusta 2023 so izpostavile visoko ranljivost občine in hkrati pokazale pomen vrednot, kot so solidarnost in medsebojna pomoč. Občina se nahaja na točki, ko je upošteva izhodiščno stanje, omejenost resursov ter pričakovane nove potrebe in izzive, treba premišljeno oblikovati smer in prioritete prihodnjega razvoja, da se kakovost življenja in pogoji za delo, poslovanje in dostopnost storitev v občini ohranijo in še izboljšajo.

Smo tudi na sredi večletne evropske finančne perspektive 2021–2027, katere glavni cilji stremijo k pametnejši, bolj zeleni, povezani, socialni in državljanom prijaznejši Evropi, ki prinaša priložnosti za realizacijo nekaterih projektov. Za občino Komenda in njene deležnike je nujno pametno izvesti poplavno sanacijo in zmanjšanje poplavne ogroženosti ter pri tem v največji možni meri slediti večnamenskosti vlaganj. Trajnostno delovanje in krepitev odpornosti, skrb za trdno socialno povezanost skupnosti, samooskrbnost in krožna raba lokalnih virov na vseh področjih zahtevajo drugačno načrtovanje in upravljanje prihodnjega razvoja občine in njene pozicije v širšem okolju.

S to strategijo Občina Komenda poudarja trajnostno razvojno vizijo in opredeljuje ključne cilje, ukrepe in projekte in finančni okvir, s katerimi bo v obdobju do leta 2035 zagotavljala kakovost življenja vsem prebivalcem na način, da se ustvarijo pogoji za eksistenco prihodnjih rodov ter skrb za enakomeren in skladen razvoj celotnega območja občine. Dokument predstavlja skupno vodilo delovanja vodstvu občine in izvajalcem javnih služb, hkrati pa z njim Občina Komenda sporoča svoje razvojne ambicije drugim deležnikom. Izhodišča in usmeritve so podlaga za prihodnje načrtovanje občinskega proračuna, prostorske politike ter razvoja drugih delovnih področij v pristojnosti občine.

Proces priprave strategije

Metodologija priprave razvojnih programov oz. strategij občin v Sloveniji ni predpisana, zato dokument smiselno povzema pristope strateškega načrtovanja na državni in regionalni ravni. Upoštevana so načela razvojnega načrtovanja¹ in vključuje vse bistvene elemente,² ki jih sicer za državne razvojne dokumente predpisuje Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Ur.l.RS, št. 54/10 in 35/18). Izhodišča in strokovne podlage za pripravo strategije predstavljajo:

- Analiza stanja v občini Komenda 2023 s pregledom ključnih kazalnikov razvoja;
- Rezulati ankete med občani občine Komenda;

¹ Načelo upoštevanja razvojnih prioritet, načelo upoštevanja ekonomskih, socialnih, okoljskih in prostorskih možnosti in omejitev, načelo zveznosti in načelo sodelovanja z zainteresiranimi javnostmi in udeleženci.

² Glavni elementi: i) utemeljitev z ustrežno analizo, ii) določitev medsebojnih razmerij med dokumenti, iii) cilji in prednostna področja, iv) pričakovani razvojni učinki, v) kazalniki, vi) načrt financiranja s prikazom skupnih stroškov in virov financiranja, vii) institucionalni okvir in organizacija, viii) prikaz aktivnosti uveljavljanja načela partnerstva.

- Sektorski in (med)občinski razvojni programi in strategije³, Občinski prostorski načrt Občine Komenda (OPN 2013, s spremembami) in ključni projekti predvideni v Načrtu razvojnih programov (NRP);
- Rezultati delavnic z deležniki, ki so bili vključeni v so-kreiranje ukrepov in aktivnosti;
- Usmeritve strateške skupine za pripravo strategije.

Pripravo strategije je spremljala in usmerjala strateška skupina pod vodstvom župana Jurija Kerna. Sestavljali so jo: podžupan in podžupanja, koordinatrica priprave strategije Občine Komenda, predstavniki gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, nevladnih organizacij, Regionalne razvojne agencije LUR in povabljeni občani-ke. Zunanji izvajalki sta v sodelovanju z občinsko upravo izdelali poglobljeno analizo razvojnega položaja občine in pripravili spletno anketo o zadovoljstvu občanov s posameznimi področji življenja v občini. V anketi, ki je potekala od 14. 12. 2023 do 22.1. 2024, je sodelovalo 331 občanov. Rezultati ankete so predstavljali pomembno podlago za izvedbo delavnic in fokusnih skupin za poglobljeno prepoznavo izzivov in načrtovanje strateških ciljev in smeri ukrepanja. Na osnovi zbranih podatkov in analiz so bile izvedene delavnice s ključnimi deležniki:

- Strateška skupina: 1. 2. 2024; 10. 6. 2024; 23.10. 2024
- Delavnica z mladimi – 29. 2.2024
- Fokusne delavnice z občani: 6. 3. 2024 (Križ), 7. 3. 2024 (Moste)
- Delavnica za področje kmetijstva – 27. 3. 2024
- Delavnica z občinsko upravo – 27. 3. 2024
- Fokusna delavnica s predstavniki javnih služb – 21. 5. 2024

Proces priprave strategije je vključeval usklajevanje z drugimi vzporednimi procesi in sicer s pripravo občinskega prostorskega načrta, izdelavo celostne prometne strategije, arhitekturnimi delavnicami. Osnutek strategije z akcijskim načrtom je bil pripravljen oktobra za obravnavo na strateškem svetu. Dokument je bil dan v javno obravnavo X.X.2024. Občinski svet je razvojnih dokument obravnaval in sprejel na xx. redni seji, dne xxxx.

Struktura strategije

Strategijo sestavljajo štiri ključna poglavja, ki povzemajo današnji razvojni položaj, opredeljujejo vizijo in strategijo, akcijski načrt in okvir za izvajanje in spremljanje strategije za obdobje od leta 2025 do leta 2035.

Slika 1 Struktura strategije

³ Občinski program varnosti (2010), LEK Energetska zasnova občine Komenda (2006), Demografska študija (2020), Starosti prijazna občina Komenda in letni načrt 2024, Regionalni razvojni program LUR 2021 – 2027, Strategija lokalnega razvoja LAS za mesto in vas 2021- 2027. V pripravi je celostna prometna strategija.

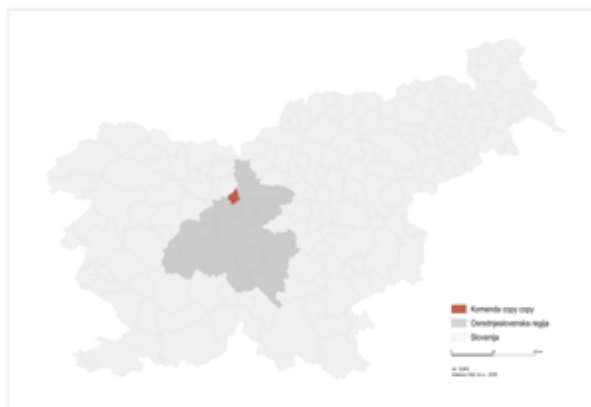

2

RAZVOJNO IZHODIŠČE

2 Razvojno izhodišče Komenda 2024

2.1 Kratek opis območja

Slika 2 Občina Komenda v Sloveniji

Slika 3 Strateška lega občine Komenda

Izbrani izhodiščni razvojni kazalniki leta 2023

Število prebivalcev, H2_2023	6.684
Indeks staranja, H2_2023	80,00
Povprečna starost, H2_2021	39,6
Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču, 2023	3.268
Število delovnih mest, 2023	4.640
Stopnja brezposelnosti, december 2023 (SLO 4,9 %)	3,0 %
Povprečna neto plača, EUR, 2022	1.464
Dodana vrednost/zaposlenega v občini, EUR, 2022 ⁴	67.776
Delež aktivnih prebivalcev z višjo izobrazbo in več, po občini delovnega mesta, 2022	34%
Število gospodarskih družb, AJ PES, 2022	302
Število samostojnih podjetnikov, AJ PES, 2022	198
Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo, v ha, SURS, 2020	12,9
Število samozaposlenih kmetov, 2023	49
Število kmetijskih gospodarstev, 2020	83
Delež otrok, vključenih v vrtec v šolskem letu 2022/23, (SLO 81,6)	87,6 %
Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca, 2022	470
Ocena zadovoljstva občanov od 1 do 4, 2024 ⁵	2,7
Prihodki proračuna, mio EUR, 2023, zaključni račun	12,3
Investicijski odhodki proračuna, mio EUR, 2023	2,7
Rang občine po koeficientu razvitosti med 212 občinami, MF, 2024-2025 ⁶	1.

Občina Komenda, mlada občina s strateško lego

Občina Komenda leži na severnem delu gravitacijskega območja Ljubljanske kotline. Površinsko se globoko zajeda v gričevnati svet Tunjiških Dobrav, predgorja Kamniško-Savinjskih Alp. Južno od tega gričevja do Bukovškega hriba na jugu se razprostira obsežna ravnina; z zahodne strani je to nadaljevanje Kranjske ravni in vršaja Cerkljanskega polja; proti vzhodu preide v Drnovo, ravnino, ki jo je v geološki preteklosti izoblikovala hudourniška reka Kamniška Bistrica. Ravninski svet, kjer ležijo največja naselja Komenda, Moste in Suhadole, ima nadmorsko višino med 325 in 350 m, se rahlo nagiba od severozahoda proti jugovzhodu. Ta nagib vpliva tudi na smer odtoka površinskih voda, ki se zbirajo v osrednji reki Pšati.

Občina je bila ustanovljena leta 1999 z izločitvijo iz takratne Občine Kamnik. Krajevno ime in ime občine izvirata iz *komende*, najmanjše upravne enote oz. posestva viteškega reda.

⁴ AJ PES, 2022 za gospodarske družbe.

⁵ Anketa med občani (n=311), pri čemer je 1 najnižja in 4 najvišja možna ocena splošnega zadovoljstva z bivanjem v občini Komenda.

⁶ Koeficient razvitosti občin za leti 2024 in 2025, Ministrstvo za finance, povezava tukaj.

Občina meri 24 km² in ima 6.739 prebivalcev (1. 1. 2024). Je del Osrednjeslovenske regije in kohezijske regije Zahodna Slovenija. V občini je 15 naselij: Breg pri Komendi, Gmajnica, Gora pri Komendi, Klanec, Komenda, Komendska Dobrava, Križ, Mlaka, Moste, Nasovče, Podboršt pri Komendi, Poslovna cona Komenda, Potok pri Komendi, Suhadole, Žeje pri Komendi. Meji na občine Cerklje na Gorenjskem, Kamnik, Mengeš in Vodice. Občina je od Ljubljane, glavnega mesta Slovenije, oddaljena približno 25 km, prav tako je v bližini avtoceste in mednarodnega letališča na Brniku ter drugih gospodarsko razvitih centrov, kot so Kranj, Kamnik, Mengeš, Domžale.

Po namenski rabi prostora prevladujejo kmetijska zemljišča (48,24 %) in gozdovi (34,15%), stavbna zemljišča predstavljajo 16,78 %, vode pa 0,83 % površine občine (veljavni OPN, 2024). Analiza dejanske rabe tal zadnjih 20 let pokaže spreminjanje njivskih površin v travniške ter spreminjanje gozdov in travnikov v zazidalne površine (glej sliko 8). Območja Natura 2000 predstavljajo 0,4 km² oz. 1,7 % površine občine.

Občina Komenda, izrazito prometno obremenjena občina

Občina Komenda je sicer prometno dobro povezana in je v bližini avtoceste, ki povezuje Gorenjsko z Ljubljano. Na območju je 10,3 km državnih in 67,8 km javnih cest v lokalni pristojnosti (2022). Je izrazito tranzitna, kar povzroča visoke prometne obremenitve in slabša prometno varnost ter kakovost življenja občanov. Naselja so še slabo opremljena s pločniki, kolesarsko omrežje ni ustrezno razvito.

Primerjava povprečnega letnega dnevnega prometa (PLDP) na ključnih števnih mestih kaže na visoko rast v obdobju 2013 – 2022. Na odseku državne ceste R2-413 Vodice - Moste (števeno mesto Žeje) se je število vozil povečalo za 32 %, od 7.876 na 10.432 vozil, na odseku Moste-Duplica (Kamnik) na števnem mestu v Križu pa za 9,2 % (od 9.300 na 10.159 vozil). Še nekoliko višja rast prometa je bila v enakem obdobju na državni cesti G2-104 na odseku Moste-Mengeš (števeno mesto Topole), kjer se je število vozil povečalo od 9.316 na 12.384 oz. za 32,9 %, na odseku Spodnji Brnik – Moste (števeno mesto Komenda) pa je rast 8,7 % (povečanje od 8.865 na 9.642 vozil).

K naraščanju prometa znatno prispevajo tudi delovne migracije. Z razvojem Poslovne cone Komenda (PCK) je občina postala pomembno zaposlitveno središče. Iz sosednjih občin na delo prihaja 3.455 oseb, največ iz Ljubljane (701), Kamnika (384), Domžal (279), Kranja (267) in Mengša (115). Prav tako pa 2.394 ali 76 % delovno aktivnih občanov s prebivališčem v občini Komenda dela izven občine, največ v Ljubljani (1.198), Kamniku (262), Domžalah (162) in Kranju (120); (SURS, 2022). Avtobusne povezave z Ljubljano so premalo učinkovite (37 linij na delovni dan, trajanje 39 – 46 minut), kar povečuje promet z avtomobili. Za 12,8 % se je povečalo tudi število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev, od 551 leta 2012 na 622 v letu 2022 (Slovenija: 571/1000 prebivalcev).

Občina Komenda, poplavno ogrožena občina

Območje spada v območje pomembnega vpliva poplav (OPVP). Občino so avgusta 2023 prizadele katastrofalne poplave reke Pšate s hudourniški pritoki v njenem povirju. Obsežne poplavne razmere so se vzpostavile le v par urah, kar kaže na močan hudourniški značaj vodotokov na tem območju. Konice poplavnih valov na Pšati so predstavljale najvišje izmerjene vrednosti v obdobju opazovanj in njihova povratna doba je ocenjena na 100 in več let. (Vir: Predhodna ocena poplavne ogroženosti RS, 2024, MNVP, predlog za javno razpravo objavljen 17. 9. 2024). Ocenjena neposredna škoda znaša okoli 46 mio EUR, od tega 30 mio na stanovanjskih in gospodarskih objektih (vir: OK).

Občina Komenda, vitalna in privlačna za priseljevanje

V prvi polovici leta 2024 je v občini Komenda živel 6.739 prebivalcev. V primerjavi s povprečjem države (104,8 preb./km²) in Osrednjeslovenske regije (242,2 preb./km²) je občina z 280,8 prebivalci na km² nadpovprečno gosto poseljena. Po številu prebivalcev so največja naselja Moste (1.529), Komenda (987), Gmajnica (869) in Suhadole (819).

Naselje Poslovna cona Komenda nima prebivalcev. V obdobju 2013-2023 se je število prebivalcev najbolj povečalo v naseljih Gmajnica (za 312 oz. 57 %) in Moste (za 217 oz. 16 %).

Zaradi bližine Ljubljane in avtoceste ter razpoložljivih zazidalnih površin je občina v zadnjih 20 letih postala privlačna za nove priselitve (glej sliko 14). Število prebivalcev se je v obdobju 2013-2023 povečalo za 15 %, največ priselitev pa je bilo v obdobju 2004-2012. Ob selitvenem prirastu, ki je leta 2023 znašal 19,4/1000 prebivalcev, je za razliko od večine slovenskih občin pozitiven tudi naravni prirast (5,5/1000 prebivalcev). Indeks staranja je bil v istem letu 80,0 in je bistveno nižji tako od Osrednjeslovenske regije (124,7) kot od slovenskega povprečja (145,4). Povprečna starost občana Komende je 39,6 let, kar je tudi manj od povprečja regije (42,5 let) in Slovenije (44,1 let). V starostni skupini mlajših od 15 let je bilo leta 2023 1.295 prebivalcev (1.201 leta 2013), v aktivni populaciji med 15 in 64 let je bilo 4.353 oseb (3.884 leta 2013), starejših od 65 let pa je bilo 1.036 (leta 2013 734). 237 občanov je starejših od 80 let (151 leta 2013). Prebivalstvo v občini se stara precej počasneje od slovenskega povprečja.

Občina Komenda, rastoče gospodarsko in zaposlitveno središče

Leta 2022 je bilo po podatkih SURS v občini Komenda 4.168 delovnih mest, kar je za 2,27 krat več kot leta 2012 (1.830); 3.815 oseb je bilo zaposlenih pri delodajalcih, 302 osebi sta bili samozaposleni, kmetov pa je bilo 51. S tolikšnim številom delovnih mest občina zagotavlja kar 132 odstotno teoretično pokritost glede na skupno število delovno aktivnega prebivalstva s prebivališčem v občini (3.163). Indeks delovne migracije znaša 133,7. Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega je leta 2022 bila 1.464 EUR, kar je manj od regijskega (1.550 EUR) in več od državnega (1.424 EUR) povprečja. Registrirana stopnja brezposelnosti decembra 2023 je bila 3,0 % (103 brezposelne osebe), kar je pod povprečjem osrednjeslovenske regije (4,3 %) in Slovenije (4,9 %).

Leta 2022 sta bili v občini registrirani 302 gospodarski družbi, ki so zaposlovale 4.432 oseb in 198 aktivnih podjetnikov s 162 zaposlenimi. Število gospodarskih družb se je od leta 2013, ko jih je bilo 195, povečalo za 55 %. Večina podjetij deluje v Poslovni coni Komenda, ki se razprostira na 93 ha, in v manjši PC Potok. Kar nekaj podjetij zaposluje več kot 100 ljudi, to so RAY CAP d.o.o., RLS d.o.o., LIDL d.o.o., EKWB d.o.o., VIP VIRANT d.o.o., GLT Transport d.o.o., IMP PUMPS d.o.o., BIOTERA d.o.o.. Gospodarske družbe v občini so v obdobju 2013 - 2022 glede na regijo in državo nadpovprečno povišale prihodke (138 %) in dodano vrednost (+ 64 %). Dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah je leta 2022 znašala 67.776 evrov, pri samostojnih podjetnikih pa 39.581 evrov oz. 25 % več kot leta 2013.

Občina Komenda, z nadpovprečno velikimi in ekonomsko močnimi kmetijami

Kmetijstvo ob podnebnih spremembah in drugih globalnih izzivih postaja vsebolj strateško pomembna panoga. Glede na popis kmetijskih gospodarstev (KMG) je bilo leta 2020 v občini 83 kmetijskih gospodarstev. V letu 2024 je 67 kmetij oddalo zbirno vlogo za pridobitev subvencije. To pomeni, da je dejansko le 80 % kmetijskih gospodarstev tudi dejansko aktivnih. Po podatkih SURS je 83 kmetijskih gospodarstev leta 2020 redilo 1.252 glav velike živine in obdelovalo 1.072 ha kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU). Povprečna velikost kmetije je bila z 12,9 ha KZU/KMG večja od povprečne kmetije v Osrednjeslovenski (7,6 ha/KMG) in Sloveniji (6,9 ha/KMG). Več kot 40 % kmetij obdeluje več kot 10 ha površin. Kmetije so večje in tudi ekonomsko trikrat močnejše od slovenskega povprečja. Na delavnici so kmetije izpostavili, da se kljub zmanjševanju števila kmetij obdelanost zemljišč ohranja. V obdobju od leta 2010 do 2020 se je zmanjšal delež kmetij, ki redijo živino od 83,5 % na 69,9 %. 70 % vseh KZU predstavljajo njive (745 ha), 30 % pa travniki in pašniki (326 ha) ter sadovnjaki (2ha). Večinoma se kmetije posvečajo osnovni kmetijski dejavnosti, registriranih nosilcev dopolnilnih dejavnosti na kmetiji je le 5 (AJ PES, april 2024). Ob kmetijstvu je občina prepoznana po tradicionalnem kmetijsko obrtnem sejmu na hipodromu, ki v Komendi poteka že 29 let. Organizator sejma je Konjeniški klub Komenda. S povečano urbanizacijo občine prihaja tudi do izzivov sobivanja med kmetijsko dejavnostjo in potrebami ter pričakovanji občanov.

Občina Komenda, z neizkoriščenimi potenciali za razvoj turizma

Turizem je danes za občino neznačilna dejavnost. Nočitvene kapacitete so leta 2022 znašale skupaj 77 stalnih in začasnih ležišč, ustvarjenih je bilo 842 prihodov in 2.606 prenočitev, glede na predhodno leto je bila rast kar 50 %. Potenciali kulturne in naravne dediščine so pretežno neizkoriščeni. Na območju je registrirana 101 enota kulturne dediščine, od tega 1 spomenik lokalnega pomena – cerkev sv. Klemna v Suhadolah. Arheološka najdišča, spominski objekti, kraji in stavbe pokrivajo 5,8 km² oz. slabo četrtno površine občine (24,2 %). Konec 13. stoletja se je v Komendi naselil malteški viteški red, ki je v okolici pospeševal konjerejo, tradicija konjskih dirk izhaja iz Vlavasorjevih časov in se ohranja še danes. (vir: Wikipedia). Danes Komenda postaja prepoznavna doma in v svetu zaradi najuspešnejšega slovenskega in svetovnega kolesarja Tadeja Pogačarja.

Občina Komenda, zdrava, izobražena in socialno povezana skupnost

V občini delujejo Osnovna šola Komenda Moste z matično enoto v Komendi in organizacijsko enoto v Mostah, vrtec Mehurčki in dislocirani oddelek Glasbene šole Kamnik. Občina je soustanoviteljica OŠ 27. julij Kamnik s prilagojenim programom. Vključenost otrok v vrtec je nadpovprečna. V šolskem letu 2022/2023 je vrtec obiskovalo 358 otrok oz. 87,6 % (Slovenija 81,6 %), delež 4 in 5 let pa je kar 96,1 % (Slovenija 90,8 %). V šolskem letu 2024/25 je v vrtcu 295 otrok. Osnovno šolo je obiskovalo 757 učencev, srednje šole pa 330 dijakov. Po številu dijakov na 1000 prebivalcev občina z 49,7 dijaki presega slovensko povprečje (36,6 dijakov), prav tako pa tudi po številu študentov (Komenda 40, Slovenija 38 študentov na 1000 prebivalcev). Občani so tudi sicer bolj izobraženi od slovenskega povprečja.

Zdravstveno dejavnost na primarni ravni opravlja koncesionar, in sicer v obsegu 1,95 zdravniškega tima za potrebe splošne ambulante in 0,27 tima v socialnovarstvenem zavodu. Kazalniki zdravja v občini (NIJZ, 2023) kažejo, da je telesni fitnes otrok blizu slovenskemu povprečju, precej nižji je delež prekomerno prehranjenih otrok (21,8 %; Sloveniji 28,7 %). Povprečno število dni bolniške odsotnosti je 18 dni (Slovenija 19.1 dni). Bistveno bolj od povprečja občina odstopa po številu poškodovanih v transportnih nezgodah na 1000 prebivalcev (Komenda 2,0; Slovenija 1,1).

Dom starejših SeneCura ima kapaciteto 68 mest, vendar zaradi pomanjkanja kadrov vsa niso zasedena, konec januarja je bilo evidentiranih 325 aktivnih prošenj. Pomoč na domu zagotavlja Zavod medgeneracijsko središče Komenda, ki je imel v letu 2022 skupaj 41 uporabnikov. Občina Komenda za pomoč na domu prispeva 25 EUR/prebivalca, ker je več od slovenskega povprečja (14,9 EUR/prebivalca). V letu 2022 je bil dosežen delež ciljne populacije starejše od 65 let 2,6 % in je za 0,1 % točko nižji od slovenskega povprečja, medtem ko je nacionalni cilj do leta 2030 doseči 3 % ciljne populacije. V okviru zavoda potekajo še dnevno bivanje za starejše v Krekovem središču, brezplačni prevozi za starejše in občasno varstvo otrok na njihovih domovih s strani mlajših upokojenk. Na območju občine je registriranih 57 društev (2024). Ustanova Petra Pavla Glavarja je med vidnejšimi subjekti na področju razvoja prostovoljstva, izobraževanja in kulture v občini.

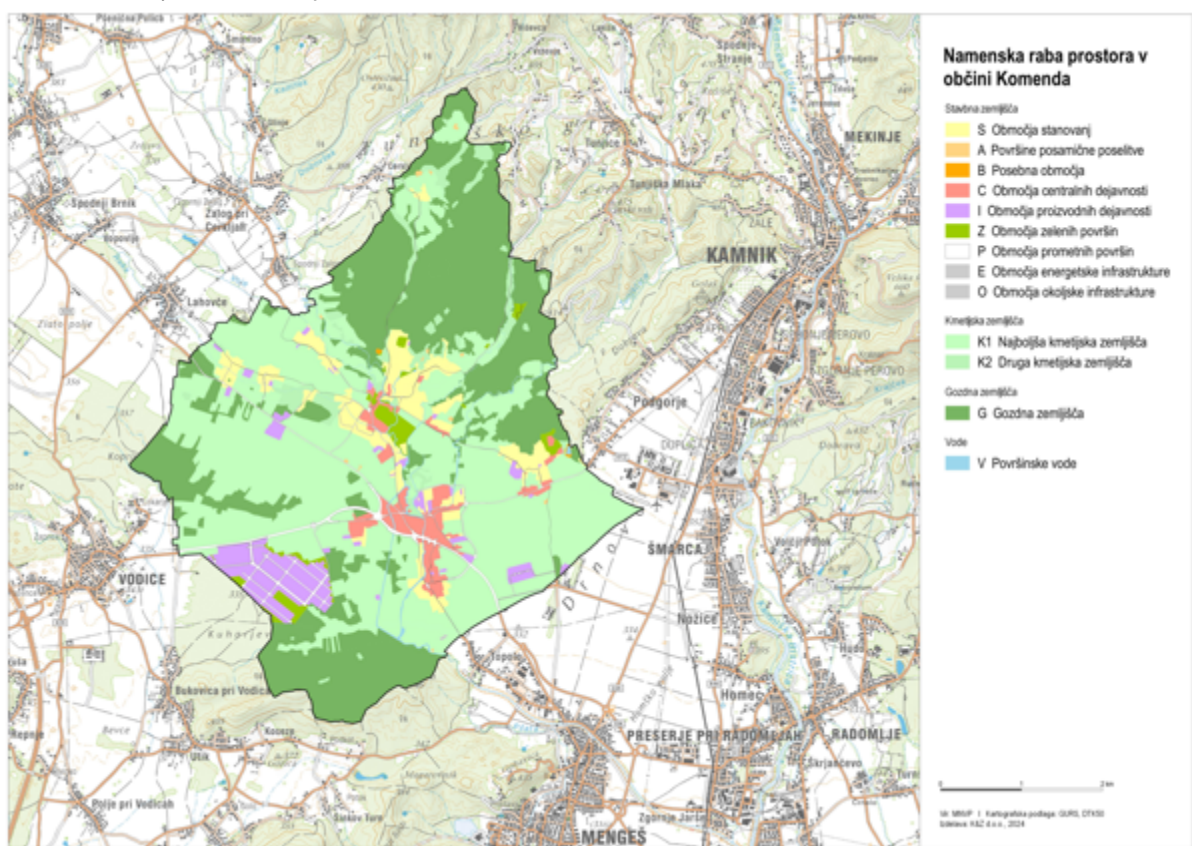
Slabša je opremljenost s pokritimi športnimi objekti. Po podatkih Zavoda Planica 2019-2023 je površina pokritih vadbenih prostorov 194 m²/1000 prebivalcev (Slovenija 407 m²/1000 prebivalcev), medtem ko je površina nepokritih vadbenih prostorov s 7.650 m² nad povprečjem (4.028 m²/1000 prebivalcev). Primanjkuje urejenih zelenih javnih površin in javnih prostorov za prostočasno druženje.

Občina Komenda, vodilna po razvitosti med slovenskimi občinami

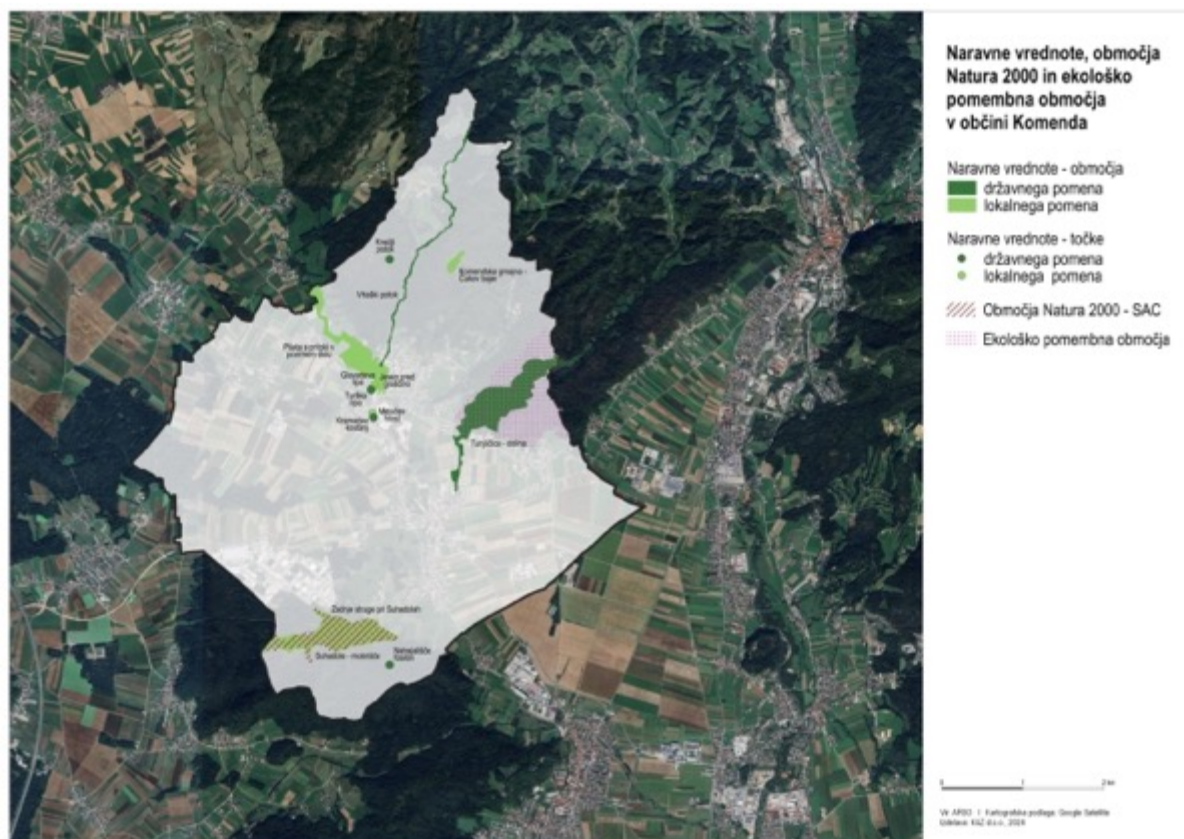
Občina Komenda se s koeficientom razvitosti 1,34 v letih 2024–2025 uvršča na 1. mesto med 212 občinami. Koeficient na dve leti opredeli Ministrstvo za finance. Zadovoljstvo z doseženo kakovostjo bivanja v občini so z oceno 2,7 v razponu med 1 in 4 potrdili tudi občani v anketi, ki jo je izvedla Občina Komenda konec leta 2023 in v začetku leta 2024 za potrebe priprave te strategije.

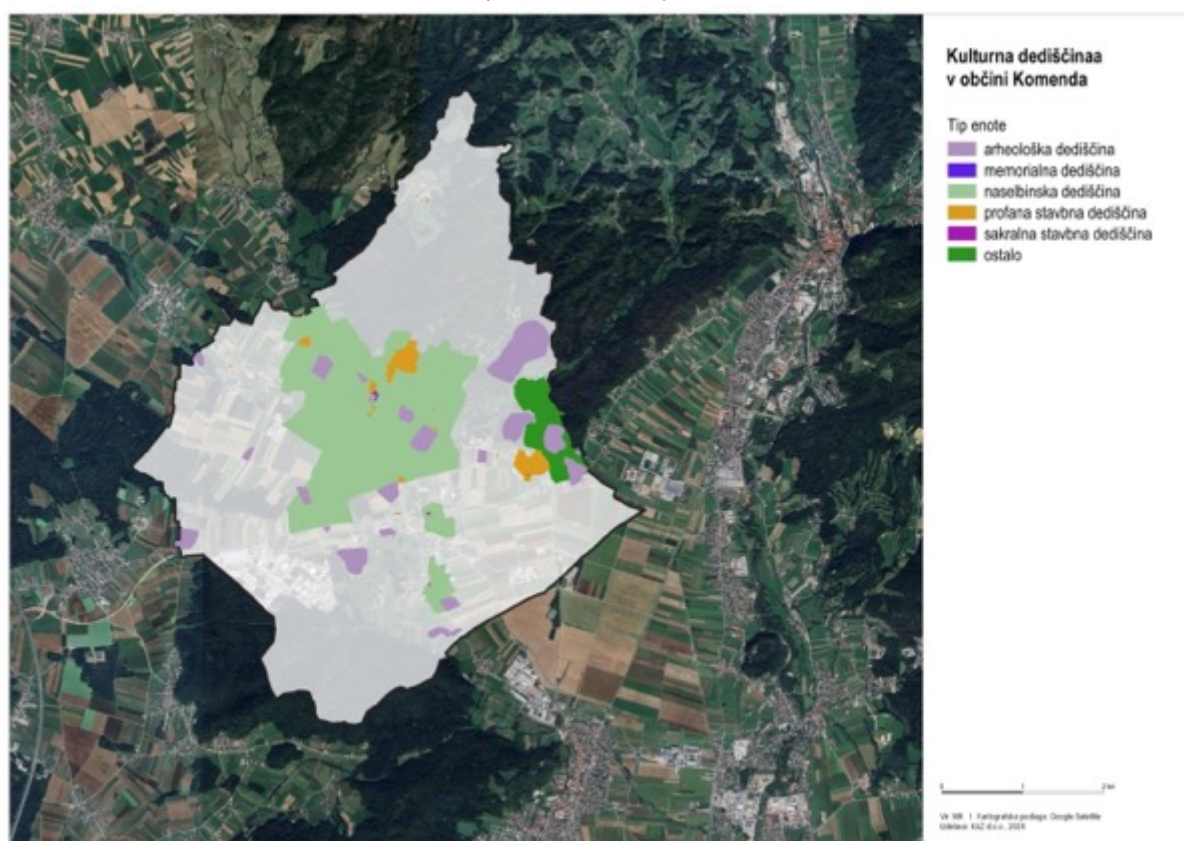
Slika 4 Orto foto posnetek območja občine Komenda

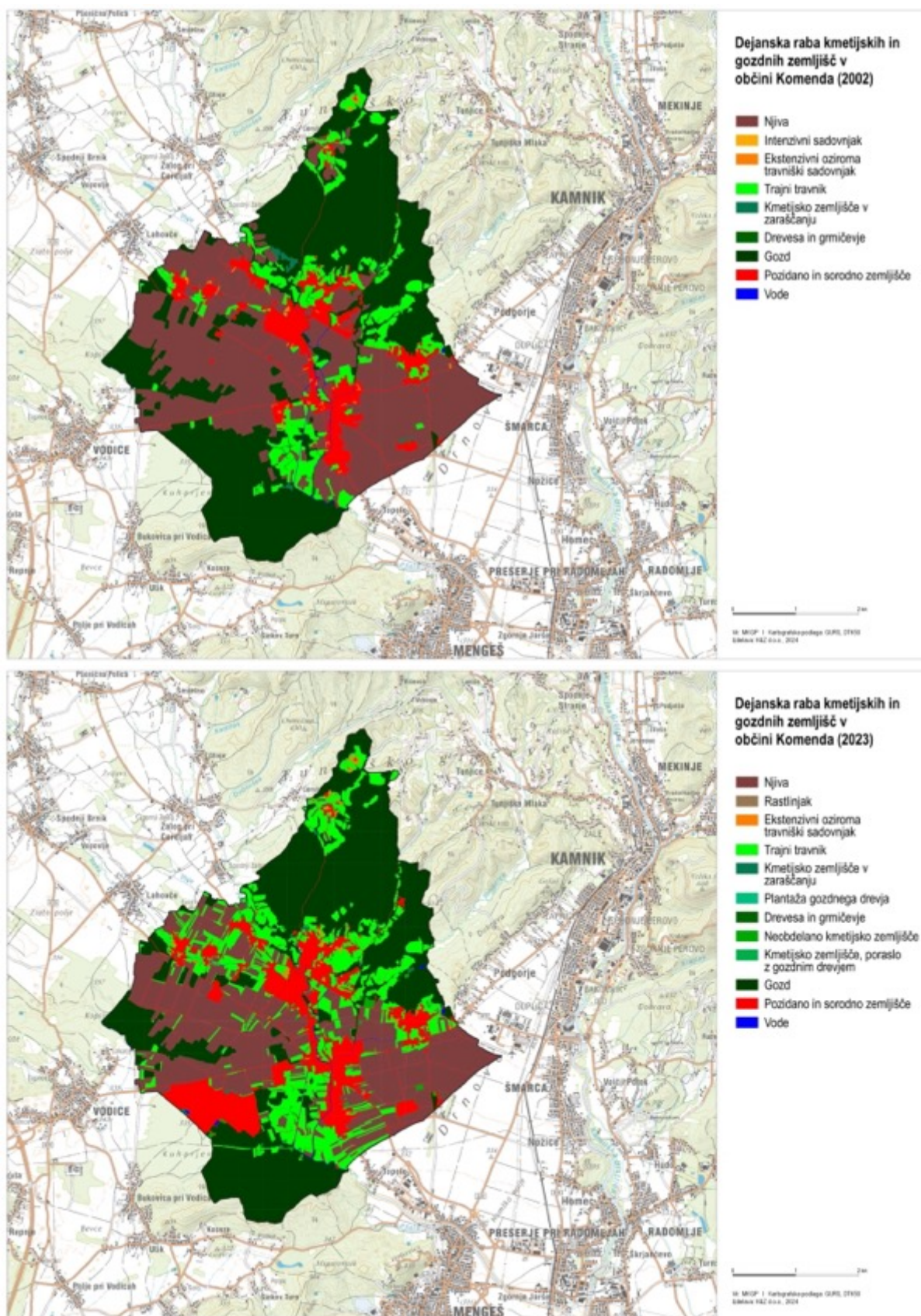
Slika 5 Namenska raba tal po veljavnem občinskem prostorskem načrtu občine Komenda

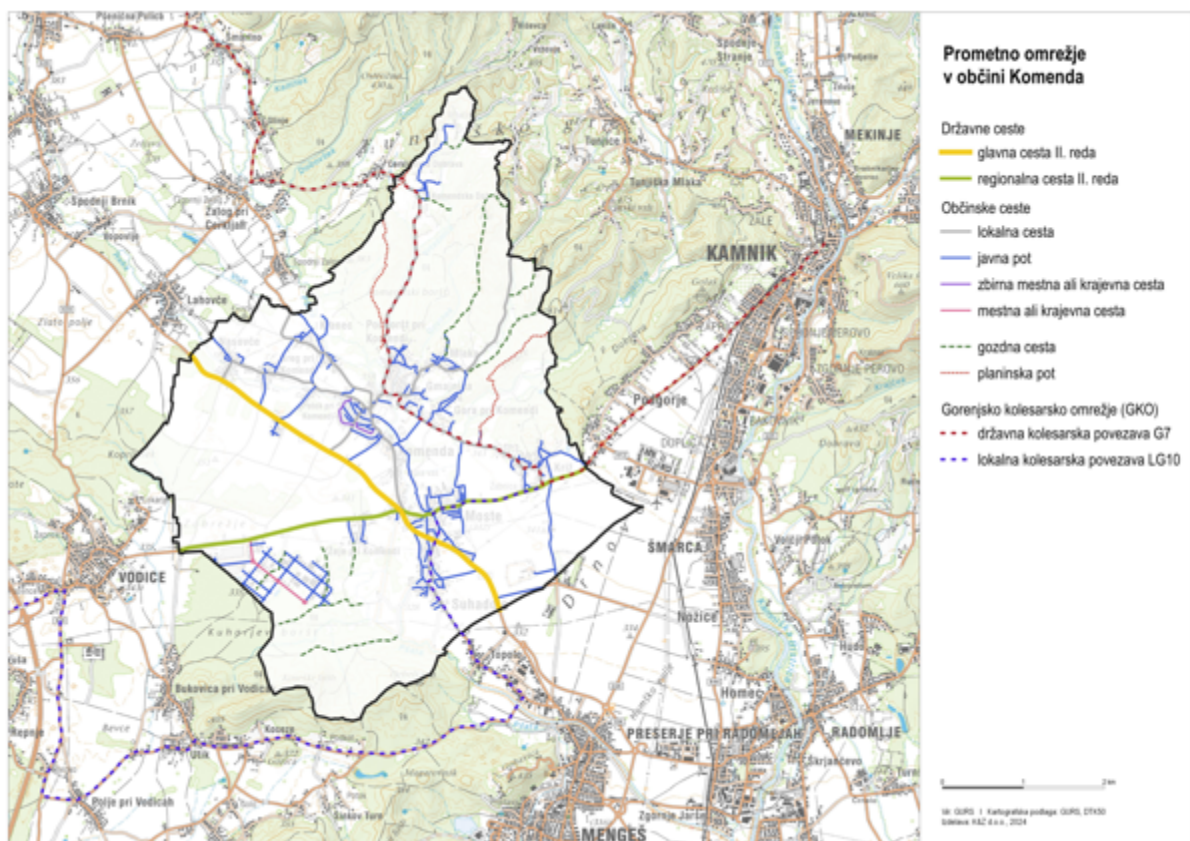
Slika 6 Naravne vrednote, Natura 2000 in ekološko pomembna območja

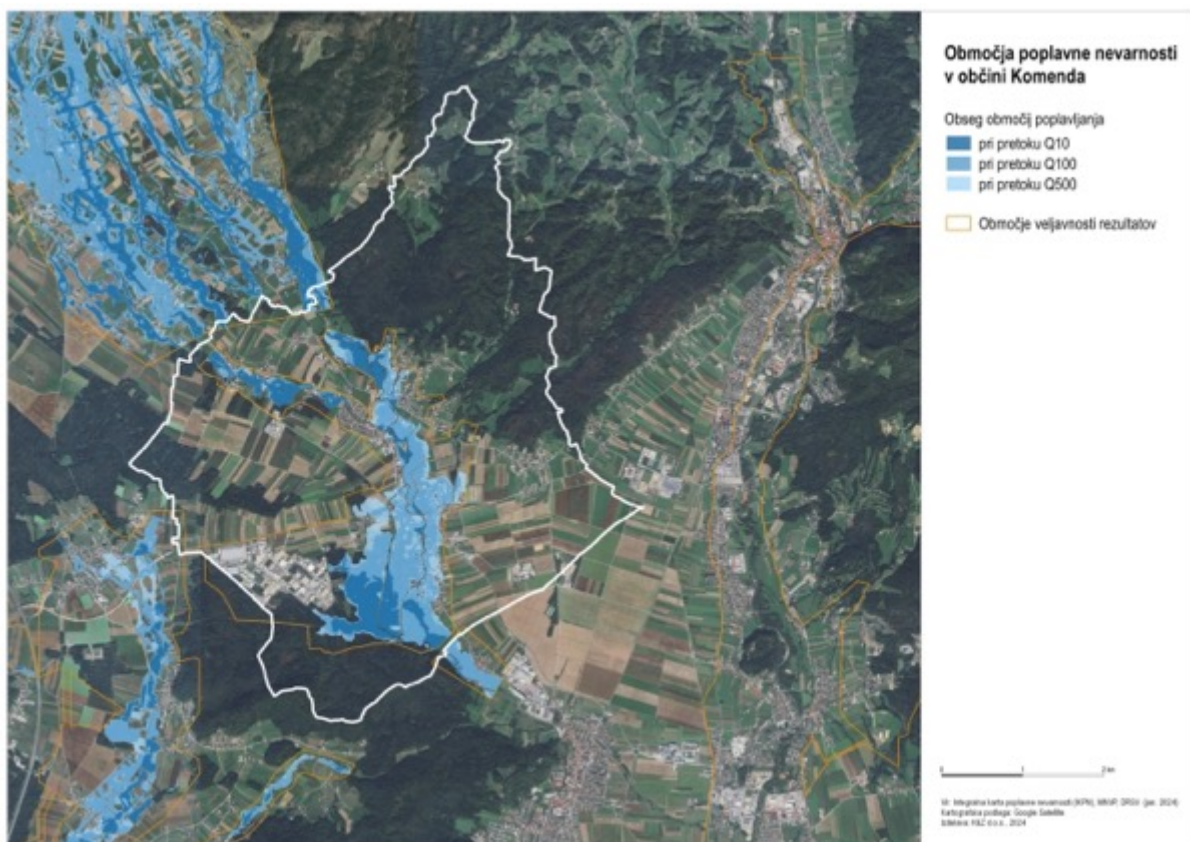
Slika 7 Kulturna dediščina

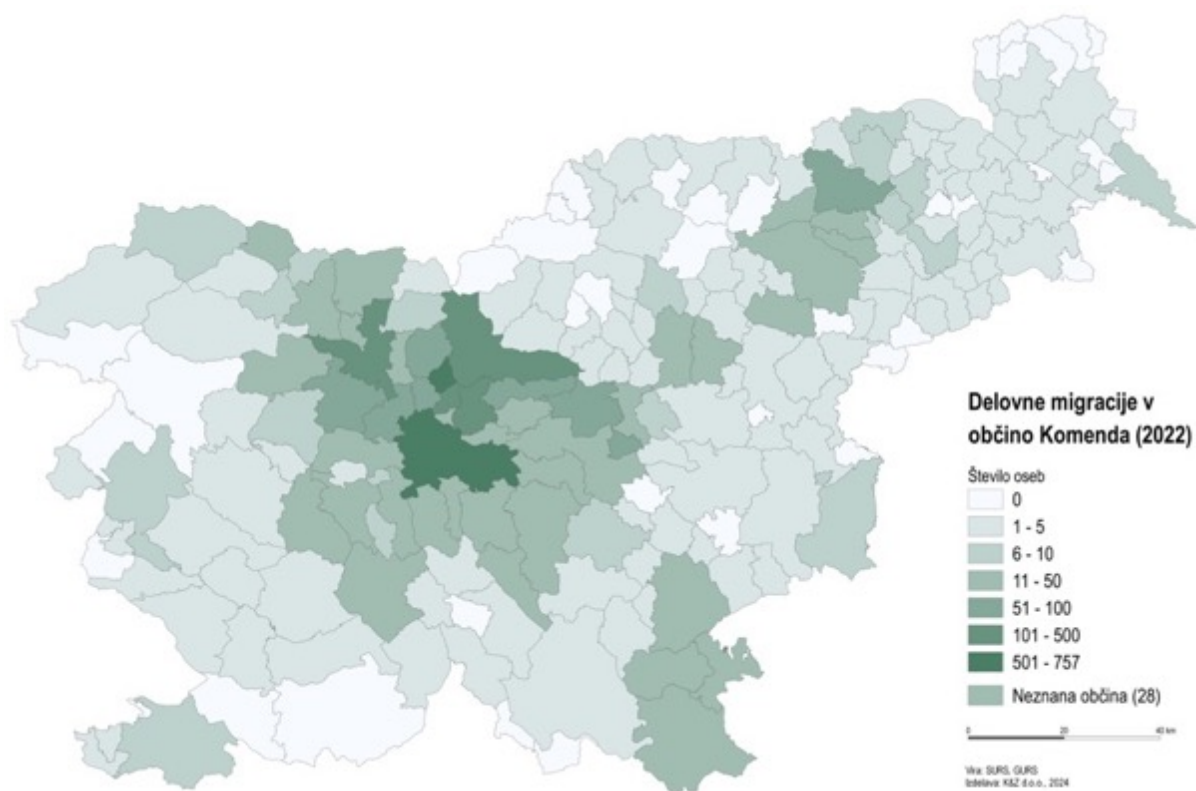
Slika 8 Spreminjanje dejanske rabe tal med letoma 2002 in 2023 v občini Komenda

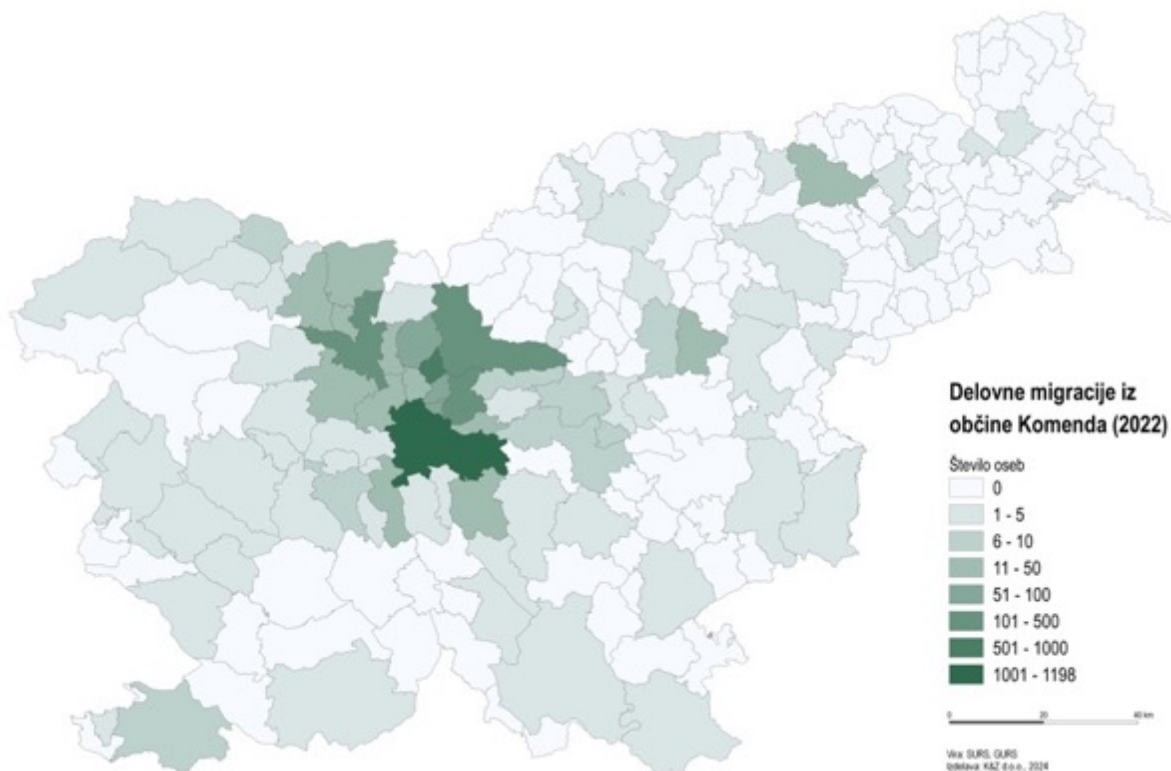
Slika 9 Prometno omrežje v občini Komenda

Slika 10 Območja poplavne nevarnosti v občini Komenda

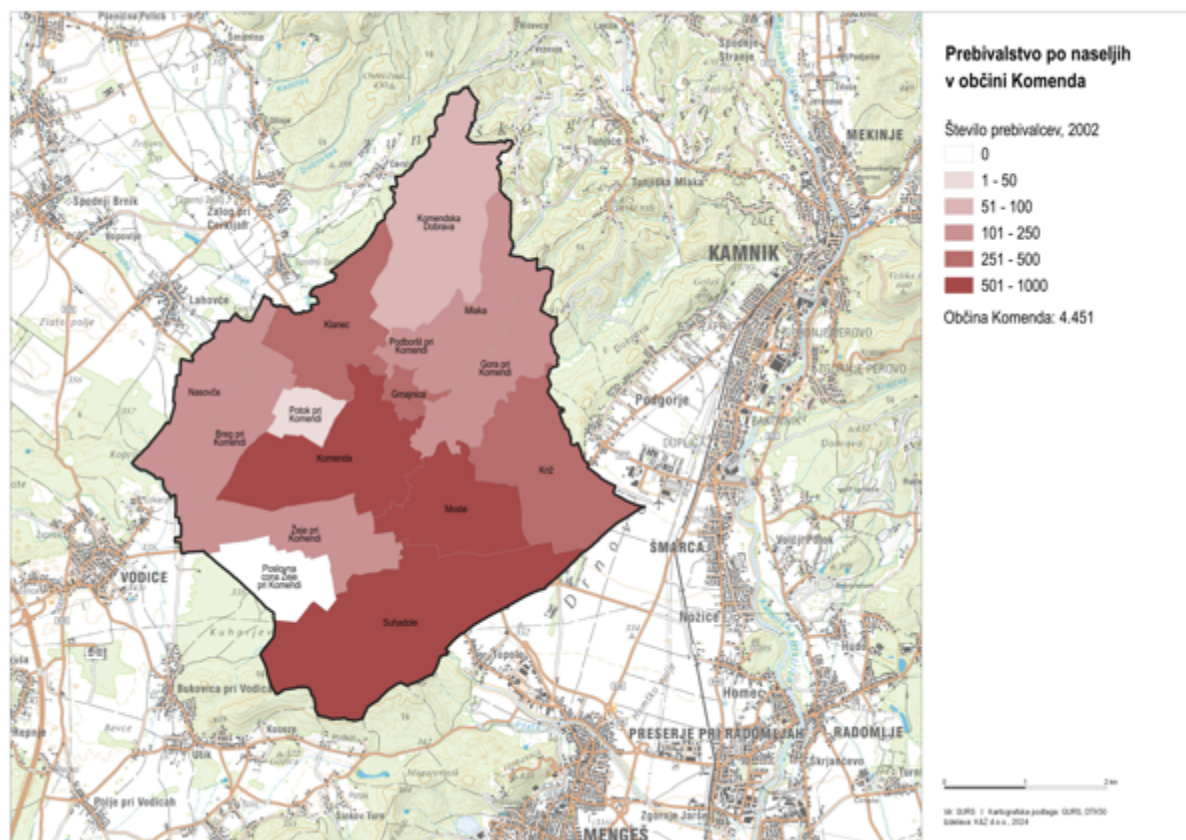
Slika 11 Delovne migracije v občino Komenda v letu 2022

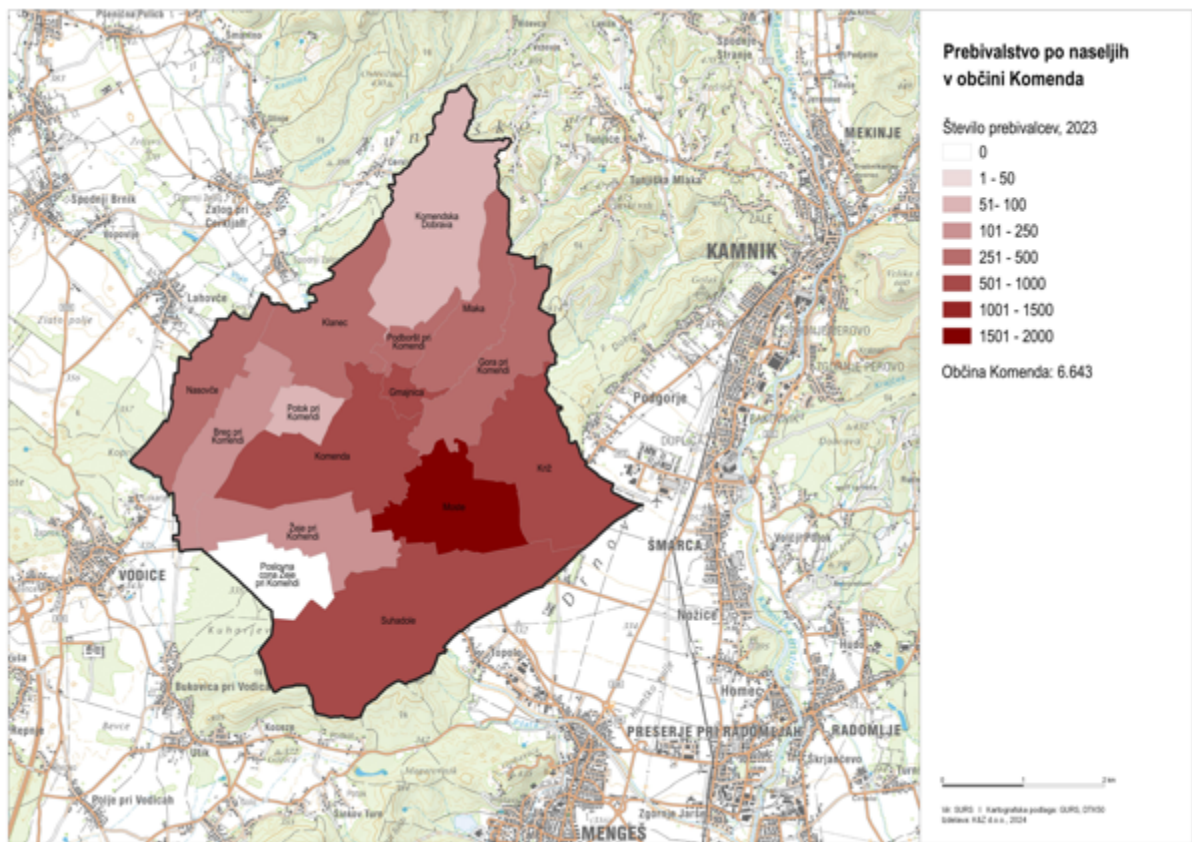
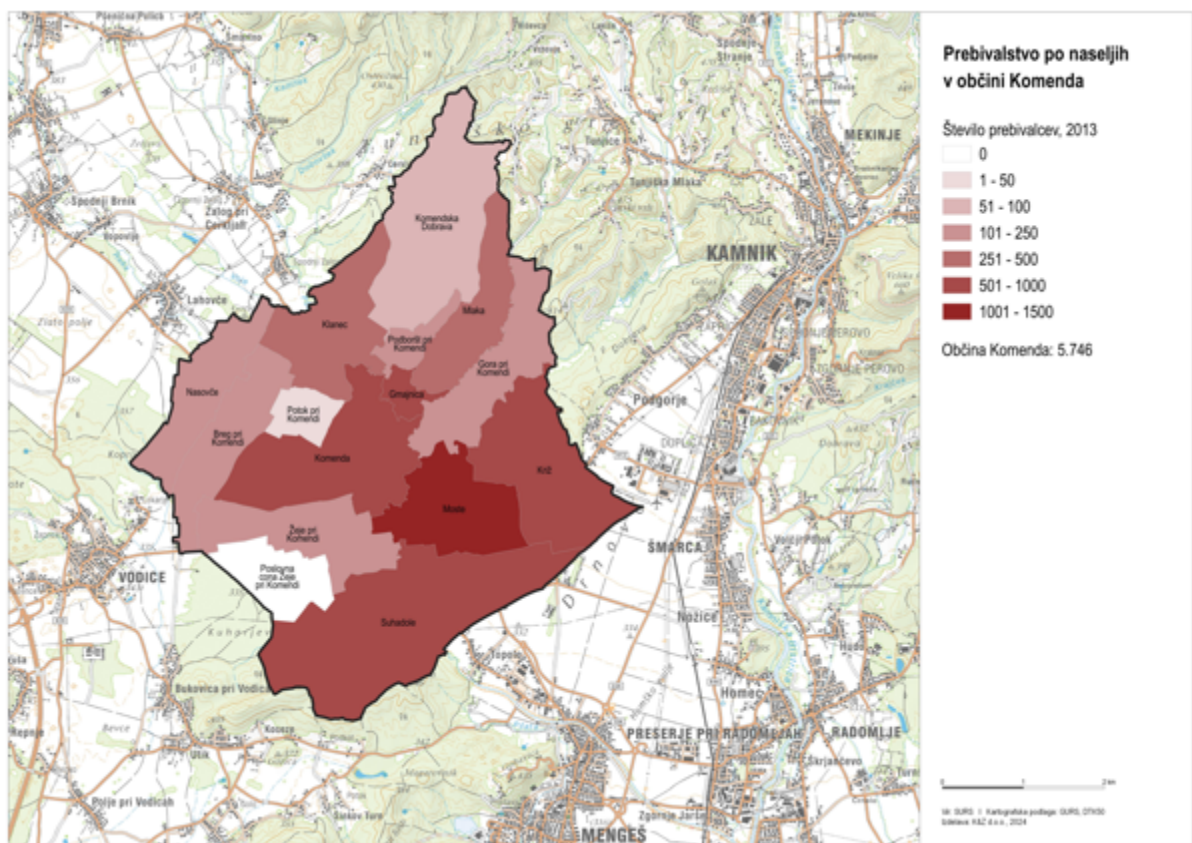

Slika 12 Delovne migracije iz občine Komenda v letu 2022

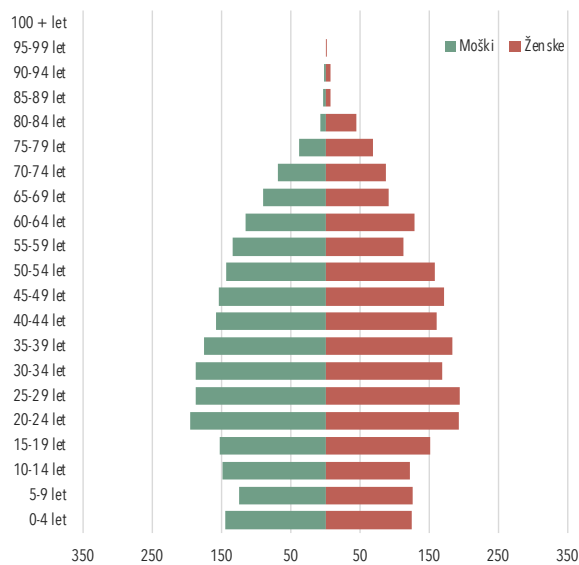

Slika 13 Poslovna cona Komenda (Vir: PKC, spletna stran)

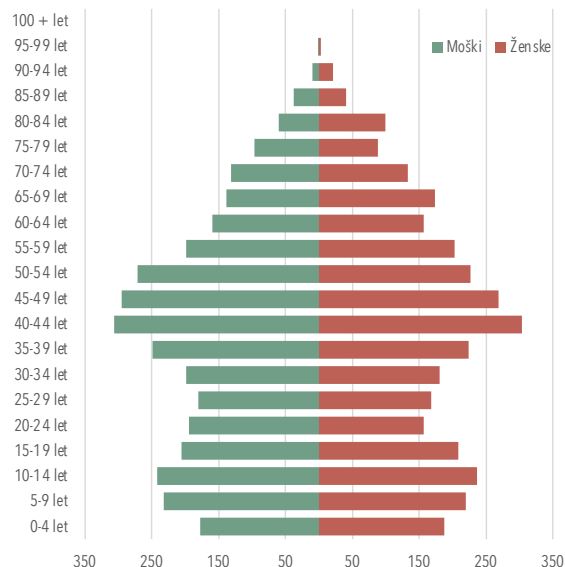

Slika 14 Obseg in gibanje števila prebivalstva v občini Komenda po naseljih v letih 2020, 2013 in 2023

Slika 15 Starostna struktura prebivalcev občine leta 2003

Slika 16 Starostna struktura prebivalcev občine leta 2023

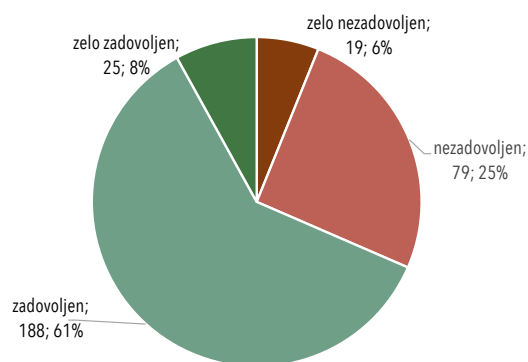
- *Ocena razvojnega položaja občine temelji na poglobljeni analizi in na primerjalni analizi 100 razvojnih kazalnikov občine s kazalniki Osrednjeslovenske regije, Slovenije ter primerljive občine Šenčur v sosednji regiji. (Priloga 2).*

2.2 Pogled občanov skozi anketo

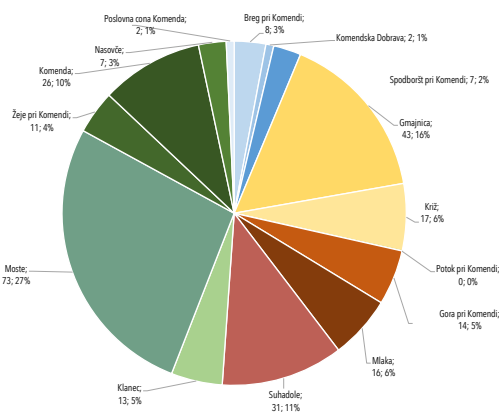
Za namene priprave te strategije je bila med občani med 14. decembrom 2023 in 22. januarjem 2024 izvedena anketa. Odzvalo se je 331 občanov oz. 4,9 % vseh, kar predstavlja reprezentativen vzorec. V nadaljevanju povzemamo nekaj najpomembnejših ugotovitev.

69 % prebivalcev zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z bivanjem v občini

Splošna raven zadovoljstva z občino kot krajem za bivanje kaže, da je 69 % občanov zadovoljnih ali zelo zadovoljnih. Povprečna ocena bivanja je 2,7 na lestvici od 1 do 4.

Slika 17 Splošno zadovoljstvo z bivanjem v občini (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 311)

Slika 18 Struktura respondentov po krajih bivanja (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 270)

Raven zadovoljstva s kakovostjo in dostopnostjo javnih storitev kaže na potrebe ukrepanju

Občani so podrobneje ocenili kakovost in dostopnost storitev in infrastrukture. S povprečno oceno 3 ali več so ocenili delo gasilcev in civilne zaščite, knjižnične enote Komenda in pošte, prav tako so zadovoljni s športno dvorano, z oskrbo s pitno vodo, urejenostjo fekalne kanalizacije in pokopališča.

Manj zadovoljni (povprečna ocena do 2,5) so s stanjem meteorne kanalizacije, lokalnih cest, ulic in pločnikov ter s kolesarskimi povezavami in športnimi igrišči. Po mnenju anketiranih najbolj primanjkuje programov za mladino, slabše so dostopnost do splošnega zdravnika, ponudba varovanih stanovanj in trgovska ponudba. Največ nezadovoljstva je glede stanja poplavne varnosti (1,7) in državne ceste (2,0), katerih urejanje je v pristojnosti države. Izstopa problem pomanjkanja otroških igrišč (1,9), 75 % jih meni, da primanjkuje urejenih zunanjih javnih površin.

Promet predstavlja največje razvojno tveganje glede na mnenje občanov

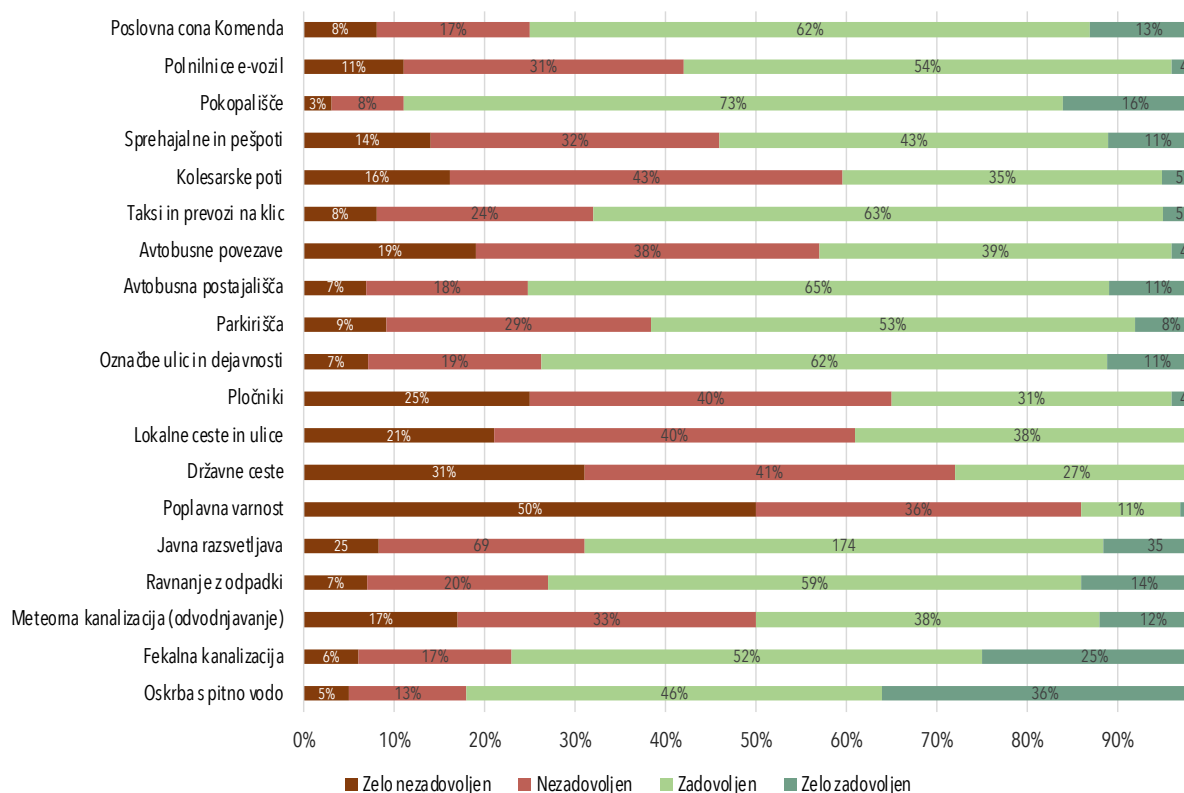
V povprečju so anketirani kot največje razvojno tveganje na lestvici od 1 do 10 opredelili povečanje motornega prometa (8,4), skrb za javno zdravje (8,1), nadaljnje pritiske na okolje in prostor - urbanizacijo (7,9) in krčenje kmetijskih zemljišč, gozdov, narave in biodiverzitete (7,8). Med vsemi navedenimi je v povprečju najmanj izraženo tveganje glede vključevanja priseljenih prebivalcev v lokalno skupnost (6,5).

34 % anketirah sodeluje v društvih, 67 % meni, da je v občini premalo dogodkov

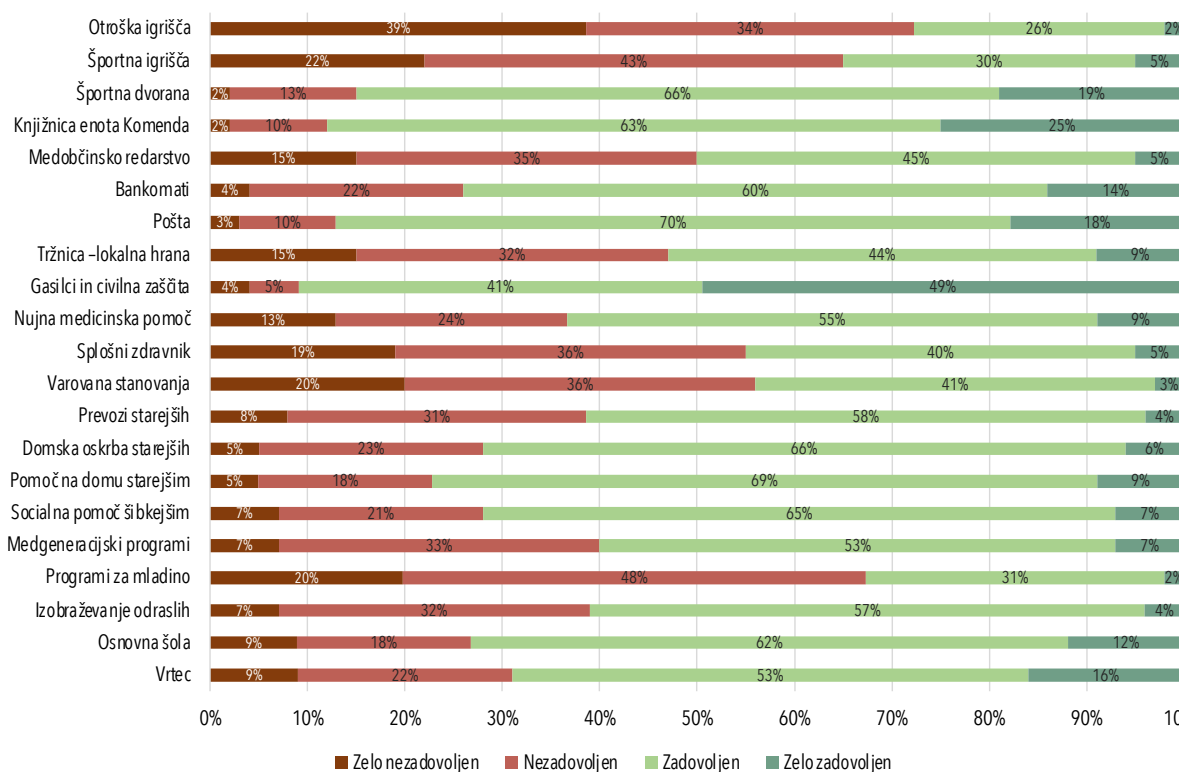
Prostočasno in družabno življenje pripomore k ustvarjanju povezanosti med prebivalci. Anketirani se večkrat letno udeležijo predvsem kulturnih (69 %), zabavnih (68 %) in športnih prireditev (52 %), manj pa se posvečajo izobraževanju in ustvarjanju (35 %). V društvih sodeluje tretjina (34 %) anketiranih; 67% jih meni, da je v občini premalo dogodkov.

Dobra ozaveščenost na področju blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe

Spodbudni so odgovori občanov glede ukrepanja na področju blaženja podnebnih sprememb. 48 % respondentov je že poskrbelo za energetske sanacije stavbe, v kateri bivajo, 21 % pa jih to načrtuje. Velika večina (90 %) skrbno ravna z ogrevanjem ali bolj premišljeno kupuje (87%), 79 % se jih pri nakupu odloča za naprave z nižjo porabo energije. Lokalno hrano kupuje 59 % vprašanih, polovica jo tudi sama prideluje (52 %).

Slika 19 Zadovoljstvo občanov s kakovostjo in dostopnostjo storitev in infrastrukture na področju okolja, prometa in urejanja prostora, ocena deleža (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 331)

Slika 20 Zadovoljstvo občanov s kakovostjo in dostopnostjo storitev na področju kulture in rekreacije, ocena deleža (Vir: Razvojna anketa, 2024, N = 331)

2.3 Analiza SWOT-TOWS

Tabela 1 SWOT- in TOWS analiza občine Komenda

Oprelitev prednosti (S), slabosti (W), priložnosti (O) in tveganj (T) ter možnih strategij njihovega reševanja.

		PREDNOSTI (S) – OHRANITI	SLABOSTI (W) – ODPRAVITI
		<ol style="list-style-type: none"> 1. STRATEŠKA LEGA med LJ, AC in letališčem 2. MLADA IN VITALNA OBČINA 3. MOČNO GOSPODARSTVO: PCK, kmetijstvo 4. UREJENA KOMUNALNA INFRASTRUKTURA (voda, kanalizacija) 5. STORITVE IN INFRASTRUKTURA ZA STAREJŠE 6. PROSTOVOLJSTVO in SOLIDARNOST (močna zaščita in reševanje) 7. POVEZANA SKUPNOST 8. ZELEN, MIRNO, SOCIALNO VARNO OKOLJE 9. BLIŽINA NARAVE, gozda, podeželski ambient 10. SEJEM V KOMENDI 11. KMETIJSKA ZEMLJIŠČA so strateška dobrina 12. BOGATA ZGODOVINA IN TRADICIJA 	<ol style="list-style-type: none"> 1. POPLAVNA OGROŽENOST 2. PROMETNA VARNOST IN OBREMENITEV 3. PRIMANJKLJAJ PONUDBE ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST 4. VRTEC IN ŠOLA: zaostajanje za PROSTORSKIMI standardi 5. POMANJKANJE KAKOVOSTNIH ODPRTIH (ZELENIH) JAVNIH PROSTOROV 6. NEUREJENOST SREDIŠČ NASELIJ 7. DEGRADIRANE POVRŠINE, PRAZNI OBJEKTI 8. STROKOVNE INSTITUCIJE IZVEN OBČINE 9. PREMALO OBJEKTOV ZA ŠPORT, KULTURO IN DRUŠTVA 10. KONFLIKT KMETIJSTVO - BIVANJE
PRILUŽNOSTI (O) – IZKORISTITI		MAX-MAX strategija Izkoriščanje prednosti in priložnosti	MAX-MIN strategija Izkoriščanje priložnosti za odpravo slabosti
<ol style="list-style-type: none"> 1. PROTIPOPLAVNE REŠITVE IN SREDSTVA – izkoristiti za večnamenske ureditve 2. USTVARJANJE PRILUŽNOSTI ZA UDEJSTVOVANJE MLADIH 3. NEIZKORIŠČENA KULTURNA DEDIŠČINA IN ROKODELSKA ZNANJA 4. POVEZOVANJE ORGANIZACIJ 5. NEIZKORIŠČEN ŠIRŠI POTENCIAL PCK: podjetništvo mladih, fizične povezave, zaposlitve, rast obstoječih podjetij 6. NOVE POSLOVNE PRILUŽNOSTI: turizem, hrana, storitve 7. VKLJUČEVANJE PRISELJENIH PREBIVALCEV V SKUPNOST 8. EU VIRI ZA ZELENI PREHOD: energetika, LAS- razvoj podeželja, podnebni ukrepi, zelena infrastruktura 9. KAMNIŠKA PROGA za dnevno mobilnost 		<ul style="list-style-type: none"> ▶ OHRANJANJE VISOKE KAKOVOSTI BIVANJA V SKUPNOSTI ▶ KREPITEV ZELENIH SISTEMOV V NASELJIH ▶ KREPITEV PODJETNIŠTVA (MLADIH) NA LOKALNIH POTENCIALIH ▶ AKTIVIRANJE POTENCIALOV KULTURNE DEDIŠČINE ▶ KREPITEV PREPOZNAVNOSTI OBČINE KOMENDA 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ POVEČANJE POPLAVNE VARNOSTI S HKRATNO VEČNAMENSKO UREDITVIJO PROSTORA ▶ IZGRADNJA DRŽAVNE CESTE ▶ TRAJNOSTNA MOBILNOST ▶ UREDITEV DEGRADIRANIH POVRŠIN ZA JAVNO RABO ▶ KREPITEV RAZVOJNIH NALOG IN UČINKOVITOSTI JAVNIH SLUŽB ▶ POZICIONIRANJE OBČINE NAVZVEN
TVEGANJA (T) – ZMANJŠATI		MIN-MAX strategija Gradimo na prednostih in obvladujemo tveganja	MIN-MIN strategija Odpravljamo slabosti in zmanjšujemo tveganja
<ol style="list-style-type: none"> 1. VISOKA ODVISNOST OD NALOŽB DRŽAVE (zadrževalniki, državna cesta, elektro omrežje) 2. PODNEBNE SPREMEMBE: visoka ranljivost – poplave, suša v kmetijstvu 3. CELOVITEJŠI IN URAVNOTEŽEN RAZVOJ znotraj občine (pritiski na južni del občine – promet, razlívne površine ...) 4. NADALJNJA RAST MOTORNEGA PROMETA 5. NADALJNJA URBANIZACIJA - OMEJENA PROSTORSKA IN INFRASTRUKTURNA ZMOGLJIVOST 6. OHRANJANJE IDENTITETE VASI 7. OMEJENE KAPACITETE UPRAVE IN PRORAČUNA OBČINE 8. DOLGOTRAJNI PROSTORSKI POSTOPKI (spreminjanje OPN) 9. DRUŽBENI TRENDI, KI VODIJO V PASIVNOST OBČANOV 10. MAKROEKONOMSKE SPREMEMBE (povečevanje stroškov občine) 		<ul style="list-style-type: none"> ▶ URAVNOTEŽEN RAZVOJ NASELIJ ▶ ZAJEZITEV NADALJNJE URBANIZACIJE ZA OHRANJANJE VISOKE KAKOVOSTI BIVANJA ▶ OHRANJANJE KMETIJSKIH IN GOZDNIH POVRŠIN ▶ KREPITEV ZAPOSLOVANJA DOMAČINOV V OBČINI ▶ PRIDOBIVANJE DODATNIH VIROV ZA FINANCIRANJE RAZVOJA IN NALOŽB 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ PROAKTIVNA VLOGA OBČINE PRI IZVEDBI DRŽAVNIH NALOŽB ▶ PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE V POSELTIVI IN KMETIJSTVU ▶ BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB IN POVEČANJE SAMOOSKRBNOSTI ▶ KREPITEV POGOJEV ZA USTVARJANJE IN POVEZOVANJE MLADIH V SKUPNOSTI ▶ KREPITEV SODELOVANJA IN KOHEZIVNOSTI MED PREBIVALCI

2.4 Razvojni izzivi

Načrtovanje prihodnjega razvoja občine Komenda je odvisno od številnih dejavnikov, kot so prilagajanje javnih storitev demografski rasti in strukturnim spremembam, zmanjšanje poplavne ogroženosti, podpora razvoju potencialov mladih, sposobnost izkoristiti priložnosti dostopa do razvojnih sredstev. Po drugi strani na razvoj vplivajo manj predvidljivi zunanji vplivi tako v državi kot globalno (finančno-zakonodajni okvir delovanja lokalnih skupnosti, makroekonomsko okolje, podnebne spremembe, varnostna in druga tveganja...). V procesu priprave strategije smo na temelju pogledov občanov izraženih v anketi in na delavnicah z deležniki ter mnenj članov strateške skupine s pomočjo orodja SWOT⁷ oz. TOWS-analize opredelili **10 ključnih izzivov**, ki jih prednostno naslavljamo s to strategijo.

Slika 21 Ključni razvojni izzivi Občine Komenda

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
IZZIV 1: Poplavna varnost	<p>Območje Komenda – Moste - Suhadole spada v območje velikega vpliva poplav. Reka Pšata s hudourniškiimi pritoki lahko v zelo kratkem času doseže visok vodostaj in razlivanje v naseljih. Občani so v procesu priprave razvojne strategije ob nedavnih katastrofalnih poplavah izrazili zaskrbljenost in namenili zelo visoko prioriteto reševanju problematike poplav. Urejanje vodotokov in naložbe v poplavno varnost so v pristojnosti države, prav tako pa so za poplavno varnost v Komendi nujne rešitve gorvodno v sosednjih občinah (izgradnja zadrževalnikov). Občina se kot ključni deležnik aktivno vključuje v vse procese priprave in izvedbe protipoplavnih rešitev.</p> <p>► <i>Občina Komenda spada med podnebno bolj ogrožena območja, zato je nujna sanacija po poplavah leta 2023 in nadaljnje preventivno delovanje za krepitev odpornosti oz. prilagajanje na podnebne spremembe.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Priprava strokovnih podlag in OPPNjev za zadrževalnike za urejanje poplavne varnosti na območju občine ► Sanacija po poplavah avgusta 2023 ► Povečanje ozaveščenosti občanov in drugih deležnikov

⁷ Analiza maksimiziranja notranjih prednosti, ocene izrabe priložnosti za razvoj ter sposobnosti za odpravo slabosti in zmanjševanje tveganj, ki bodo vplivali na prihodnje delovanje in razvoj občine.

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
IZZIV 2: Prometna obremenjenost	<p>Visoka prometna obremenjenost zaradi tranzita skozi občino in delovnih migracij iz in v občino negativno vpliva na prometno varnost in kakovost bivanja (zrak, hrup). Naraščanje povprečnega letnega dnevnega prometa se je zadnjih 10 letih na odsekih državnih cest Vodice – Moste (Žeje) in Moste-Mengeš (Topole) povečalo za več kot 30 %. Še posebej problematične so konice, v katerih prihaja do zgostitev in zelo slabe pretočnosti prometa. Izziv predstavlja tudi le en vhod v Poslovno cono Komenda, kamor se dnevno vozi na delo preko 3000 ljudi. Trajnostna mobilnost v občini je še slabo razvita, slabe in neučinkovite so povezave JPP. Celostna prometna strategija bo definirale rešitve za krepitev varne hodljivosti, kolesarjenja in izboljšanja povezlivosti in storitev medkrajevnega javnega potniškega prometa. V pripravi so za občino pomembne naložbe države v izgradnjo ceste Želodnik-Moste-Vodice, ki jo bo občin komplementarno dopolnila z zahodno obvoznico Moste.</p> <p>► <i>Občina Komenda spada med prometno zelo obremenjene občine, zato je nujno celostno reševanje prometa na državnih cestah in krepitev pogojev za več trajnostne mobilnosti.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Izgradnja obvoznic ► Izdelava CPS ► Uredite varnih šolskih poti in izboljšanje povezav med naselji ► Izboljšanje storitev JPP ► Ozaveščanje občanov za večjo uporabo trajnostnih oblik premikanja
IZZIV 3: Upravljanje prostora in ohranjanje narave	<p>Občina Komenda spada med manjše in nadpovprečno gosto poseljene slovenske občine. Naselja z večjim številom prebivalcev so Moste, Komenda, Križ, Gmajnice in Suhadole. Celotno območje ima pretežno podeželski značaj, urbanizirana naselja oz. vaška središča pa so še pomanjkljivo urejena. V anketi so občani ocenili, da je (bistveno) premalo urejenih zunanjih javnih površin (75 %) in zelenih površin (67 %); opozorili so na pomanjkanje urejenih otroških in športnih igrišč, pločnikov, varnih peš in kolesarskih povezav med naselji. Svojestven izziv predstavljata degradirano območje v centru Komende in celovita ureditev občinskega središča. Občina je v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo v Ljubljani izvedla arhitekturne delavnice, na katerih so bile izdelane idejne rešitve za osrednje prostorske izzive.</p> <p>Tradicionalna podeželska krajina, pristnost in identiteta so elementi, ki so za kakovost bivanja v občini visoko cenjeni. Kot visoko razvojno tveganje so občani v anketi ocenili pritiske na nadaljnjo urbanizacijo (7,9 od 10) in s tem povezano krčenje kmetijskih zemljišč in gozdov ter narave in biodiverzitete (7,8 od 10). Ohranjanje okolja, kulturne krajine ter narave in biodiverzitete je izziv tudi z vidika vpliva podnebnih sprememb. Povečana onesnaženost zraka in hrup sta prisotna ob ključnih prometnicah, v zimskem obdobju je prisotna tudi večja koncentracija onesnaževal zaradi obratovanja kurilnih naprav. Občani so opozorili tudi na svetlobno onesnaževanje. Prostor je tudi glede skrbnejšega ravnanju z odpadki. Trajnostni rabi naravnih virov kot vrednoti so občani v anketi pripisali povprečno oceno 8,7 od 10.</p> <p>► <i>Celovito prostorsko načrtovanje, umirjanje urbanizacije, kakovosten razvoj naselij ter skrb za ohranjanje okolja in narave.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Trajnostno prostorsko načrtovanje (spremembe OPN) ► Urejanje naselij ► Izgradnja manjkajoče komunalne infrastrukture ► Ozaveščanje prebivalstva glede dobrih okoljskih in podnebnih praks

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
IZZIV 4: Zagotavljanje javnih storitev, ki odgovarjajo demografski sliki stanja	<p>Razvoj storitev skladno s potrebami današnjih generacij je zaradi demografskih značilnosti (rast prebivalstva, raznolike skupine prebivalstva in njihove potrebe - mlade družine, potrebe starejših) svojstven izziv. Zaradi povečanih potreb na področju vzgoje in izobraževanja v zadnjih letih je prednostno zagotavljanje standardov vrtca in osnovne šole; vrtec je dotrajan, oba javna zavoda pa pesti prostorska stiska.</p> <p>Na področju primarnega zdravstva so osnovne storitve zagotovljene. Izpostavljen je visok delež potreb po zdravniku za delavce migrante, ki fizično sicer ne delajo v občini, in pa težave pri komuniciranju zaradi nepoznavanja jezika. Za starejše je izziv avtomatsko telefonsko naročanje. Sedanji obseg programov zdravstvenega varstva v občini ni zadosten, potrebe so tudi po uvedbi programa patronaže. Težave se pojavljajo s prevozi pacientov do zdravnika (slabše povezave JPP, težavnost zagotavljanja prevozov Prostofer). Zagotavljanje kadrov v domu starejših občanov je izziv, ki onemogoča izkoriščanje obstoječih namestitvenih kapacitet. Skrb za javno zdravje v anketi sodelujoči občani ocenjujejo kot drugo največje razvojno tveganje (8,1 od 10).</p> <p>► <i>Zagotavljanje standarov za vzgojo in izobraževanje z večnamenskimi rešitvami za obdobje, ko se bodo šoloobvezne generacije krčile; povečanje dostopnosti in obsega programov zdravstvenega varstva in novi modeli oskrbe starejših.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Izgradnja vrtca ► Krepitev obsega zdravstvenih programov ► Skrb za zagotavljanje kadrov za izvajanje javnih storitev ► Krepitev prostovoljstva in medgeneracijskega sodelovanja
IZZIV 5: Zagotavljanje prostorov in pogojev za kakovostno preživljanje prostega časa	<p>Dobri pogoji za preživljanje prostega časa so pomemben element kakovosti življenja, pri čemer je v občini precej možnosti za izboljšave tako v prostorskem kot vsebinskem smislu. Občani so v anketi opozorili na pomanjkanje ustrezne infrastrukture za rekreativne (sprehajalne, kolesarske poti, več otroških igrišč, park, športni park) in kulturne dejavnosti ter druženje (npr. kavarna, slaščičarna in drugi tovrstni prostori). Izrazili so zadovoljstvo s ponudbo knjižnice v Komendi, ki kljub skrajšanemu času obratovanja postaja prepoznaven javni prostor za druženje, sooča pa se s prostorsko stisko. V občini ni ustreznega prostora za muzejsko razstavno dejavnost. Manjka prostor za druženje in kreativno udejstvovanje mladih. Do več kulturnih in prostočasnih vsebin občani dostopajo izven občine. V občini deluje 57 društev, ki so pomemben temelj krepitve socialne povezanosti prebivalcev. V anketi so občani vrednotam solidarnosti in medsebojni pomoči pripisali največjo povprečno vrednost (8,9 od 10).</p> <p>► <i>Zagotavljanje ustreznih infrastrukturnih pogojev, vključno z večnamenskimi rešitvami v okviru zagotavljanja poplavne varnosti ter spodbujanje participacije občanov pri zagotavljanju programov.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Razvoj mreže športne infrastrukture ► Ureditev kulturnega doma v družbeno kulturno središče ► Razvoj občinstev ► Krepitev socialne kohezije
IZZIV 6: Vključevanje potenciala Poslovne cone	<p>Občina Komenda je pomembno gospodarsko in zaposlitveno središče. Občina je po številu gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov na 1000 prebivalcev precej nad slovenskim povprečjem. Osrednje gospodarsko območje predstavlja Poslovna cona Komenda, ki jo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Krepitev sodelovanja med lokalno skupnostjo in podjetji v PCK

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
Komenda v gospodarski razvoj in življenje občine	<p>upravlja podjetje PCK. Na 94 ha velikem območju je še 4 ha zemljišč, ki jih zaradi varovanja hribskega urha ni možno aktivirati. Tukaj se nahaja tudi najdišče gline.</p> <p>Podjetja v poslovni coni imajo razvojni in zaposlitveni potencial, vendar pa so malokdaj vključena v gospodarski razvoj in življenje občine. Priložnosti za spoznavanje podjetij, promocijo poklicev v osnovni šoli in priložnosti za vključevanje mladih v podjetja do sedaj niso bile dovolj izkoriščene. Podjetnost in ustvarjalnost kot vrednoti so občani v anketi ocenili povprečno s 7,9 od 10, prav tako visoko cenijo odzivnost in prilagodljivost delovanja (8,6 od 10).</p> <p>Poseben izziv pa predstavlja slabša prostorska oz. fizična povezanost PCK z ostalimi naselji v občini. V povezavi s potencialom poslovnega turizma, bližine avtoceste in mednarodnega letališča še ni prišlo do realizacije ideje o izgradnji hotela v PCK.</p> <p>► <i>Ohranjanje obstoječih podjetij v občini in krepitev sodelovanja med podjetji in lokalno skupnostjo za več zaposlovanja domačinov in krepitev podjetništva.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Spodbujanje podjetništva mladih ► Nadaljnje upravljanje in razvoj PCK s storitvami za prebivalce (mesto PCK) ► Povezava PCK z naselji s trajnostnimi oblikami mobilnosti
IZZIV 7: Ohranjanje kmetijstva in podeželske identitete	<p>Na območju občine je 83 kmetijskih gospodarstev (SURS, 2020), ki obdelujejo nadpovprečno velika kmetijska zemljišča v primerjavi z regijo in Slovenijo. Število kmetij se je glede na leto 2010 zmanjšalo za 14 %, v primerjavi z oddanim vlogami za subvencijo leta 2024 pa kar za 30 %. Kljub temu se obdelanost zemljišč ohranja. Kmetije se pretežno ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo. Spodbude in ukrepi države v kmetijstvu so vezani na evropsko kmetijsko politiko, ki v določenih segmentih za kmete povečuje upravno breme. Potenciali za povečanje lokalne prodaje ali za razvoj dopolnilnih dejavnosti na manjših kmetijah so slabo izkoriščeni tudi zaradi pomanjkanja delovne sile. Tudi prihodnost kmetijstva bo vsebolj odvisna od odpornosti na izredne vremenske dogodke, kot so suša, toča idr.</p> <p>► <i>Kmetijstvo je panoga strateškega pomena, nujno je ohranjati konkurenčnost kmetij, krepiti lokalno prodajo in povečevati odpornost.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Spodbude za krepitev konkurenčnosti kmetij ► Krepitev lokalnih verig vrednosti ► Prilagajanje na podnebne spremembe
IZZIV 8: Izraba potenciala tradicionalnih obrti, znanj in dediščine	<p>Občina Komenda je mlada, vendar z bogato in zanimivo preteklo zgodovino tega prostora. Na območju je evidentirana 101 enota kulturne dediščine. Ohranjanju tradicije, običajev in identitete so občani pripisali povprečno oceno pomembnosti 7,8 od 10.</p> <p>Območje je znano po konjeništvu, vitezh malteškega reda, skozi zgodovino in vse do danes so tukaj živele pomembne osebnosti. Tradicionalne obrti in spretnosti počasi izginjajo, s pečarstvom in lončarstvom se ukvarja le še ena družina. Za Moste sta bila nekdanja značilna tudi ščetarstvo in slamnikarstvo. S pomočjo lokalnih društev se ohranjajo nekateri tradicionalni običaji. Prepoznavni so komendski sejmi in konjeniške prireditve na hipodromu.</p> <p>Priložnosti aktiviranja kulturne dediščine za namene turizma in podjetništva so dokaj neizkoriščene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Aktivno ohranjanje kulturne dediščine in obrti skozi podjetništvo in turizem ► Nadgradnja tradicionalnih dogodkov

Izziv	Opis izziva	Smer intervencije
	► <i>Aktiviranje lokalne dediščine, prilagoditev ponudbe sodobnim potrebam občanov in obiskovalcev. Razvoj inovativnih doživetij, ki povezujejo tradicijo, dediščino in sodobnost.</i>	
IZZIV 9: Uravnoteženje razvoja med dejavnostmi in kraji v občini	<p>Občani so v anketi v povprečju ob solidarnosti in medsebojni pomoči v povprečju najvišje (8,9 od 10) ocenili uravnotežen razvoj občine, dejavnosti in prostora in hkrati kot relativno visoko razvojno tveganje opredelili nepovezanost in odtujenost posameznih delov občine (vasi – nove soseske – PCK).</p> <p>Občina Komenda je v zadnjih 20 letih pospešeno rasla tako demografsko kot gospodarsko, temu pa niso ustrezno sledile druge dejavnosti (dostopnost javnih in drugih storitev) ter infrastrukturni pogoji (promet, urejanje naselij). V procesu priprave strategije so bile kot ključne izpostavljene potrebe po umirjanju nadaljnje urbanizacije ter kakovostnem in uravnoteženem razvoju naselij in povezav med njimi. Pritiski so danes skoncentrirani zlasti v južnem delu občine (prometne obremenitve, območje poplavne ogroženosti).</p> <p>Kmetijstvo ima ob gospodarski vlogi pomembno vlogo pri ohranjanju kulturne krajine in podeželske identitete občine, čemur občani prav tako pripisujejo velik pomen. Kljub temu pa se kažejo izzivi sobivanja med potrebami in pričakovanji občanov in kmetijske dejavnosti. Pomanjkanja komunikacije in nerazumevanje položaja posamezne strani prihaja do konfliktov, ki se tako le počasi rešujejo.</p> <p>► <i>Zagotoviti je treba premišljeno, uravnoteženo in gospodarno načrtovanje prihodnjega razvoja naselij ter krepiti odprto in transparentno komunikacijo med lokalnimi deležniki.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Uravnoteženo načrtovanje razvoja naselij oz. vasi v občini ► Ukrepi za krepitev sobivanja dejavnosti v prostoru
IZZIV 10: Zmogljivosti občine	<p>Zmogljivosti Občine Komenda so omejene z več vidikov - finančnega, kadrovskega, tehnično-tehnološkega, organizacijskega in nenazadnje tudi prostorskega. Preteklo leto je ob obstoječih razvojnih izzivih dodatno obremenilo zmogljivosti tudi področje zaščite in reševanja ter izvedbe intervencijskih ukrepov ob poplavih avgusta 2023.</p> <p>Ob dejstvu, da je občina po kazalniku razvitosti občin vodilna med slovenskimi občinami, bo za ohranjanje pozicije nujno krepiti pozicioniranje in sodelovanje občine navzven, še posebej s sosednjimi občinami, pa tudi širše v regiji in na nacionalni ravni. Učinkovita priprava in upravljanje ključnih strateških projektov ter prodornejša pridobivanje razvojnih sredstev je osrednji izziv. Potrebe se kažejo tudi glede zagotavljanja kakovostnih storitev za občane in druge deležnike, vključno z digitalnimi rešitvami.</p> <p>► <i>Za zagotavljanje kakovostnih storitev lokalne samouprave je nujno, da Občina Komenda okrepi svoje zmogljivosti in uspešnost pridobivanja razvojnih virov.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ► Krepitev usposobljenosti občinske uprave ► Povezovanje s sosednjimi občinami na področjih skupnega interesa ► Digitalizacija ► Krepitev finančne sposobnosti

VIZIJA IN STRATEGIJA

3 Vizija in strategija

3.1 Vizija razvoja Občine Komenda 2035

Razvojna vizija občine Komenda predstavlja dolgoročni pogled na želeno prihodnjo sliko občine. V kontekstu aktualnih trendov in kompleksnih globalnih izzivov vizija postavlja strateški fokus občine za obdobje veljavnosti strategije. Vizija gradi na dosednji razvojni poti občine, pogledu občanov in ključnih deležnikov na prihodnji razvoj, upošteva pa tudi aktualne usmeritve regije, nacionalnih in evropskih programov. Ključno sporočilo vizije občine Komenda se glasi:

Občina Komenda 2035 je varna, pristna in živahna.

Je podnebno odpornejša, trajnostna in uravnotežena, gospodarsko prodorna in uspešna občina. Ponuja visoko kakovost bivanja v podeželskem okolju.

Vizijo občine opredeljujejo naslednji gradniki, načela in vrednote:

PODNEBNO ODPORNEJŠA

Bolje smo ozaveščeni in pripravljeni na podnebna tveganja. Smo enakovredni sogovorniki državi pri pripravi načrtov in izvedbi ukrepov za povečanje odpornosti skupnosti.

TRAJNOSTNA IN URAVNOTEŽENA

Vzpostavljamo ravnotežje na področjih urbanizacije, prometa in javnih storitev. Ohranjamo kmetijska zemljišča, gozd in skrbimo za vodne vire, za zdravo in čisto okolje. Zagotavljamo enakomeren in celosten razvoj občine, skrbimo za uravnoteženost med severom in jugom, med dejavnostmi in kraji.

PONUJA VISOKO KAKOVOST BIVANJA V PODEŽELSKEM OKOLJU

Zagotavljamo dostopnost in visoko kakovost javnih storitev za vse skupine prebivalcev. Zagotavljamo večnamenske infrastrukturne rešitve. Spodbujamo razvoj novih vsebin in programov za prosti čas. Skrbimo za ohranjanje podeželskega okolja.

TRDNO POVEZANA SKUPNOST

Delujemo vključevalno in spodbujamo iniciative pozitivnih ljudi za napredek skupnosti in vseh njenih delov. Gradimo na dosežkih dosedanjega dela in znanjih predhodnih in današnjih generacij. Podpiramo tiste, ki jim je mar za uresničevanje skupne vizije.

UČINKOVITO UPRAVLJANJE

Delujemo strokovno, pregledno in odgovorno. Krepimo kompetence za učinkovito upravljanje skupnosti. Povezujemo se s sosednjimi občinami za skupno načrtovanje in izvedbo rešitev skupnega interesa.

3.2 Poslanstvo Občine Komenda

Občina Komenda v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi⁸ opravlja lokalne zadeve javnega pomena (t. i. izvirne naloge). Kot lokalna skupnost ustvarja pogoje, da se lahko v čim večji meri uresničuje vizija, ki jo prek izvoljenih predstavnikov v občinski svet želijo uresničevati njeni prebivalci. Zato je njeno delovanje sistemsko urejeno na način, da se lahko aktivirajo vsi razpoložljivi potenciali.

Osnovno poslanstvo Občine Komenda je zagotavljati **kakovostno življenje za vse prebivalce in pri tem delovati trajnostno in odporno**. Ustvarja varno, spodbudno in vključujoče okolje. Podpira in spodbuja gospodarski razvoj, ki temelji na lokalnih potencialih in sodelovanju. Trajnostno upravlja s prostorom in viri, premišljeno in odgovorno deluje v luči zagotavljanja pogojev tudi za prihodnje generacije.

3.3 Razvojni model s strateškimi cilji

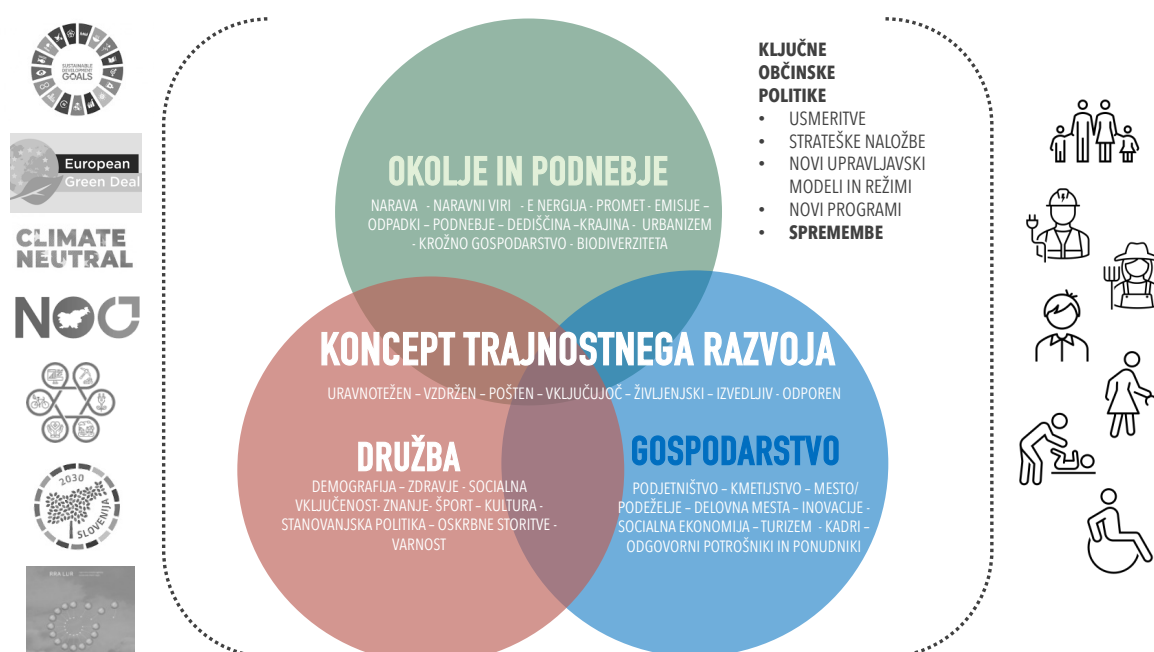
Za uresničevanje vizije Občine Komenda 2035 se na osnovi opredeljenih ključnih razvojnih izzivov prihodnji razvojni model osredotoča na **strategijo 4 ciljev**, ki odgovarjajo na vse vidike trajnostnega razvoja občine: družbeni, okoljski in gospodarski ter upravljavski (Slika 22).

- Strateški cilj 1: **POVEZANA SKUPNOST** (družbene storitve in skupnostno življenje)
Rezultat: V občini ponujamo kakovostne in zadostne storitve za vse generacije. Ustvarjamo povezano skupnost in socialno varno okolje.
Pozicija v Sloveniji: Mladim in starosti prijazna občina.
- Strateški cilj 2: **KAKOVOSTNO IN ODPORNO OKOLJE** (podnebje, okolje, promet, energija, prostor)
Rezultat: Zagotavljamo varno okolje in bolj učinkovito in trajnostno mobilnost. Izboljšali smo pripravljenost na podnebne spremembe.
Pozicija v Sloveniji: Podnebno ozaveščena in odporna občina.
- Strateški cilj 3: **PODJETNO LOKALNO GOSPODARTVO** (kariera, podjetništvo, cone, kmetijstvo)
Rezultat: Izkoriščamo gospodarske potenciale. Ohranjamo kmetijstvo. Spodbujamo ustvarjalne in negujemo tradicionalna znanja.
Pozicija v Sloveniji: Gospodarsko prodorna občina.
- Strateški cilj 4: **URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE** (občinska uprava, proračun, premoženje)
Rezultat: učinkovito upravljanje javnih služb, prostora in razvoja občine
Pozicija v Sloveniji: Najbolj razvita slovenska občina.

⁸ Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE).

Vsak strateški cilj predstavlja zaokroženo tematsko področje ukrepanja z opredeljeno strategijo in merljivimi kazalniki pričakovanih sprememb. Posamezne strategije se izvedbeno izvajajo prek ukrepov in projektov, ki so podrobno razdelani v akcijskem načrtu. Celoten koncept strategije je prikazan v sliki 23 na naslednji strani.

Občinski razvojni model temelji na načelih **trajnostnega razvoja** in trajnostnih ciljih Organizacije združenih narodov.⁹ Strategija smiselno upošteva tudi usmeritve Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije 2021–2027¹⁰, Strategije razvoja Slovenije 2030, Programa evropske kohezijske politike 2021–2027 v Sloveniji¹¹, Načrta za okrevanje in odpornost RS¹² ter evropskega zelenega dogovora oz. podnebne nevtralnosti EU do leta 2050.¹³

Slika 22 Koncept trajnostnega razvoja

⁹ <https://sdgs.un.org/goals>

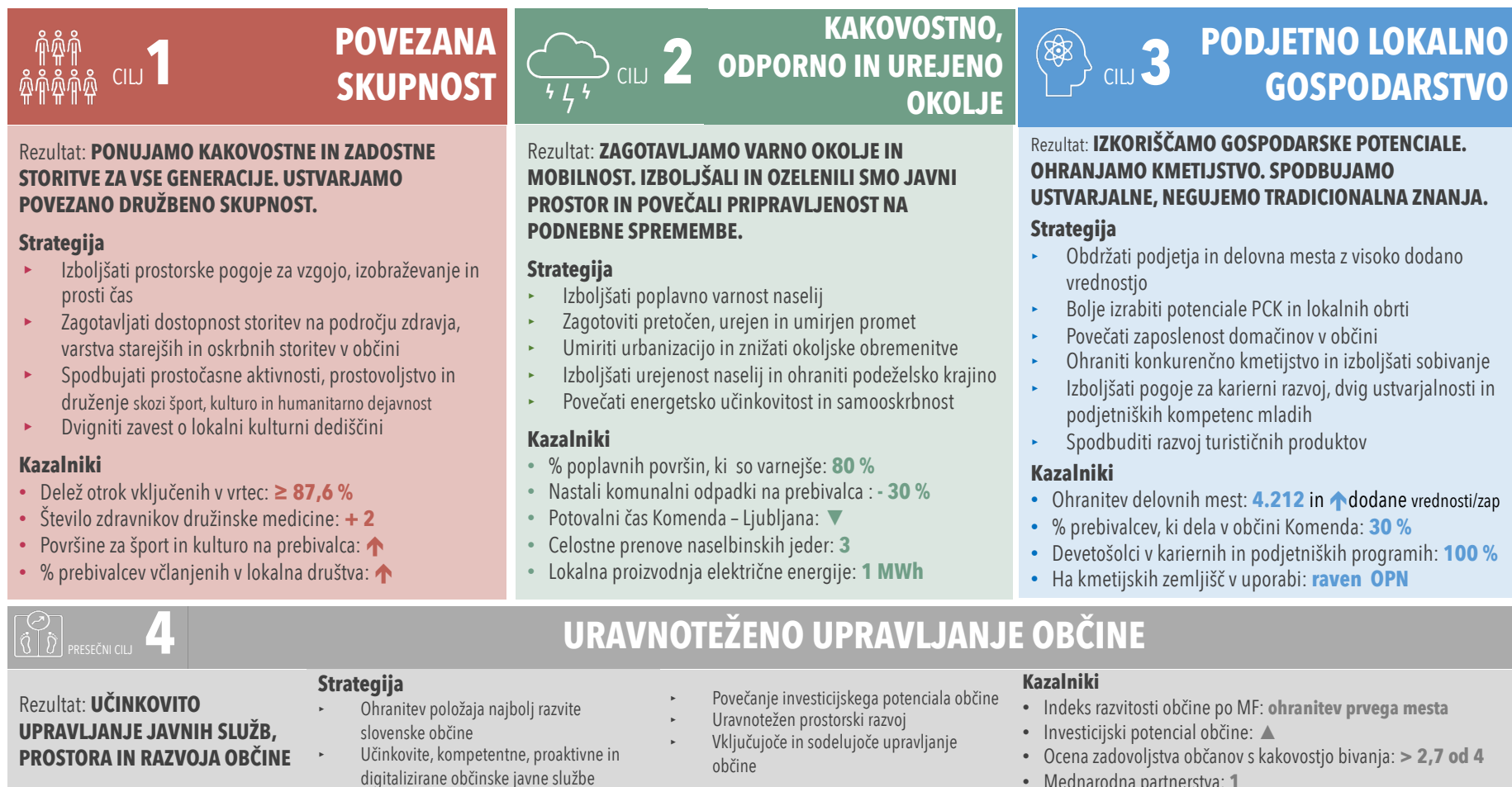
¹⁰ https://rralur.si/wp-content/uploads/2023/01/RRP-LUR-2021-2027_SI.pdf

¹¹ <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/12/Program-evropske-kohezijske-politike-sprejeta-verzija-12.-12.-2022.pdf>

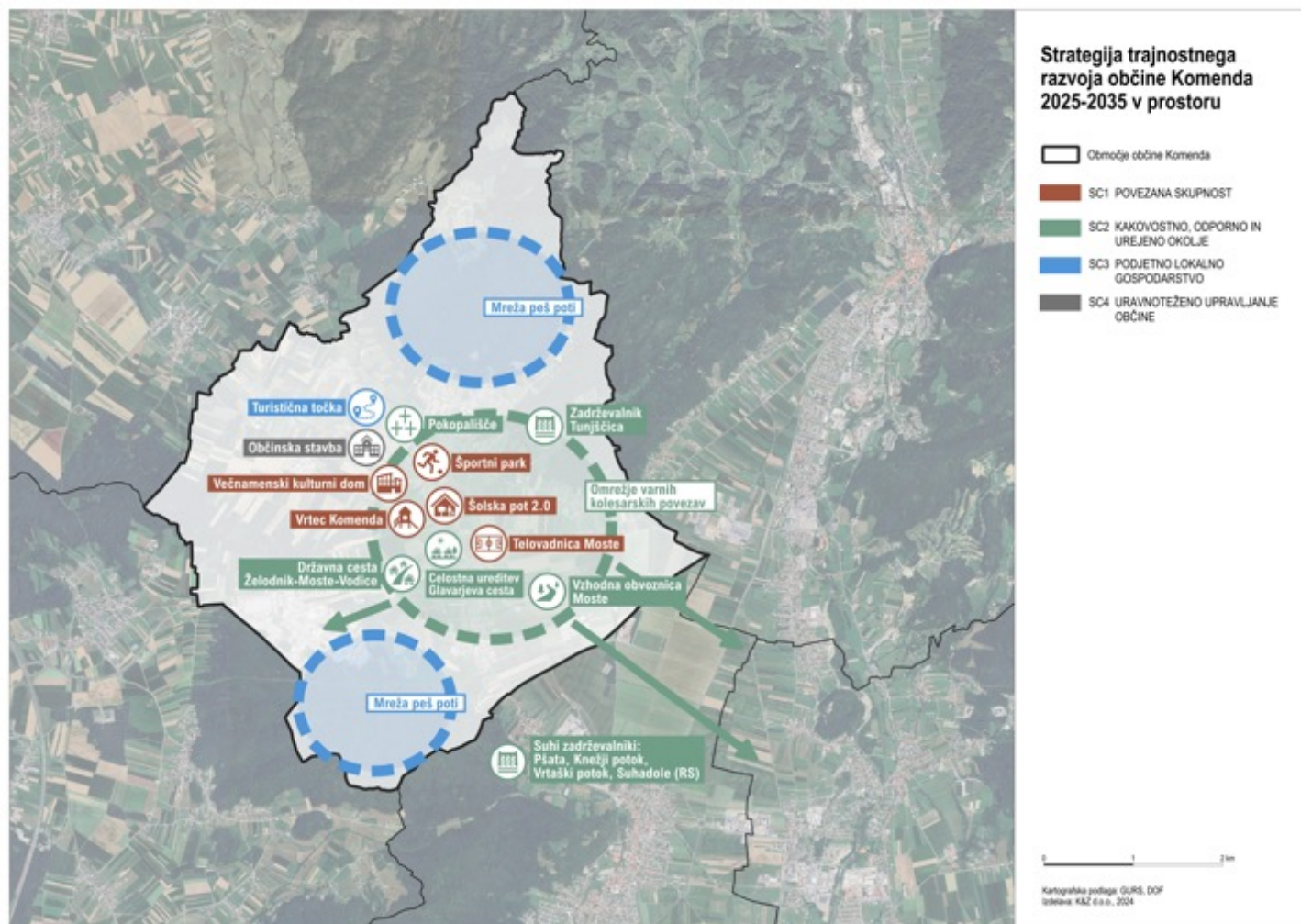
¹² <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost>

¹³ https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2050_en

VIZIJA OBČINE KOMENDA 2035: **VARNA, PRISTNA in ŽIVAHNA.**

Slika 23 Strateški model razvoja Občine Komenda 2025-2035

Slika 24 Shematski prikaz strateških ukrepov 2025-2035 v prostoru

4

AKCIJSKI NAČRT

4 Akcijski načrt

V tem poglavju je predstavljen načrt izvajanja strategije po štirih strateških ciljih. V uvodu v vsako strateško področje je opisana strategija ukrepanja in pričakovana sprememba do leta 2035. Podrobneje so opredeljeni merljivi kazalniki za spremljanje rezultatov strateških ciljev. Kazalnik za leto 2035 običajno prikazuje ciljno, v posameznih primerih pa tudi kumulativno vrednost. Znotraj strateških področij so opredeljeni in opisani ključni ukrepi za doseganje postavljenih ciljev. Za vsak ukrep so podane splošne razvojne usmeritve in okvirni nabor projektov, kot jih je možno opredeliti v času priprave strategije. Lokacije izvajanja ukrepov so označene s simbolom , kadar se ta izvaja v naseljih, in , kadar gre za izvajanje v naravnem okolju.

Na koncu vsakega strateškega področja je v tabelarni obliki prikazan akcijski načrt z indikativnimi projekti in aktivnostmi, ki so razporejeni po ukrepih in smiselni programskih sklopih. **Akcijski načrt je dinamičen del strategije, ki se tekom strateškega obdobja lahko spreminja, dopolnjuje z novimi projekti in prilagaja nepredvidljivim okoliščinam ter finančnim zmožnostim Občine Komenda.**

Za vsak projekt je opredeljen nosilec in okvirni časovni načrt izvedbe. Kjer je možno, je indikativno ocenjena vrednost posameznega ukrepa. Vrednosti so orientacijske in ne predstavljajo zavezujočega vložka Občine, RS ali drugih nosilcev. Finančno se bo akcijski načrt operacionaliziral prek vsakokratnega Načrta razvojnih programov proračuna Občine Komenda. V akcijskem načrtu so poleg projektov in aktivnosti Občine prikazane in ocenjene tudi največje pričakovane naložbe Republike Slovenije na območju občine, saj pogosto pri njihovi izvedbi Občina sodeluje s prostorskimi akti, pridobivanjem lastništva ali sočasno izvedbo lokalne infrastrukture.

Vsak projekt je opredeljen tudi po pomembnosti s **prioriteto** od 1 – zelo pomemben do 3 – manj pomemben projekt za doseganje ciljev strategije. Opredelitev prioritete je opravila strateška skupina, pri tem pa so bila upoštevana tudi mnenja in pogledi občanov, izražena v razvojni anketi. Projekti, ki so že v teku so dodatno označeni s črko T.

Pojasnila k nekaterim najpomembnejšim okrajšavam v tabelah akcijskega:

TIP 1		TIP 2		P = PRIORITETA	
I	Investicijski projekt	O	Občinski projekt	T	Projekt je že v teku
MU	Mehki ukrep	R	Regionalni projekt	1	Zelo pomemben in nujen projekt za doseganje ciljev
TP	Obstoječa tekoča aktivnost/ poraba	D	Državni projekt	2	Srednje pomemben projekt za doseganje ciljev
				3	Manj pomemben projekt, izvedba ni ključna za doseganje ciljev
ČASOVNICA					
o	Pripravljalne aktivnosti		Finančno in izvedbeno zahtevnejši projekt	P	Prioriteta
X	Izvajanje				
→	Vzdrževanje, tekoče nadaljevalne aktivnosti				

Seznam ostalih uporabljenih okrajšav je na koncu dokumenta.

4.1 Strateški cilj 1: POVEZANA SKUPNOST

Področje Strategija

Družbene storitve in skupnostno življenje

- ▶ Izboljšati prostorske pogoje za predšolsko vzgojo, osnovno izobraževanje in prosti čas.
- ▶ Zagotavljati dostopnost storitev na področju zdravja, varstva starejših in splošnih lokalnih oskrbnih storitev.
- ▶ Spodbujati pristočasne aktivnosti, prostovoljstvo in kakovostno druženje med prebivalci ter med generacijami skozi šport, kulturo in humanitarno dejavnost.
- ▶ Dvigniti zavesti o lokalni kulturni dediščini.

Rezultat

Pretekli nagel gospodarski in demografski razvoj občine danes terjata povečanje obsega in kakovosti družbene infrastrukture. Do leta 2035 bo Občina Komenda izboljšala prostorske pogoje za delovanje vrtca in osnovne šole, tako v Komendi kot v Mostah, vse z namenom doseganja predpisanih prostorskih normativov ter zagotavljanja varnega in spodbudnega izobraževalnega okolja za mlade generacije. Šolska pot med Komendo in Mostami bo posodobljena, varna, sklenjena, zelena, poučna in zanimiva. V naslednjem desetletju se bo zelo hitro povečevala številčnost prebivalstva starejšega od 65 let, zato se moramo pridobiti dodatne zdravnike na primarni ravni in se ustrezno pripraviti na uveljavljanje storitev po novem zakonu o dolgotrajni oskrbi, da bo življenje vseh generacij v domačem okolju čim bolj kakovostno. Z ustrezno prostorsko politiko in usmerjanjem podjetniških idej bo Občina spodbujala vlaganja v oskrbovana stanovanja in manjkajoče tržne storitve na območju občine. Posebna pozornost bo posvečena nadaljnji programski in infrastrukturni podpori športnim, kulturnim in humanitarnim društvom, ki skrbijo za socialno in pristočasno življenje prebivalcev v vseh krajih občine. Občina Komenda predvideva vlaganja v dva pomembnejša družbena objekta. S prenovo kulturnega doma bomo na enem mestu omogočili celostno kulturno ponudbo in spodbudili živahnejše kulturno življenje občanov. Po drugi strani je načrtovana fazona gradnja športnorekreacijskega parka z različnimi igrišči ter preveritev vzpostavitve večjega plezalnega centra. Večja pozornost kot doslej se nameni ohranjanju kulturne dediščine v javni in zasebni lasti. Vse to bo krepilo lokalno povezanost in dostopnost do kakovostnih javnih storitev za vse skupine prebivalstva.

Kazalniki rezultata	Enota	Vir	Izhodišče	2035
Kr 1.1 Delež otrok, vključenih v vrtec, vse starostne skupine	%	SURS 2022/2023	87,6%	↑
Kr 1.2 Število zdravnikov družinske medicine	število	OK, 2023	1,95	+2=3,95
Kr 1.3 Površine za kulturno dejavnost/ prebivalca	m ² / prebivalca	OK, 2024	V pridobivanju	↑
Kr 1.4 Površine za šport/prebivalca	m ² / prebivalca	Zavod Planica, 2023	Pokrite 194 m ² Nepokrite 7.650 m ²	↑
Kr 1.5 Prebivalci včlanjeni v vsaj eno društvo	%	Anketa, OK, 2024	46 %	↑

Ukrepi:

- **Ukrep 1.1** Ustrezni prostori za varno in spodbudno vzgojo in izobraževanje otrok
- **Ukrep 1.2** Dostopnost do lokalnih javnih storitev in spodbujanje pestrosti zasebne ponudbe
- **Ukrep 1.3** Spodbujanje skupnostnega in kulturnega življenja (lokalni program kulture)
- **Ukrep 1.4** Rekreativna infrastruktura in programi športa za vse

4.1.1 Ukrep 1.1 Ustrezni prostori za varno in spodbudno vzgojo in izobraževanje otrok

Usmeritev: Občina Komenda bistveno izboljša prostorske pogoje za predšolsko varstvo in osnovnošolsko izobraževanje v Mostah in Komendi.

Načrtovana je novogradnja vrtca v Komendi, s katero se zagotovi varne, kakovostne in za prihodnji razvoj zadostne površine za predšolsko vzgojo, ki bodo skladne s standardi in demografskimi potrebami. Pravilnik o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca¹⁴ (Ur. l. RS, št. 73/00 s spremembami) predvideva najmanj 3 m² notranje igralne površine na otroka in min 15 m² zunanje površine na otroka. V prostorih vrtca se smiselno načrtujejo tudi prostori dnevnega centra za varstvo starejših oseb.

Osnovnošolski prostor v Mostah in Komendi se redno investicijsko vzdržuje, posodablja oprema, objekta pa se energetske sanirata. Po zagotovitvi ustrezne poplavne varnosti je v Mostah načrtovana izgradnja nove šolske telovadnice oz. preureditev zunanjih površin v sodobnejša športna igrišča in učilnice na prostem.

Vrtec in OŠ svoje programe še tesneje naveže na lokalno okolje, še zlasti na vsebine, ki so v posebnem interesu Občine in so izpostavljene v tej strategiji.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

1.1.1. Vrtec: novogradnja za dvig standarda in širitev zmogljivosti. Novogradnja se načrtuje na način, da je vrtec možno uporabljati večgeneracijsko, tudi za potrebe dnevnih dejavnosti starejših.

1.1.2. Osnovna šola:

- energetske sanacije in investicijsko vzdrževanje,
- telovadnica Moste oz. celovita posodobitev in preureditev zunanjih šolskih in športnih površin.

1.1.3. Šolska pot 2.0. med šolama Moste in Komenda: sonaravno, varno in večnamensko urejena s tematskimi in identitetni elementi krajev ter povezana na ostalo omrežje pešpoti v občini.

1.1.4. Lokalne vsebine v vrtec in OŠ: ozaveščanje o lokalno in razvojno pomembnih temah:

- pridelava lokalne hrane in razumevanje sobivanja s kmetijstvom,

¹⁴ <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Investicije/Janja/Pravilnik-o-normativih-in-minimalnih-tehnicnih-pogojih-za-prostor-in-opremo-vrtca.pdf>

- identiteta in skrb za kulturno dediščino in krajino,
- podjetniško-ustvarjalno delovanje,
- prehod na trajnostno mobilnost - prihod v šolo peš ali s kolesom in podobo.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.2.2, 2.3.2, 2.4.3, 2.5.3, 3.1.2

4.1.2 Ukrepi 1.2 Dostopnost do socialno-varstvenih, zdravstvenih in drugih lokalnih storitev in spodbujanje pestrosti ponudbe

Usmeritev: Zagotavljanje dostopnosti do zdravstvenih in socialnovarstvenih storitev bo pomembna naloga Občine in njenih izvajalcev v naslednjem obdobju. Občina Komenda *osnovno zdravstveno dejavnost* zagotavlja prek Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik in s podeljevanjem koncesij na področju družinske medicine in zobozdravstva. Ključno za naslednje obdobje je povečati ponudbo primarnega zdravstva in se pravočasno prilagajati spremembam v zdravstveni politiki. Skrb za starejše je kratkoročno usmerjena v prilagajanje sistema pomoči na domu Zakonu o dolgotrajni oskrbi, dolgoročno pa na zagotavljanje dnevnih programov, ki starejšim občanom omogočajo aktivno in čimdaljšo kakovostno bivanje v domačem okolju. Sočasno bo Občina spodbujala investitorje in še posebej lokalne podjetnike k nudenju trženjskih oskrbnih storitev v panogah, kjer občani opozarjajo na primanjkljaj lokalne ponudbe.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

1.2.1. Zagotavljanje dostopnosti primarnega zdravstva:

- v okviru programa ZZS povečati obseg splošnega zdravnika za najmanj 2 zdravnika družinske medicine,
- podpreti naložbe države v Zdravstveni dom Kamnik;
- tekoče preverjati izvajanje obstoječih koncesijskih pogodb in ob izteku izvesti razpis;
- podpora preventivnim akcijam za krepitev zdravja občanov.

1.2.2. Storitve za starejše, ki bivajo doma:

- prilagoditev organizacije in programov pomoči na domu za starejše novemu zakonu in sistemu financiranja dolgotrajne oskrbe;
- vzpostavitev dnevnega centra in sodelovanja med starejšimi in vrtcem v novih prostorih vrtca;
- nadgradnja medgeneracijskih programov.

1.2.3. Dom starejših občanov Komenda:

- vplivati na državo in koncesionarja SeneCura, da aktivira celotne zmogljivosti Doma starejših občanov Komenda;
- usmerjanje občinske štipendijske politike v socialno-varstvene poklice in poklice zdravstvene nege.

1.2.4. Oskrbovana stanovanja:

- zagotoviti ustrezne prostorske akte in pridobiti investitorja, ki bo zagotavljal namensko ustrezen poslovni model (dolgoročno najemna stanovanja, namenjena izključno za starejše osebe).

1.2.5. Usmerjanje investitorjev, podjetništva in namembnosti prostora v tržne oskrbne storitve v primanjkljaju:

- kavarna – slaščičarna, trgovina z živili, kakovostni pristočasni programi, lokalni prevozi.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.1.1, 2.4.6, 3.2.1

4.1.3 Ukrep 1.3: Spodbujanje skupnostnega in kulturnega življenja (lokalni program kulture)

Usmeritev: Dejavnost kulture v občini Komenda temelji na 3 medobčinskih javnih zavodih s sedežem izven občine: Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik – Krajevna knjižnica Komenda, Glasbena šola Kamnik - enota Moste Komenda in Medobčinski muzej Kamnik, zadolžen za premično dediščino ter kulturnih društev – in na relativno skromni ljubiteljski dejavnosti. Na področju kulture je registriranih le 6 društev, aktivnih jih je še manj. Ljubiteljsko kulturo strokovno pokriva Javni sklad za ljubiteljsko kulturo, Območna izpostava Kamnik. V občini je 101 enota kulturne dediščine, za katero skrbijo lastniki, za varstvene usmeritve pa je zadolžen Zavod RS za kulturno dediščino, Območna enota Kranj. Občina zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki javne službe oz. v obliki podpore posamičnim kulturnim projektom prek več javnih razpisov (programi na področju kulture, na področju godbe na pihala in društva upokojencev). Dejavnost in financiranje kulture je tako dokaj razpršeno, njeno delovanje pa se načrtno ne usmerja.

V skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo¹⁵ (Ur. l. RS, št. 77/07 s spremembami), je občina eden od nosilcev javnega interesa. Zakon opredeljuje, da cilje in prioritete kulturne politike občina določi v lokalnem programu kulture, ki je lahko sestavni del krovnega strateškega dokumenta. V tem pogledu je ta strategija v delu tega ukrepa 4.1.3 razširjena z osnovnimi elementi lokalnega programa kulture. Najpomembnejše strateške usmeritve so zapisane v spodnjih ukrepih, politika **lokalnega kulturnega programa pa v tabeli v Prilogi 1.**

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

1.3.1. Vzpostavitev koordinacije profesionalnih in ljubiteljskih nosilcev kulture za usklajevanje letnega programa, pripravo in promocijo letnega koledarja dogodkov, posodabljanje dogodkov glede na potrebe novih in želje generacij ter drugo operativno izvajanje LPK-OK (vsaj 2 srečanja na leto).

1.3.2. Spodbujanje in finančna podpora novim ustvarjalnim iniciativam, dogodkom in projektom občanov, tako posameznikov kot skupin, ki v občino prinašajo sveže kulturne vsebine in prispevajo k pomlajevanju društev in povezovanju med generacijami.

1.3.3. Večnamenski kulturni dom Komenda: prenova kulturnega doma v večnamensko skupnostno kulturno-kongresno središče z osrednjo kulturno-kongresno dvorano za 200-250 oseb, knjižnico, galerijo, stalno muzejsko razstavo o lokalni zgodovini in društvenimi ter skupni prostori za ustvarjalne delavnice in medgeneracijsko druženje. Projekt je odvisen od predhodne preselitve občinske uprave oz. pridobitve novih prostorov za delovanje Občine Komenda (projekt 4.1.4).

1.3.4. Mreža urejenih odprtih prostorov/ ambientov za posebne prireditve in priložnostno druženje po krajih v občini (npr. kino pod zvezdami, glasbeni večeri ob potoku).

1.3.5. Skrb za kulturno dediščino:

- spodbujanje in sofinanciranje obnov kulturne dediščine v javni in zasebni lasti (kozolci, zasebne muzejske zbirke, freske..);
- načrtno zbiranje premične dediščine in izročila občine Komenda.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.4.4, 2.4.2, 3.3.2, 3.4.2, 4.1.4.

¹⁵ <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3370>

4.1.4 Ukrep 1.4: Rekreativna infrastruktura in programi športa za vse

Usmeritev: Občina Komenda nadaljuje s sofinanciranjem letnih programov športa, še zlasti z namenom zagotavljanja možnosti za prostočasno športno vzgojo otrok in mladine, njihovega nadaljnega športnega razvoja ter rekreacijsko udejstvovanje odraslih in starejših v najrazličnejših športnih panogah v bližini doma. Poleg vzpostavitve osrednjega športnorekreacijskega parka bo Občina Komenda posebno pozornost namenjala vzdrževanju in nadgradnji male športne infrastrukture in otroških igrišč po vaseh ter bolj sistematičnemu urejanju poti za rekreacijo v naravi. Na področju športnih dogodkov se spodbujajo večgeneracijske in tudi netekmovalne prireditve društev in klubov, ki promovirajo gibanje in zdravo druženje čim širšega kroga skupin občanov.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

1.4.1. Športni park Komenda: ureditev nogometnega igrišča in urejanje širšega območja in parkovnih površin za raznovrstne rekreacijske aktivnosti, druženja in vadbe.

1.4.2. Mala športna infrastruktura in otroška igrišča v vseh krajih občine: povečati dostopnost enostavne športne infrastrukture na območju celotne občine (otroška igrišča, mladinska igrišča, kolo park, fitnes na prostem, street work out, koš za košarko..).

1.4.3. Plezalni park: študija izvedljivosti - preveritev poslovnega modela, interesa zasebnega sektorja in prostorskih možnosti za ureditev pokrite/zunanje visoke plezalne stene. Prouči se tudi možnost umestitve plezalnega parka v športni park.

1.4.4. Podpora raznovrstnim rekreacijskim dogodkom za čim širše skupine občanov, še zlasti večgeneracijskega, preventivnega, družabnega in netekmovalnega značaja.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 2.3.3, 2.4.6, 3.4.3, 3.4.4.

Nabor indikativnih projektov in aktivnosti po ukrepih in z akcijskim načrtom je predstavljen v tabeli na naslednjih straneh.

Tabela 2 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 1: POVEZANA SKUPNOST

SC1		Strategija
POVEZANA SKUPNOST		
Rezultat		<ul style="list-style-type: none">▶ Izboljšati prostorske pogoje za vzgojo, izobraževanje in prosti čas▶ Zagotavljati dostopnost storitev na področju zdravja, varstva starejših in oskrbnih storitev v občini▶ Spodbujati priložnosti, prostovoljstvo in druženje skozi šport, kulturo in humanitarno dejavnost▶ Dvigniti zavest o lokalni kulturni dediščini
PONUJAMO KAKOVOSTNE IN ZADOSTNE STORITVE ZA VSE GENERACIJE. USTVARJAMO POVEZANO DRUŽBENO SKUPNOST.		
KPI		
<ul style="list-style-type: none">• Delež otrok vključenih v vrtec: ≥ 87,6 %• Število zdravnikov družinske medicine: + 2• Površine za šport in kulturo na prebivalca: ↑• % prebivalcev včlanjenih v lokalna društva: ↑		
1.1. USTREZNI PROSTORI ZA VARNO IN SPODBUDNO VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK	1.2. DOSTOPNOST DO SOCIALNO-VARSTVENIH, ZDRAVSTVENIH IN DRUGIH LOKALNIH STORITEV IN SPODBUJANJE PESTROSTI PONUDBE	1.3. SPODBUJANJE SKUPNOSTNEGA IN KULTURNEGA ŽIVLJENJA = LOKALNI PROGRAM KULTURE
1.1.1. Vrtec: novogradnja za dvig standarda in širitev zmogljivosti; vklj. z dnevnim centrom za starejše. (1)	1.2.1. Primarno zdravstvo: + 2 zdravnika družinske medicine, naložbe v ZD Kamnik, obnova razpisov za koncesije. (2)	1.3.1. Vzpostavitev koordinacije profesionalnih in ljubiteljskih nosilcev kulture za usklajevanje letnega programa, pripravo in promocijo letnega koledarja dogodkov, posodabljanje kulturnih dogodkov. (2)
1.1.2. Osnovna šola: a) vzdrževanje in energetske sanacije Moste in Komenda, b) telovadnica/ zunanji šolski prostor Moste. (2)	1.2.2. Storitve za starejše, ki bivajo doma: a) prilagoditev na nov zakon o dolgotrajni oskrbi s ciljem ohranjanja današnje ravni dostoposti pomoči na domu, b) krepitev medgeneracijskih programov. (2)	1.3.2. Spodbujanje in finančna podpora novim ustvarjalnim iniciativam, dogodkom in projektom občanov, tako posameznikov kot skupin, ki v občini prinašajo sveže kulturne vsebine in prispevajo k pomlajevanju društev in povezovanju med generacijami. (2)
1.1.3. Šolska pot 2.0. med šolama Moste in Komenda. (1,T)	1.2.3. Dom starejših občanov Komenda: vplivati na aktivacijo zmogljivosti. (2)	1.3.3. Večnamenski kulturni dom Komenda: skupnostno kulturno središče s knjižnico, kulturno-kongresno dvorano, galerijo, stalno muzejsko razstavo o lokalni zgodovini in društveni ter skupni prostori. (1)
1.1.4. Lokalne vsebine v vrtec in OŠ: ozaveščanje o lokalno in razvojno pomembnih temah. (2)	1.2.4. Oskrbovana stanovanja: pripraviti prostorske akte in pridobiti investitorja. (2)	1.3.4. Mreža urejenih odprtih prostorov/ ambientov za posebne prireditve in druženje po občini. (2)
	1.2.5. Usmerjanje investitorjev, podjetništva in namembnosti prostora v tržne oskrbne storitve v primanjkljaju. (2)	1.3.5. Skrb za kulturno dediščino: i) sofinanciranje obnov dediščine v javni in zasebni lasti, ii) načrtno zbiranje premične dediščine in izročila občine. (2)
Zagotavljati sočasnost ureditev s protipoplavnimi in mobilnostnimi ukrepi, večnamenskost, spodbujanje druženja, zelenja		
Zahtevnejši projekt		
		1.4. REKREACIJSKA INFRASTRUKTURA IN PROGRAMI ŠPORTA ZA VSE
		1.4.1. Športni park Komenda: ureditev nogometnega igrišča in urejanje širšega območja in parkovnih površin za raznovrstne rekreacijske aktivnosti, druženja in vadbe. (1,T)
		1.4.2. Mala športna infrastruktura in otroška igrišča v vseh krajih občine: otroška igrišča, mladinska igrišča, kolo park, fitnes na prostem, street work out, koš za košarko..). (1)
		1.4.3. Plezalni park: študija izvedljivosti s preveritvijo prostorskih in finančnih možnosti. Opcija: umestitev v športni pak. (2)
		1.4.4. Podpora raznovrstnim rekreacijskim dogodkom za čim širše skupine občanov. (2)

 Zagotavljati sočasnost ureditev s protipoplavnimi in mobilnostnimi ukrepi, večnamenskost, spodbujanje druženja, zelenja

 Zahtevnejši projekt

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
1. POVEZANA SKUPNOST													25.384.000	15.303.500	9.172.000	908.500
1.1. USTREZNI PROSTORI ZA VARNO IN SPODBUDNO VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK													11.637.000	7.068.500	4.568.500	0
I	O	1.1.1. Vrtec: novogradnja, vklj. z dnevnim centrom za starejše	1	Občina Komenda	Vrtec	0	0	X	X							
I	O	1.1.2. Osnovna šola Komenda Moste: vzdrževanje in posodobitev šolskega prostora in zunanjih površin		Občina Komenda	Osnovna šola	X	X	X	X	X	X					
I	O	Telovadnica pri OŠ Moste	2	Občina Komenda	Osnovna šola	0	0	0	0	X	X					
I	O	Investicijsko vzdrževanje OŠ (brez energetske sanacije)	2	Občina Komenda	Osnovna šola	X	X	X	X	X	X					
I	O	1.1.3. Šolska pot 2.0. med šolama Moste in Komenda	1	Občina Komenda	Osnovna šola	X	X									
TP	O	1.1.4. Lokalne vsebine v vrtec in OŠ	2	Osnovna šola		0	→									
1.2. DOSTOPNOST DO SOCIALNO-VARSTVENIH, ZDRAVSTVENIH IN DRUGIH STORITEV													2.257.000	325.000	1.023.500	908.500
I	R	1.2.1. Dostopnost primarnega zdravstva: i) + 2 zdravnika, ii) investicije ZD Kamnik, iii) koncesije	2	ZD Kamnik	Koncesionar-izvajalec	X	X	X	X							
TP	O	1.2.2. Storitve za starejše, ki bivajo doma: prilagoditev zakonu o dolgotrajni oskrbi	2	Občina Komenda	Zavod MSK	X	X	X	X	X	X	X				
D	O	1.2.3. Dom starejših: aktivirati celotne zmogljivosti, štipendije	2	Koncesionar-izvajalec	Občina Komenda	X	→									
D	O	1.2.4. Varovana stanovanja: zagotoviti prostorske pogoje	2	Občina Komenda	Koncesionar-izvajalec		0	0								
MU	O	1.2.5. Usmerjanje investorjev in namembnosti prostora v tržne storitve v primanjkljaju	2	Občina Komenda	OOZ Domžale	0	X	X	X	X	X					
1.3. SPODBUJANJE SKUPNOSTNEGA IN KULTURNEGA ŽIVLJENJA (= LPK)													5.430.000	3.005.000	2.425.000	0
MU	O	1.3.1. Vzpostavitev koordinacije nosilcev kulture za letni program, koledar in posodabljanje	2	Občina Komenda	Društva	0	X	→								
TP	O	1.3.2. Spodbujanje in finančna podpora novim ustvarjalnim iniciativam občannov	2	Občina Komenda	Društva	0	X	→								
I	O	1.3.3. Večnamenski kulturni dom Komenda: prenova v skupnostno kulturno središče	1	Občina Komenda	Javni zavodi - kultura			0	0	0	X	X				
I	O	1.3.4. Mreža urejenih odprtih prostorov / ambientov za prireditve in druženje	2	Občina Komenda	Društva	0	X	X	X	X	X					

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
TP	0	1.3.5. Skrb za kulturno dediščino: i) sofinanciranje obnov, ii) zbiranje izročila občine	2	Občina Komenda	Lastniki objektov		0	X	→							
1.4. REKREACIJSKA INFRASTRUKTURA IN PROGRAMI ŠPORTA ZA VSE													6.060.000	4.905.000	1.155.000	0
I	0	1.4.1. Športni park Komenda: fazno	1	Občina Komenda	Društva	X	X			X	X					
I	0	1.4.2. Mala športna infrastruktura in otroška igrišča v vseh krajih občine	1	Občina Komenda	Vaški odbor	X	X	X	X	X	X	X				
I	0	1.4.3. Plezalni park: študija izvedljivosti	2	Društva	Drugi partnerji	0										
TP	0	1.4.4. Podpora raznovrstnim rekreacijskim dogodkom za čim širše skupine občanov.	2	Občina Komenda	Društva	0	X	→								

4.2 Strateški cilj 2: KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE

Področje Strategija

Podnebje, okolje, promet, energija, prostor.

- ▶ Izboljšati poplavno varnost naselij
- ▶ Zagotoviti pretočen, urejen in umirjen promet
- ▶ Umiriti urbanizacijo in znižati okoljske obremenitve naselij in narave
- ▶ Izboljšati urejenost naselij in ohraniti podeželsko krajino
- ▶ Povečati energetske učinkovitost in samooskrbnost

Rezultat

Občina se danes sooča z dvema okoljskima pritiskoma: visoko poplavno ogroženostjo in tranzitnim motornim prometom skozi Moste in druga naselja. Oba sta povezana s preteklim razvojnim modelom, po drugi strani pa tudi s tveganji vse bolj izrazitih podnebnih sprememb in omejenimi pristojnostmi. Tako upravljanje vodotokov kakor tudi državnih cest je namreč v pristojnosti države. Občina Komenda se zato osredotoča na pospeševanje načrtovalskih procesov, usklajevanje prostorskih aktov z državo in vsemi vpletenimi deležniki, vse s ciljem dolgoročnega povečanja poplavne varnosti in umirjanja prometa. Pričakujemo, da bo RS najkasneje do leta 2028 izgradila zadrževalnik Tunjščica in postopoma tudi vse suhe zadrževalnike, Občina pa vzporedno sanirala več kot 30 mostov. Sočasno bo Občina dokončala vzhodno obvoznico v Mostah in celotno uredila javni odprt prostor ob prometnicah in vodotokih vsaj v dveh središčih in vzdolž Glavarjeve ceste. Skrbeli bomo za izboljšanje varnosti mreže pešpoti, kolesarske infrastrukture in postajališč, da bo raba trajnostnih oblik mobilnosti za prebivalce privlačnejša, naselja pa medsebojno varno povezana. Naš skupen cilj je skrajšati potovalni čas proti Ljubljani z javnim prevozom in povečati njegovo uporabo. Ob naporu vseh javnih zavodov in služb, podjetij in prebivalcev bomo morali znižati obseg komunalnih odpadkov in porabe energije v javnih objektih. Kot skupnost bomo povečevali stopnjo energetske neodvisnosti in izboljšali odnos do naravnega gozdnega in travniškega prostora ter biodiverzitete, ki nas obdaja. Na ta način bomo zagotavljali varno in mirnejše bivanje okolje ter okrepili svojo pripravljenost na podnebne spremembe.

Kazalniki rezultata	Enota	Vir	Izhodišče	2035
Kr 2.1 Delež poplavnih površin pod zaščitnimi ukrepi	%	Lasten preračun	0	80 %
Kr 2.2 Nastali komunalni odpadki prebivalca	kg	SURS, 2023	968	-30 %
Kr 2.2 Potovalni čas Komenda – Ljubljana v konici	Minuta	Google Maps, Vozni redi	40'-50'	↘
Kr 2.3 Celostne prenovе naselbinskih jeder	Število	Občina Komenda, 2024	0	2
Kr 2.4 Lokalna proizvodnja električne energije	MWh	Občina Komenda, 2023	0	1

Ukrepi

- Ukrepi 2.1 Izboljšanje poplavne varnosti
- Ukrepi 2.2 Varovanje okolja in nadgradnja upravljanja okoljske infrastrukture
- Ukrepi 2.3 Pretočen, umirjen in bolj trajnosten promet
- Ukrepi 2.4 Bolj urejen in zelen odprt javni prostor
- Ukrepi 2.5 Energetska odpornost

4.2.1 Ukrepi 2.1: Izboljšanje poplavne varnosti

Usmeritev: Poplave 4. 8. 2023 so močno prizadele občino Komenda in pokazale na izredno poplavno občutljivost prostora na vplivnem območju vodotokov Tunjščica, Doblič, Pšata, Knežji potok. Poleg sanacije nastale škode, erozijskih poškodb in čiščenja strug, Občina Komenda kot enega najpomembnejših področij delovanja do leta 2035 izpostavlja zaščitne ukrepe za izboljšanje poplavne varnosti ljudi, naselij, infrastrukture in gospodarskih objektov. Ključne so naložbe v zadrževalnik Tunjščica in izgradnja suhih zadrževalnikov na več delih občine. Urejanje vodotokov je v pristojnosti države, zato je pomembno, da Občina Komenda tesno sodeluje z Direkcijo RS za vode pri izvajanju Programa sanacije škode po poplavih do 2028,¹⁶ pri pripravi nacionalnega razvojnega programa, pomaga pri urejanju zemljiško-knjižnih razmerij na razlivenih površinah in zagotovi potrebne prostorske izvedbene akte za suhe zadrževalnike. Po drugi strani je nujno izvesti sanacijo poškodovanih mostov in zagotoviti redno investicijsko vzdrževanje več kot 30 občinskih mostov. Občina Komenda bo poskušala zagotoviti, da bodo sočasno z izvajanjem protipoplavnih ukrepov države potekale tudi ostale ureditve okoliškega zelenega prostora in javne občinske infrastrukture.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

2.1.1. Zadrževalnik Tunjščica (projekt RS):

- priprava projektne dokumentacije glede na že sprejet OPPN;
- izvedba.

2.1.2. Suhi zadrževalniki za vodotoke Pšata, Knežji potok, Vrtaški potok in Suhadole (projekt RS):

- prostorsko načrtovanje (OPPNji – Občina Komenda) in priprava projektne dokumentacije;
- izvedba.

2.1.3. Razbremenilnika Pšata (od Komende do Suhadol): povečanje zmogljivosti (projekt RS)

2.1.4. Urejanje razmerij z lastniki na razlivenih površinah (komasacije, odškodnine Tunjščica, Suhadole..) (RS).

2.1.5. Tekoče vzdrževanje Pšate in drugih vodotokov (tekoča naloga RS) in preventivni dodatni ukrepi Občine kot so čiščenje nabrežin, prepoved odlaganja zelenega odreza na obrežja vodotokov

2.1.6. Mostovi: sanacije, obnove in redno vzdrževanje občinskih mostov.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.2.3, 2.4.6, 4.3.1

¹⁶ Vlada RS, 16. 5. 2024.

4.2.2 Ukrep 2.2: Varovanje okolja in nadgradnja upravljanja okoljske infrastrukture

Usmeritev: Občina Komenda ima sodobno in novo okoljsko infrastrukturo, zato večja investicijska vlaganja v obdobju 2025-2035 niso predvidena. Pomembno je dopolniti manjkajoče krake sekundarnega kanalizacijskega omrežja, redno vzdrževati in posodabljati tehnologije. Prav zaradi tega se osredotočamo na digitalizacijo upravljanja in mehke ukrepe s katerimi bomo spodbudili prebivalce in podjetja k skrbni rabi virov, preprečevanju nastajanja odpadkov in izgube biotske pestrosti našega prostora.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

2.2.1. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda:

- izgradnja manjkajočih delov sekundarnega omrežja,
- nadgradnja procesa obdelave blata v Centralni čistilni napravi.

2.2.2. Zanesljiva vodooskrba: zagotavljanje rednega investicijskega vzdrževanja.

2.2.3. Ureditev digitalnega katastra infrastrukture.

2.2.4. Upravljanje z odpadki za čistejšo občino po načelih »Občine brez odpadka«

- posodabljanje sistema ravnanja z odpadki: postopne zamenjave ekoloških otokov in posod za primernejše (npr. potopni, uvedba bio zabojnikov);
- promocija večje uporabe zbirnega centra med prebivalci;
- ozaveščanje za zapiranje snovnih krogov in zmanjševanje obsega odpadkov, tako v gospodinjstvih in podjetjih (npr. usposabljanja za kompostiranje, umik plastike za enkratno rabo);
- družbene ustanove (občina, šola, vrtec...) prednostno uvajanja rešitve korožne ekonomije in 'občine brez odpadka';
- preveritev in nadgradnja odlokov (odlaganja zelenega odreza v struge..);
- povečanje nadzora nad odlaganjem v naravo.

2.2.4. Ohranjanje biodiverzitete in kulturne krajine:

- podpora različnim akcijam in pobudam za odstranjevanje invazivk, ohranjanje mejic, urejanja zelenih koridorov za organizme..;
- naravi prijaznejše urejanje in košnja zelenih površin (npr. saditev medonosnih rastlin, puščanje cvetočih površin za pašo čebel).

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 2.4.6, 4.4.1

4.2.3 Ukrep 2.3: Pretočen, umirjen in bolj trajnosten promet

Usmeritev: Umiritev motornega prometa, povečanje njegove pretočnosti in varnosti ter hkraten pospešen razvoj alternativnih oblik trajnostne mobilnosti so visoka prioriteta Občine Komenda. Pri tem najpomembnejši projekt predstavlja razbremenitev Most z naložbo Republike Slovenije v državno cesto Želodnik-Moste-Vodice s sočasnim vlaganjem Občine v vzporedno kolesarsko povezavo in dokončanjem vzhodne obvoznice Most. Med naselji in do postajališč javnega potniškega prometa (bus in vlak) je smiselno izgrajevati omrežje peš in kolesarskih varnih povezav. Za množičnejši prehod dnevnih migrantov iz avtomobila na JPP je bistveno skrajšanje potovalnega časa in povečanje frekvenc avtobusa med Komendo in Ljubljano. Prometno politiko občine bo podrobneje usmerila Celostna prometna strategija občine.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

2.3.1. Pretočna in varna cestna infrastruktura vključuje naložbe v:

- državna cesta Želodnik- Moste-Vodice (projekt RS);
- vzhodna obvoznica Moste;
- investicijsko vzdrževanje občinskih cest;
- mehki ukrepi za izboljšanje varnosti in pretočnosti: enosmerne ulice, semaforji in podobno.

2.3.2. Varne peš povezave:

- izboljševanje varnosti obstoječih in urejanje novih peš povezav med naselji in do rekreacijskih poti
- ukrepi za izboljšanje varnosti pešcev: varnejši prehodi/nadhodi za pešce na cestiščih, znaki in semaforji.
- dogovoriti mrežo sprehajalnih pešpoti z navezavo na naselja in režimi rabe pešpoti v gozdnem in kmetijskem prostoru.

2.3.3. Varne kolesarske povezave:

- urejanje in označevanje državne kolesarske povezave na območju občine (projekt RS);
- ureditev manjkajočih lokalnih kolesarskih povezav, da se zagotovi varen in zvezen kolesarski krog med naselji, prednostno:
 - o Moste - Poslovna cona Komenda – Vodice,
 - o Komenda/Moste – železniške postaje na progi Kamnik-Ljubljana (ŽP Šmarca, ŽP Mengeš-Jarše)
 - o do osnovne šole Moste in Komenda;
- pokrite kolesarnice na ključnih točkah (npr. OŠ, ŽP, AP) z opremo za popravilo in polnjenje e-koles;
- uvedba javnega sistema izposoje koles.

2.3.4. Izboljšanje uporabnosti JPP:

- ureditev avtobusnih postajališč (npr. Žeje);
- vzpostavitev boljše avtobusne poveztivosti s ključnimi avtobusnimi in železniškimi postajami v sosednjih občinah (npr. AP Vodice, Šmarca, Mengeš, Rodica);
- hitrejša povezava z JPP do Ljubljane – hitrost in frekvenca;
- vključevanje Občine v prostorsko načrtovanje umeščanja načrtovane železniške proge med LJ- Kamnik-Komenda-Brnik s ciljem podpore dnevne mobilnosti.

2.3.6. Izdelava Celostne prometne strategije Občine Komenda in nadaljnje ozaveščevalne in podobne akcije za spodbujanje prehoda občanov v trajnostno mobilnost.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 2.4.3, 2.4.4, 4.3.2, 4.4.1

4.2.4 Ukrep 2.4: Bolj urejen in zelen odprt javni prostor

Usmeritev: Ukrep predvideva bolj načrten pristop k celostnemu urejanju odprtega grajenega in zelenega javnega prostora, še zlasti v naselbinskih jedrih, kjer se sočasno umirja promet. Z ukrepom želimo poudariti podeželski značaj občine in varovana zgodovinska vaška jedra ter vzpostavljati prijetne prostore za srečevanje in oddih prebivalcev. Celostno urejen javni prostor prispeva h kakovosti bivanja in je zgled tudi občanom in drugim pri urejanju naše okolice. Ob tem se sočano vzpostavlja tudi ustrezen sistem mirujočega prometa in parkirni režimi.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

2.4.1. Katalog urbane opreme in postopna menjava uličnega pohištva skladno z novimi smernicami.

2.4.2. Priprava urbanističnih zasnov za ureditev vaških/ naselbinskih jeder.

2.4.3. Celostna ureditev Glavarjeva ceste na potezi Komenda-Moste.

2.4.4. Celostna ureditev vaških jeder (npr. Suhadole, Križ, Moste..).

2.4.5. Pokopališče: razširitev, krajinska ureditev in ozelenitev območja.

2.4.6. Zelene površine: urejanje manjših žepnih parkov in parkovnih površin.

2.3.7. Manjša parkirišča in parkirna politika:

- urejanje in ozelenjevanje manjših javnih parkirišč po vaseh in na zgostitvenih območjih;
- večji nadzor nad parkiranjem vozil po naseljih;
- proučitev in uvedba ustreznih parkirnih režimov.

Območja izvajanja: Občina Komenda Povezani ukrepi: 1.3.4, 1.4.2., 2.3 v celoti, 3.2.4

4.2.5 Ukrep 2.5: Energetska odpornost

Usmeritev: Ukrep povzema ključne usmeritve energetske politike države, ki vodijo v energetske učinkovite javne stavbe, javno razsvetljavo in spodbujanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov. Kljub temu da Občina ni neposredno odgovorna za elektroenergetsko omrežje, je pa v njenem interesu, da Elektro Ljubljana na območju občine pospešeno izpopolnjuje omrežje. Le na ta način bomo ob vse večji zagotovili občanom in gospodarstvu enake možnosti zelenega prehoda (vključevanje naprav za proizvodnjo in shranjevanje električne energije iz OVE, e-mobilnost). Natančnejši program za krepitev energetske učinkovitosti in neodvisnosti Občina pripravi z novim Lokalnim energetskega konceptom. Pri energetskih prenovah in vlaganjih v sončne elektrarne je potrebno slediti ekonomski učinkovitosti oz. čim krajši povračilni dobi naložb. Kjer upravičeno se v tovrstne projekte pritegne zasebni kapital.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

2.5.1. Novelacija Lokalnega energetskega koncepta (LEK)

2.5.2. Javna razsvetljava:

- zagotoviti skladnost obstoječe javne razsvetljave z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, tako z vidika da letne poraba elektrike (max 44,5 kWh/prebivalca);
- ureditev, kjer je ni in je potrebna (npr. šolska pot, Gora-Križ), po možnosti pametni sistemi, ki ne povzročajo močnega svetlobnega onesnaževanja.

2.5.3. Energetske sanacije javnih stavb:

- energetska sanacija OŠ Moste,
- energetska sanacija OŠ Komenda,
- energetska sanacija kulturni dom,
- energetska sanacija Glavarjeva 104.

2.5.3. Sončne elektrarne na površinah, kjer je upravičeno in varno, prednostno večja sončna elektrarna na degradiranem območju nekdanjega odlagališča odpadkov in na parkiriščih.

2.5.4. Posodabljanje distribucijskega elektroenergetskega omrežja za povečanje zmogljivosti, odpornosti proti motnjam, naprednosti, povezljivosti in prilagodljivosti elektro omrežja (Projekt Elektro Ljubljana).

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.1.2, 2.4.5

Nabor indikativnih projektov in aktivnosti po ukrepih in z akcijskim načrtom je predstavljen v tabeli na naslednjih strani.

Tabela 3 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 2: KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE

 sc2 KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE	
Rezultat ZAGOTAVLJAMO VARNO OKOLJE IN MOBILNOST. IZBOLJŠALI IN OZELENILI SMO JAVNI PROSTOR IN POVEČALI PRIPRAVLJENOST NA PODNEBNE SPREMEMBE.	KPI <ul style="list-style-type: none"> % poplavnih površin, ki so varnejše: 80 % Nastali komunalni odpadki na prebivalca : - 30 % Potovalni čas Komenda – Ljubljana: ▼ Celostne prenove naselbinskih jeder: 3 Lokalna proizvodnja električne energije: 1 MWh
2.1. IZBOLJŠANJE POPLAVNE VARNOSTI 2.1.1. Zadrževalnik Tunjščica (že OPPN) (RS) (1,T) 2.1.2. Suhi zadrževalniki: Pšata, Knežji potok, Vrtaški potok, Suhadole (RS) (1,T) 2.1.3. Razbremenilnika Pšata (od Komende do Suhadol, povečanje zmogljivosti) (RS) (1) 2.1.4. Urejanje razmerij z lastniki na razlinskih površinah (komasacije, odškodnine Tunjščica, Suhadole..) (RS) (1) 2.1.5. Tekoče vzdrževanje Pšate in drugih vodotokov (1,T) 2.1.6. Mostovi: sanacije, obnove in redno vzdrževanje. (1)	2.2. VAROVANJE OKOLJA IN NADGRADNJA UPRAVLJANJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE 2.2.1. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda: 1) izgradnja manjkajočih delov, 2) nadgradnja procesa obdelave blaga v ČČN. (1) 2.2.2. Zanesljiva vodooskrba: investicijsko vzdrževanje (1,T) 2.2.3. Ureditev digitalnega katastra infrastrukture (2) 2.2.4. Upravljanje z odpadki za čistejšo po načelih "občine brez odpadka": a) posodabljanje sistema, b) promocija rabe zbirnega centra, c) ozaveščanje in d) nadzor. (1,T) 2.2.5. Ohranjanje biodiverzitete in kulturne krajine: 1) podpora akcijam -invazivke, mejice., 2) ozaveščanje - avtohotne rastline, čebelar prijazna košnja (1)
2.3. PRETOČEN, UMIRJEN IN BOLJ TRAJNOSTEN PROMET 2.3.1. Pretočna in varna cestna infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> DC Želodnik- Moste-Vodice (RS) (1) Vzhodna obvoznica Moste (1,T) Inv. vzdrževanje občinskih cest (2) 2.3.2. Varne peš povezave (1,T) 2.3.3. Varne kolesarske povezave <ul style="list-style-type: none"> Državne kolesarske povezave (2) Urejanje ključnih kolesarskih tras (do PCK, do OŠ in postajališč JPP) (1) Varne kolesarnice, izposoja koles (2) 2.3.4. Izboljšanje uporabnosti JPP (1) <ul style="list-style-type: none"> Ureditev avtobusnih postajališč (Žeje) Avtobusna povezava med vozlišči in LJ Umeščanje železnice LJ- Kamnik– Brnik 2.3.6. Izdelava CPS in akcije trajnostne mobilnosti (1, T)	2.4. BOLJ UREJEN IN ZELEN ODPRT JAVNI PROSTOR 2.4.1. Katalog urbane opreme in izvedba (2) 2.4.2. Priprava urbanističnih zasnov za naselbinska jedra (2) 2.4.3. Celostna ureditev Glavarjeve ceste na potezi Komenda-Moste (2) 2.4.4. Celostna ureditev vaških jedr: Suhadole, Križ, Moste.. (2) 2.4.5. Pokopališče Komenda: razširitev, krajinska ureditev in ozelenitev. (1, T) 2.4.6. Zelene površine: urejanje manjših žepnih parkov in parkovnih površin (2) 2.4.5. Manjša parkirišča in parkirna politika (3)
	2.5. ENERGETSKA ODPORNOST 2.5.1. Novelacija LEK (3) 2.5.2. Javna razsvetljava: ureditev JR, kjer je ni in je potrebna, po možnosti s pametnimi sistemi (šolska pot, Gora-Križ) in zagotovitev skladnost JR z Uredbo (2) 2.5.3. Energetske sanacije javnih stavb: obe OŠ, vrtec, kulturni dom, Glavarjeva 104 (2) 2.5.4. Sončne elektrarne, prednostno na degradiranih območjih, parkiriščih (0,1 MW) (2) 2.5.5. Posodabljanje distribucijskega elektroenergetskega omrežja (Elektro LJ) (1,T)

Zahtevnejši projekt

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ Ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
2. KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE													41.919.649	16.999.799	24.519.850	400.000
2.1. POPLAVNA VARNOST													15.018.000	880.000	14.138.000	0
I	D	2.1.1. Zadrževalnik Tunjščica (že OPPN) (RS)	1	DRSV		O	X	X								
I	D	2.1.2. Suhi zadrževalniki: Pšata, Knežji potok, Vrtaški potok, Suhadole (RS)	1	DRSV		O	X	X	X	X	X	X				
I	D	2.1.3. Razbremenilnika Pšata (od Komende do Suhadol, povečanje zmogljivosti) (RS)	1	DRSV		O	O	O	X	X	X					
MU	D	2.1.4. Urejanje razmerij z lastniki na razlivnih površinah (RS)	1	DRSV	OK	O	→									
TP	O	2.1.5. Tekoče vzdrževanje Pšate in drugih vodotokov	1	DRSV	OK	X	→									
I	O	2.1.6. Mostovi: investicijsko vzdrževanje in pregledovanje	1	Občina Komenda		X	→									
2.2. VAROVANJE OKOLJA IN NADGRADNJA UPRAVLJANJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE													2.940.000	2.900.000	40.000	0
I	O	2.2.1. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda: dogradnja omrežja in tehnološkega procesa CCN	1	Občina Komenda	Sosednje občine	X	X	X	X	X	X	X				
I	O	2.2.2. Zanesljiva vodooskbra: investicijsko vzdrževanje	1	Občina Komenda	KP Kamnik	X	X	X	X	X	X	X				
TP	O	2.2.3. Ureditev digitalnega katastra infrastrukture	2	Občina Komenda		X	X	X	X	X	X					
TP	O	2.2.4. Očistimo občino: ozaveščanje, nadzor nad odlaganjem v naravo, boljše upravljanje	1	Koncesionar-izvajalec	Občina Komenda	X	→									
TP	O	2.2.5. Ohranjanje biodiverzitete in kulturne krajine: podpora akcijam	1	Društva	ZRSVN/ZVKD	O	O	X	X	→						
2.3. PROMET IN MOBILNOST													15.471.649	7.064.799	8.006.850	400.000
2.3.1. Pretočna in varna prometna infrastruktura						O	X	O	O	X	O					
I	D	Državna cesta Želodnik- Moste-Vodice/ Obvoznica Moste (RS)	1	DRSI	OK	O	O	O	X	X						
I	O	Vzhodna obvoznica Moste - nadaljevanje	1	Občina Komenda		O	X	X								
I	O	Redno in investicijsko vzdrževanje občinskih cest	2	Občina Komenda		X	X	X	X	X	X	X				
I	O	2.3.2. Varne in udobne peš povezave	1	Občina Komenda		X	X	X	X	X	X					
I	O	2.3.3. Varne kolesarske povezave s kolesarnicami in izposoja koles				X	X	X	X	X	X	X				
I	D	Državne kolesarske povezave - Osrednja Gorenjska	2	DRSI	Občina Komenda				X	X	X					

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ Ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
I	O	Urejanje ključnih lokalnih kolesarskih tras (do PCK, do OŠ in postajališč JPP)	1	Občina Komenda		0	X	X	X	X	X					
I	O	Varne kolesarnice, javni sistem izposoje, oprema za popravilo in polnjenje ekoles..	2	Občina Komenda			X		X		X					
I	O	2.3.4. Izboljšanje uporabnosti JPP	1	Občina Komenda		0	X	X	X	X	X	X				
TP	O	2.3.5. Izdelava CPS in mehke nadaljnje ozaveščevalne akcije	1	Občina Komenda	LUR	X	X	X	X	X	X	X				
2.4. BOLJ UREJEN IN ZELEN ODPRT JAVNI PROSTOR													5.290.000	4.210.000	1.080.000	0
TP	O	2.4.1. Katalog urbane opreme in nadomeščanje obstoječe opreme s sodobnejšo	2	Občina Komenda	Drugi partnerji	0	X	X	X	X	X	X				
TP	O	2.4.2. Priprava urbanističnih zasnov za ureditev vaških/naselbinskih jedr	2	Občina Komenda	Vaški odbor	0	X	X	X							
I	O	2.4.3. Celostna ureditev Glavarjeve ceste (Komenda-Moste)	2	Občina Komenda	Vaški odbor	0	O	X	X							
I	O	2.4.4. Celostna ureditev vaških jedr	2	Občina Komenda	Vaški odbor	0	X	O	X		O	X				
I	O	2.2.5. Pokopališča Komenda: celostna ureditev širitve pokopališča	1	Občina Komenda	Župnija	0	X	X								
TP	O	2.4.6. Zelene površine: urejanje žepnih parkov in parkovnih površin	2	Občina Komenda	Vaški odbor	0	X	O	X		O	X				
I	O	2.4.7. Manjša parkirišča v vaseh, pri športnih objektih, izhodiščnih točkah, ustanovah i..	3	Občina Komenda	Vaški odbor		O	X	O	X	O	X				
2.5. ENERGETSKA ODPORNOST													3.200.000	1.945.000	1.255.000	0
TP	O	2.5.1. Novelacija Lokalnega energetskega koncepta (LEK) in mehki ukrepi	3	Občina Komenda	Drugi partnerji	0	X	X	X	X	X	X				
I	O	2.5.2. Javna razsvetljava: ureditev JR, kjer je ni in je potrebna; zagotoviti skladnost JR z Uredbo	2	Občina Komenda	Vaški odbor	X	X	X	→							
I	O	2.5.3. Energetske sanacije javnih stavb: obe OŠ, vrtec, kulturni dom, Glavarjeva 104, mlekarna	2	Občina Komenda	Upravljavci	0	X	O	X	O	X	X				
I	O	2.5.4. Sončne elektrarne na javnih objektih in parkiriščih	2	Občina Komenda	Upravljavci	X	X	X	X	X	X	X				
I	R	2.5.5. Izboljšanje zmogljivosti elektro omrežja (Elektro Ljubljana)	1	Elektro Ljubljana		0	O	O	O	X	X					

4.3 Strateški cilj 3: PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO

Področje Strategija

Kariera, podjetništvo, poslovne cone, kmetijstvo

- ▶ Obdržati podjetja in delovna mesta z visoko dodano vrednostjo
- ▶ Bolje izrabiti potencialne Poslovne cone Komenda in lokalnih obrti
- ▶ Povečati zaposlenost domačinov v občini
- ▶ Ohraniti konkurenčno kmetijstvo in povečati raven sobivanja z njim
- ▶ Izboljšati pogoje za karierni razvoj, dvig ustvarjalnosti in podjetniških kompetenc mladih
- ▶ Spodbuditi razvoj turističnih produktov

Rezultat

Pretekli dve desetletji je Občina Komenda zagotavljala pogoje za razvoj Poslovne cone Komenda (PCK). Ta je v letu 2024 popolnoma več kot 90 %. Podjetja v coni dosegajo višjo dodano vrednost glede na državno povprečje in prispevajo k vodilnemu mestu Občine Komenda po indeksu razvitosti slovenskih občin, zato jih moramo tu zadržati in omogočiti njihov nadaljnji razvoj. Težimo h kakovostnim, upravljavskim in okoljskim izboljšavam ter vzpostaviti kolesarske, poslovne in oskrbne povezave PCK s kraji v občini, drugimi podjetji, društvi, OŠ in prebivalci, še zlasti z mladimi in aktivno populacijo. Občina se v novem obdobju usmerja v vzpostavljane spodbudnejšega okolja za karierni razvoj mladih, večje zaposlovanje v domačem okolju in spodbujanje podjetništva v dejavnostih, ki jih v lokalnem okolju primanjkuje ali so v zatonu (npr. hotel, namestitve, trgovine z lokalno hrano, pridelava zelenjave, nove oblike prevozov, obrtne dejavnosti). Posebna pozornost se namenja ohranjanju tradicionalnih dejavnosti, kot so kmetijstvo, lončarstvo, komendski sejmi in kasaštvo, ki občini dajejo značilen podeželski karakter. S ciljem urejanja doživljajskih točk in tematskih poti za obiskovalce in prosti čas občanov, bomo razvijali in podpirali projekte podjetij, društev in drugih iniciativ, ki bodo aktivirali neizkoriščene objekte in potencialne dediščine, mrežo poti in prepoznavnost, ki jo prinašajo vrhunski kolesarski športni dosežki našega sokrajana Tadeja Pogačarja.

Kazalniki rezultata	Enota	Vir	Izhodišče	2035
Kr 3.1 Delovna mesta v občini: ohranitev	število	Občina Komenda, 2022	4.212	4.212
Kr 3.2 Dodana vrednost/zaposlenega	EUR	AJPES, 2022, v gosp.dr.	67.776	↑
Kr 3.3 Prebivalci, ki živijo in delajo v občini	delež	SURS, 2022	24%	30 %
Kr 3.4 Devetošolci vključeni v podjetniške in karijerne programe	%	OŠ Komenda, 2023	0	100 %
Kr 3.5 Kmetijska zemljišča v uporabi – ohranitev najmanj na ravni namenske rabe OPN	ha	SURS, 2020	1.072	OPN

Ukrepi

- Ukrep 3.1 Spodbudno okolje za podjetništvo in razvoj kariere
- Ukrep 3.2 Konkurenčno in bolj trajnostno kmetijstvo
- Ukrep 3.3 Promocija tradicionalnih dogodkov, veččin in lokalne hrane
- Ukrep 3.4 Doživetja za obiskovalce in prosti čas občanov

4.3.1 Ukrep 3.1: Spodbudno okolje za podjetništvo in razvoj kariere

Usmeritev: Namen ukrepa je v PCK, poslovni coni Žeje in v drugih krajih občine zadržati podjetja, ki ustvarjajo nadpovprečno visoko dodano vrednost in bolje izrabiti potencial teh podjetij za karierni in podjetniški razvoj mladih ter večje zaposlovanje občanov bližje domu. Poleg ukrepov za boljšo povezanost in učinkovitejše upravljanje PCK, upravljaavec PCK in Občina Komenda spremljata prostorske potrebe obstoječih podjetij. Na tej osnovi se pripravljata in s soglasodajalci ter lastniki zemljišč kontinuirano usklajuje strokovne prostorske podlage in spremembe OPN. Vzporedno Občina s partnerji postopno uvaja in preverja mehke ukrepe za spodbujanje inovativnosti in razvoj kariere, od predstavljanja poklicnih priložnosti za mlade in aktivno populacijo do končnega cilja - vzpostavitve središča za so-delo (co-working). Slednji bi zagotavljal ustvarjalno okolje, mreženje med podjetji občanom olajšal delo ali študij na daljavo. Sicer omejenimi občinskimi finančnimi spodbudami naj se podpre opisane aktivnosti in predvsem panoge, ki so v občini v primanjkljaju ali v izumiranju. Za koordinacijo in izvedbo projektov znotraj tega ukrepa je nujno vzpostaviti delovno skupino v sestavi: Občina, PCK, UPPG, OZS, OŠ in mladinski klub oz. iniciativa mladih.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

3.1.1. Trajnostno upravljanje PCK s prilagoditvijo njenega upravljalškega modela, izboljšanjem dostopnosti s kolesom in JPP, boljšo programsko povezanost z lokalnim okoljem, pospešenim uvajanjem (skupnih) zelenih rešitev v podjetja in zagotavljanjem ustreznih prostorskih pogojev za rast obstoječih podjetij, skozi aktivnosti kot so:

- prilagoditev obstoječega poslovnega modela upravljanja novim razmeram – upravljanju, povezovanju in trajnostni transformaciji popolnjene cone;
- izdelava mobilnostnega načrta PCK za prehod zaposlenih na trajnostne oblike dostopa;
- urediti dostop v PCK s kolesom iz smeri Moste in Vodice - Ljubljana;
- sodelovanje z lokalnim okoljem pri kariernem in podjetniškem razvoju mladih (glej 3.1.2 in 3.1.3);
- preverjanje razvojnih potreb obstoječih podjetij, še posebej podjetij z delovnimi mesti z visoko dodano vrednostjo in priprava strokovnih podlag za nadaljnji prostorski razvoj PCK;
- skupen razvoj rekreacijskih površin v zaledju poslovne cone;
- podpora okoljsko-energetskim projektom podjetij, ozelenjevanju cone in objektov;
- pridobivanje investitorja v poslovni hotel;
- hitrozmogljivi električni polnilni park za e-vozila (v prihodnje vodik) za potrebe cone in občine;

- dnevi odprtih vrat PCK za občane;
- souporaba parkirišč PCK za dogodke občine in podobno;
- zaščita ali deponiranje komendske gline, ki je na še nepozidanem stavbnem zemljišču PCK.

3.1.2. Poklicno usmerjanje in razvoj kariere doma:

- poklicno usmerjanje za osnovnošolce in dijake: predstavitve podjetij in raznovrstnih poklicev v podjetij v PCK in drugih podjetjih ter perspektivnih panogah v občini,
- prakse za dijake in študente v v PCK in drugih podjetjih v občini,
- proučitev smotrnosti vzpostavitve lokalne sheme za kadrovske štipendije in nagrad za prodorne in ustvarjalne mlade.

3.1.3. Podjetniški pospeševalnik za mlade:

- podjetniško-inovacijski dogodki za mlade v različnih formatih
- proučitev potreb in interesa za vzpostavitev središča za so-delo (co-working) v okviru ene od obstoječih ustanov ali podjetij v PCK;
- zagon co-working prostora, če se izkaže upravičeno.

3.1.4. Posodobitev pravilnika za MSP: sprememba pravilnika, da bo bolj ciljno nagovarjal potrebe lokalnega okolja in odražal nove razvojne usmeritve občine s spodbujanjem:

- razvoja poslovnih idej mladih;
- ustanavljanja novih podjetij, še zlasti v obrtnih dejavnostih;
- podjetij za trajnostno poslovanje in večji pripravljenosti na podnebne spremembe;
- prenosa obrtnih znanj na nove generacije;
- ohranjanja dejavnosti, ki so tradicionalne ali v primanjkljaju (turizem, ponudba lokalne hrane, alternativne oblike prevozov, obrtna dejavnosti..).

3.3.5 Akcije in projekti povezovanja PCK in podjetij z lokalnimi društvi in ustanovami za spodbujanje korporativne družbene odgovornosti in krepitev prostovoljstva.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 1.2.4, 3.3.2, 3.4.1

4.3.2 Ukrepi 3.2: Konkurenčno in bolj trajnostno kmetijstvo

Usmeritev: V zadnjih desetletjih je skozi subvencije evropske kmetijske politike v kmetijstvu tudi na lokalni ravni prišlo do strukturnih sprememb - krepitev in specializacije večjih kmetij v pretežno v mlečno in živinorejsko proizvodnjo ter upadanja malih kmetij. Kljub temu, da je vpliv Občine na kmetijstvo zelo omejen, ukrep predlaga spremembe pravilnika za spodbujanje kmetijstva, prilagajanje OPN in medsebojnega sožitja med potrebami prebivalcev in kmetijsko dejavnostjo, vse s ciljem ohranjanja podeželske krajine, lokalne proizvodnje hrane, še zlasti pospeševanja rastlinske pridelave, zagotavljanja konkurenčnih lokalnih pogojev za razvoj profesionalnih kmetij ter po drugi strani diverzifikacijo malih kmetij v različne dodatne dejavnosti. Vse to naj prispeva k ohranjanju obdelanosti kmetijskih zemljišč, najmanj v obsegu, kot je opredeljen z namensko rabo v OPN.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

3.2.1. Prilagoditev pravilnika za spodbujanje kmetijstva: večjo podpora različnim oblikam direktne prodaje (demo kotički, prevzemna mesta, spletna prodaja), diverzifikaciji malih kmetij, spodbujanju rastlinske pridelave (zelenjave, žita, jagodičevje, sadje), spodbujanju predelave, skupnim projektom več kmetij, krepitevi znanj in projektom prilagajanja kmetij na podnebne spremembe.

3.2.2. Študija možnosti in pogojev za rabo podtalnice za potrebe namakanja za zelenjadarstvo.

3.2.3. Projekti v podporo sobivanju kmetijstva in lokalnega prebivalstva, kot na primer:

- spoznavanje kmetovanja v vrtcu in OŠ skozi šolski vrt, krožke, organiziranja dnevnov na kmetiji;
- predstavljanje lokalnega kmetijstva, razumevanje zemljišč kot proizvodne površine in posebnosti sezonskosti del;
- urejanje občinske infrastrukture prijazne kmetovanju: razlivne površine, večnamenska raba poti, ceste brez ovir;
- vzpostavljanje režimov za sprehajalce, gorske kolesarje, sprehajalce s psi.

3.2.4. Spodbujanje preselitev kmetij izven naselij:

- pospešitev sprememb OPN.

Območja izvajanja: Občina Komenda   **Povezani ukrepi:** 1.1.4, 2.3.1, 3.3.3, 4.3.1, 4.3.2.

4.3.3 Ukrep 3.3: Promocija tradicionalnih dogodkov, veščin in lokalnih proizvodov

Usmeritev: Z ukrepom želimo skupaj z lokalnimi društvi, rokodelci, muzeji skozi skupne akcije in projekte ohraniti in nadgraditi prepoznavne tradicionalne obrti (lončarstvo, pečarstvo, keramiko), komendske sejme in kasaštvo, vzporedno s tem pa spodbujati lokalno prebivalstvo, da se udeležuje lokalnih dogodkov, se vključuje v društvene dejavnosti, kupuje lokalne rokodelske izdelke, lokalno hrano in storitve domačih obrtnikov. Pri tem je pomembno nadaljnje oživljanje in programsko dopolnjevanje tržnice kot prostora za lokalne nakupe in prijetno druženje.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

3.3.1. Komendski sejem, kasaštvo in hipodrom:

- analiza potenciala kasaštva/ konjeništa kot športne, turistične in gospodarske dejavnosti;
- dolgoročna strategija rabe in urejanja prostora hipodroma in njegove degradirane okolice za sejemske, kasaške in druge konjeniške oz. spremljajoče dogodke in dejavnosti v sodelovanju Konjeniškega kluba Komenda in Občine Komenda (*op. ukrep preveriti z vodstvom KK*);
- izvedbene akcije in projekti.

3.3.2. Oživljanje rokodelsko-obrtnih znanj in tradicij občine Komenda:

- pregled stanja in interesa obstoječih lončarjev, pečarjev, keramikov in drugih rokodelcev, zasebnih muzejev za ohranjanje dejavnosti in prenos znanj;
- akcijski načrt za ohranitev komendske gline, lončarstva, pečarstva in drugih obrti ter muzejskih prostorov;
- razvoj in organizacija celoletne stalne ponudbe delavnic, tečajev in programov usposabljanje v šoli, za odrasle kot možen zametek centra domačih in umetnih obrti..;
- promocija rokodelcev, dogodkov in tečajev;
- prostorska, finančna in organizacijska preveritev smiselnosti in načina vzpostavitve in delovanja centra domačih in umetnih obrti s turistično-informacijsko točko

3.3. Kupujemo in družimo se lokalno:

- tržnica – dopolnitev programa z lokalno slovensko sezonsko ponudbo, tovarnjaki s hrano, krajšimi kulinaričnimi in podobnimi dogodki na tržnici, prostorsko ureditvijo ali menjava lokacije;
- zagotavljanje lokacij za avtomate in prevzemna mesta za lokalno hrano;
- spletna predstavitev ponudbe kmetij, rokodelcev in ponudnikov storitev pomembnih za občane (košnja trave, vodoinštalaterji), smiselno skupaj s sosednjimi občinami;

- podpora tradicionalnim lokalnim dogodkom in novim prireditvam, ki omogočajo neformalno srečevanje in kakovostno druženje občanov vseh generacij;
- usklajevanje in promocija digitalnega koledarja dogodkov.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 3.1.4, 3.2, 3.4.3

Slika 25 Tradicionalni in drugi večji vsakoletni dogodki v občini Komenda

ZIMA	POMLAD	POLETJE	JESEN
December <ul style="list-style-type: none"> - Novoletno-božični koncerti (K) - Žive jaslice v Žejah pri Komedni (T) - Blagoslov konj na Križu pri Komendu (T) Februar <ul style="list-style-type: none"> - Pustovanje & maškarijade (Z) 	Marec <ul style="list-style-type: none"> - Tradicionalno Gregorjevo na Kriškem bajerju (K) - Kulturni dogodki v kulturnem domu (K) April <ul style="list-style-type: none"> - Spomladanski kmetijsko obrtni sejem (G) - Jožefove dirke (Š) - Tradicionalni pohod na Šenturško goro (Š) Maj: <ul style="list-style-type: none"> - Velike kasaške dirke (Š) - Pokal Tadeja Pogačarja (Š) - Velika kolesarska nagrada občine Komenda (Š) - Promenadni koncert KD godba (K) - Gasilska veselica (Z) - Ogenfest (Z) 	Junij <ul style="list-style-type: none"> - 12 ur košarke (Š) - Koncert harmonikarjev (K) - Kmečke igre (Z) Avgust <ul style="list-style-type: none"> - Večerke kasaške dirke (Š) - Filmski večeri v Komendi (K) 	September <ul style="list-style-type: none"> - Tradicionalne kasaške dirke v Komendi (Š) - Festival orientacije in pustolovščin (Z) Oktober <ul style="list-style-type: none"> - Jesenski kmetijsko obrtni sejem (G)

Legenda:

K – kultura
T – tradicionalni dogodek
Z – zabava
Š – šport
G – gospodarstvo in kmetijstvo

4.3.4 Ukrepi 3.4: Doživetja za obiskovalce in prosti čas občanov

Usmeritev: Z ukrepom želimo bolj načrtno pristopiti k razvoju turistične dejavnosti in produktov v segmentih, ki se smiselno navezujejo na ostale dejavnosti – poslovni turizem (PCK, komendski sejmi), lončarsko tradicijo in turizem na podeželju oz. kmetijah ter na kolesarski produkt vezni na Tadeja Pogačarja in kolesarsko omrežje v širši regiji. Po drugi strani je cilj ukrepa urediti osrednjo atrakcijo v občini t.j. središče Komende s cerkvenim hribom v navezavi na predstavitevno točko Tadeja Pogačarja. Vzporedno se obstoječa mreža rekreacijskih poti, kjer smiselno, razvije v tematske poti s prepoznavno vsebino, interpretacijo, ustrezno interpretacijsko opremo, prenovo morebitnih objektov dediščine na poti ter vstopno-izstopnimi točkami in režimi rabe.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

3.4.1. Spodbuditev razvoja turistične dejavnosti in razvoja produktov kot gospodarske panoge

- preveritev potenciala in interesa prebivalcev;
- zasnova strategije za podjetništvo v turizmu, razvoj produktov in pozicioniranje Komende v odnosu do vodilnih turističnih destinacij;
- omogočiti prostorske pogoje za naložbe v urejanje turističnih kmetij, penzionov, enega poslovnega hotela, enega manjšega kampa, prostora za avtodome;
- postopen razvoj turističnih produktov, za katerimi stoji podjetniška iniciativa;

- oblikovanje turistično-rekreacijske podstrani znotraj www.komenda.si.

3.4.2. Celostna prezentacija in interpretacija Cerkvenega hriba kot osrednje turistične točke interesa in produkta v občini na področju kulturne dediščine.

- zasnova in ureditev interpretacije na lokaciji in virtualno, usposobitev nekaj vodnikov, razvoj spremljajočih dogodkov in promocija produkta.

3.4.3. Mreža tematsko-rekreacijskih poti na območju občine

- celostni načrt z opredelitvijo tematik ter nato fazno urejanje poti, režimov in lastniških odnosov;
- preveritev stanja in lastništva obstoječih tematskih in sprehajalnih poti (npr. Mlinčki, pot tradicionalnih obrti);
- zasnova sonaravne ureditve z interpretacijsko in rekreacijsko opremo;
- vzpostavitev režimov;
- ureditev izhodiščnih mest in parkirišč.

3.4.4. Kolesarska točka in pot Tadeja Pogačarja kot osrednja fizična/digitalna predstavljena točka v občini ter del turistično-športnega produkta, vse v sodelovanju z ekipo Tadeja Pogačarja, kolesarskim klubom in lokalnimi podjetniki:

- zasnova inovativnega koncepta predstavitve, ki bo atraktivna za obiskovalce in prilagojena kolesarjem, spodbujala športne vrednote, zdrav življenjski slog in vključevala lokalno ponudbo ob poti (npr. čebelar, gostinska ponudba, servis...);
- ureditev in vzdrževanje točke oz. poti;
- razvoj spremljajoče športne, trgovske, kulinarične ponudbe in dogodkov.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4

Tabela 4 Izvedbeni načrt Strateškega cilja 3: PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO

 SC3 PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO	
Rezultat: IZKORIŠČAMO GOSPODARSKE POTENCIALE. OHRANJAMO KMETIJSTVO. SPODBUJAMO USTVARJALNE, NEGUJEMO TRADICIONALNA ZNANJA	KPI: <ul style="list-style-type: none"> Ohranitev delovnih mest: 4.212 in ↑ dodane vrednosti/zap % prebivalcev, ki dela v občini Komenda: 30 % Devetošolci v kariernih in podjetniških programih: 100 % Ha kmetijskih zemljišč v uporabi: raven OPN
3.1. SPODBUDNO OKOLJE ZA PODJETNIŠTVO IN RAZVOJ KARIERE 3.1.1. Trajnostno upravljanje PC Komenda z namenom zadržanja obstoječih podjetij z visoko dodano vrednostjo in izrabi njihovega potenciala za karierni in podjetniški razvoj mladih in aktivne populacije. <ul style="list-style-type: none"> Prilagoditev poslovnega modela upravljanja novim razmeram Izboljšanja dostopnosti s kolesom in JPP, programske povezanosti z lokalnim okoljem, uvajanje zelenih rešitev za trajnostno preobrazbo PCK Priprava strokovnih podlag za širitev PCK skladno s potrebami in pogoji (2) 3.1.2. Poklicno usmerjanje in razvoj kariere doma <ul style="list-style-type: none"> Predstavitve podjetij in raznovrstnih poklicev za OŠ in SŠ Prakse za dijake in študente v PCK in dr. podjetjih Proučitev lokalne sheme za kadrovske štipendije (2) 3.1.3. Podjetniški pospeševalnik za mlade <ul style="list-style-type: none"> Podjetniško-inovacijski dogodki za mlade Proučitev možnosti središča za sodelo (co-working) 3.1.4. Posodobitev pravilnika za MSP: sprememba pravilnika, da bo bolj ciljno nagovarjal potrebe lokalnega okolja in odražal nove trajnostne usmeritve občine (2) 3.1.5. Akcije in projekti povezovanja PCK in podjetij z lokalnimi društvi za spodbujanje korporativne družbene odgovornosti in krepitev prostovoljstva (1)	3.2. KONKURENČNO IN BOLJ TRAJNOSTNO KMETIJSTVO 3.2.1. Prilagoditev pravilnika za spodbujanje kmetijstva: večja podpora različnim oblikam direktne prodaje, diverzifikaciji malih kmetij rastlinski pridelavi, predelavi, skupnim projektom več kmetij, krepitev znanj in prilagajanje na podnebne spremembe (2) 3.2.2. Študija možnosti in pogojev za rabo podtalnice za potrebe namakanja za zelenjadarstvo (2) 3.2.3. Projekti v podporo sobivanju kmetijstva in lokalnega prebivalstva (1) 3.2.4. Spodbujanje preselitev kmetij izven naselij: pospešitev sprememb OPN (2)
	3.3. PROMOCIJA TRADICIONALNIH DOGODKOV, VEŠČIN IN LOKALNIH PROIZVODOV 3.3.1. Komendski sejmi, kasaštvo in hipodrom (3) <ul style="list-style-type: none"> Analiza potenciala konjenišstva Dolgoročna strategija rabe, urejanja prostora in njegove degradirane okolice v sodelovanju KK in občine 3.3.2. Oživljanje rokodelsko-obrtnih tradicij občine Komenda (2) <ul style="list-style-type: none"> Analiza interesa Akcijski načrt za ohranjanje komenske gline, lončarstva, pečarstva in dr. obrti Stalne rokodelske delavnice za OŠ in odrasle Promocija rokodelcev, delavnic Preveritev možnosti vzpostavitve rokodelsko-obrtnega središča (Center DUO/TIC) 3.3.3. Kupujemo in družimo se lokalno (2) <ul style="list-style-type: none"> Tržnica. Lokacije za avtomate, prevzemna mesta Tradicionalni in novi dogodki za druženje Spletna stran z lokalno ponudbo in dogodki
	3.4. DOŽIVETJA ZA OBISKOVALCE IN PROSTI ČAS OBČANOV 3.4.1. Spodbuditev turistične dejavnosti in razvoja produktov kot gospodarske panoge (3) <ul style="list-style-type: none"> Preveritev potenciala in interesa Strategija Omogočiti pogoje za naložbe v turistične kmetije, penzione, poslovni hotel, manjši kamp in prostor za avtomode 3.4.2. Celostna prezentacija in interpretacija Cerkvenega hriba kot turistične točke interesa na področju kulturne dediščine (2) 3.4.3. Mreža tematsko-rekreacijskih poti na območju občine: celostni načrt in fazno sistematično urejanje poti, režimov in lastniških odnosov (1) 3.4.4. Kolesarska točka in pot Tadeja Pogačarja (1) kot osrednja fizična in digitalna predstavitevna točka interesa v občini ter del turistično-športnega produkta.

 Zahtevnejši projekt

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ Ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
3. PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO													2.275.000	1.927.500	82.500	265.000
3.1. SPODBUDNO OKOLJE ZA PODJETNIŠTVO IN RAZVOJ KARIERE													825.000	580.000	0	245.000
TP	0	3.1.1. Trajnostno upravljanje PC Komenda	2	PC Komenda	Občina Komenda	X	X	X	X	X	X					
TP	0	3.1.2. Poklicno usmerjanje mladih in razvoj kariere v domačem kraju	2	Osnovna šola	UPPG	X	X	X	X	X	X					
TP	0	3.1.3. Podjetniški pospeševalnik za mlade	2	UPPG	PC Komenda	0	X	X	X	X	X					
TP	0	3.1.4. Posodobitev pravilnika za MSP	2	Občina Komenda	Drugi partnerji	0	→					0	→			
TP	0	3.1.5 Akcije in projekti povezovanja PCK in podjetij z lokalnimi društvi	1	UPPG	PC Komenda	0	X	X	X	X	X					
3.2. KONKURENČNO IN BOLJ TRAJNOSTNO KMETIJSTVO													785.000	707.500	62.500	15.000
TP	0	3.2.1. Prilagoditev pravilnika za spodbujanje kmetijstva	2	Občina Komenda	KSS	0	→					0	→			
TP	0	3.2.2. Študija za rabo podtalnice za potrebe namakanja za zelenjadarstvo	2	Občina Komenda	LUR				0	X						
TP	0	3.2.3. Projekti v podporo sobivanju kmetijstva in lokalnega prebivalstva	1	Občina Komenda	LUR	0	X	0	X	0	X	X				
MU	0	3.2.4. Spodbujanje selitve kmetij izven naselij	2	Občina Komenda	Drugi partnerji	0	→									
3.3 PROMOCIJA TRADICIONALNIH DOGODKOV, VEŠČIN IN LOKALNIH PROIZVODOV													360.000	355.000	0	5.000
TP	0	3.3.1. Komendski sejmi, kasaštvo in hipodrom	3	Konjeniški klub	Občina Komenda				0	→						
TP	0	3.3.2. Oživljanje rokodelsko-obrtnih tradicij občine	2	OOZ Domžale	Društva		0	X	X	X	X	X				
TP	0	3.3.3. Kupujmo in družimo se lokalno	2	Občina Komenda	Kmetije	X	X	X	X	X	X	X				
3.4. DOŽIVETJA ZA OBISKOVALCE IN PROSTI ČAS OBČANOV													305.000	285.000	20.000	0
TP	0	3.4.1. Spodbuditev turistične dejavnosti in razvoj produktov kot gospodarske pangoe	3	Občina Komenda	Občani-uporabniki		0	X	X	X	X					
TP	0	3.4.2. Celostna prezentacija in interpetacija Cerkevnege hriba	2	UPPG	Občina Komenda	0	X	X								
I	0	3.4.3. Mreža tematsko-rekreacijskih poti na območju občine	1	Občina Komenda	Lastniki zemljišč	0	X	X	X	X	X					
TP	0	3.4.4. Kolesarska točka in pot Tadeja Pogačarja	1	Občina Komenda	K. klub	0	X	X								

4.4 Strateško področje 4: URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE

Strateški cilj 4: Uravnoteženo upravljanje občine

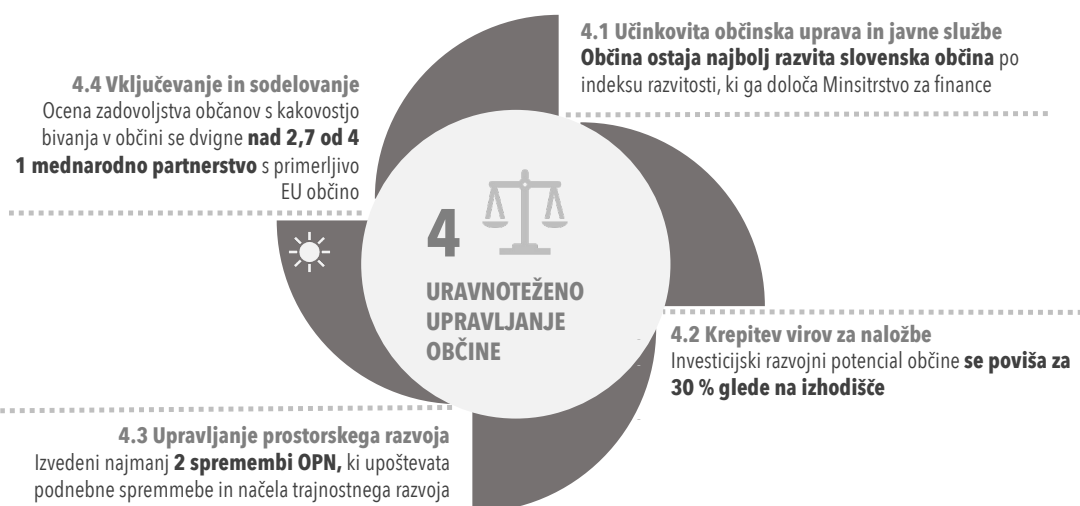
Področja: Proračun, organiziranost uprave in javnih služb, prostorski razvoj, sodelovanje

Strategija:

- Učinkovite, kompetentne, proaktivne in digitalizirane občinske javne službe
- Povečanje investicijskega potenciala občine
- Uravnotežen prostorski razvoj in umiritev urbanizacije
- Vključujoče in sodelujoče upravljanje občine

Rezultat:

Zahtevni cilji, ki si jih s to strategijo zastavlja Občina Komenda ter vse bolj nepredvidljive zunanje okoliščine terjajo spreminjanje ustaljenih vzorcev upravljanja občine. Za učinkovito naslavljanje razvojnih izzivov bo Občina Komenda postopoma z novimi strokovnjaki krepila zmogljivosti občinske uprave in režijskega obrata, k prevzemanju razvojnih nalog pa spodbudila tudi javne zavode in koncesionarje ter druge zainteresirane organizacije in posameznike. Nadoknadili bomo zaostanek v digitalizaciji in izboljšali prostorske pogoje za delovanje občine. Za uresničevanje naložbenega cikla bomo tekoče pripravljali projektno dokumentacijo, aktivneje pristopili k prijavam na javne razpise in optimizaciji obstoječe proračunske porabe. Vse to bi moralo okrepiti investicijski potencial občine. Smiselno gre voditi aktivno zemljiško politiko, vključno z nakupi zemljišč na strateških lokacijah, ki so pomembne za urejanje našega skupnega javnega prostora. Posebna pozornost bo posvečena kadrovske in tehnološke usposobljenosti službe za zaščitno in reševanje ter celovitejšemu prostorskemu načrtovanju, da bomo boljše pripravljeni na podnebne spremembe, izredne razmere in naravne nesreče. Prostorska politika bo v naslednjih letih trajnostna, težila bo k umirjanju rasti in uravnoteženju med dejavnostmi in kraji v občini. Okrepili bomo sodelovanje z občani, sosednjimi občinami ter poskusili vstopiti v vsej eno mednarodno partnerstvo s primerljivo občino v EU.

Kazalniki rezultata	Enota	Vir	Izhodišče	2035
Kr 4.1 Indeks razvitosti občine	Indeks za 2024/2025	MF, januar 2024	1,34 ¹⁷	Ohraniti
Kr 4.2 Finančni razvojni potencial občine: investicijski odhodki in investicijski transferi	Mio EUR	Zaključni račun proračuna OK za leto 2023 (Realna ocena)	2,7 ¹⁸ (1,5)	↑
Kr 4.3 Ocena zadovoljstva občanov s kakovostjo bivanja	Povprečje	Anketa med občani, 2024, N=311	2,7 od 4 ¹⁹	↑
Kr 4.4 Mednarodna partnerstva	Število	Občina Komenda, 2024	0	1

Ukrepi:

- Ukrep 4.1 Učinkovita občinska uprava in javne službe
- Ukrep 4.2 Krepitev virov za naložbe
- Ukrep 4.3 Upravljanje prostorskega razvoja
- Ukrep 3.4 Vključevanje in sodelovanje

4.4.1 Ukrep 4.1: Učinkovita občinska uprava in javne službe

Usmeritev: Občina Komenda sodi med manjše občine, zato je njen administrativni ustroj manjši, čeprav mora izvajati vse funkcije, ki jih občinam nalaga Zakon o lokalni samoupravi. Obremenitev s tekočimi nalogami preprečuje, da bi se uprava lahko aktivneje posvečala razvoju in sodelovanju z občani. Predmetni ukrep z predvideva dousposabljanje in postopno zaposlovanje strokovnjakov na področju investicij, razvoja, načrtovanja prostora in vodenja zahtevnejših projektov, večjo izrabo kadrov in kapacitet javnih zavodov in koncesionarjev ter povezovanje s sosednjimi občinami v smislu medobčinskih uprav. Načrtovano je tudi izboljšanje tehničnih pogojev za delovanje občine, režijskega obrata in civilne zaščite. Na področju športa, kulture, mladine in turizma se prouči smiselnost ustanovitve posebnega javnega zavoda, ki bo upravljal objekte in skrbel za izvajanje programov naštetih dejavnosti skupaj z lokalnimi društvi.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

4.1.1. Okrepitev služb in kompetenc s strokovnimi znanji v/na:

- režijskem obratu;
- v občinski upravi na področju razvojnih nalog, urejanja prostora in vodenja zahtevnejših projektov;
- v službah nadzora - občinske inšpekcije in redarstvo;
- proučitev smiselnosti povezovanja določenih upravnih nalog sosednjih občin v medobčinsko skupno službo.

4.1.2. Digitalizacija občinskih postopkov, baz in sistemov

4.1.3 Upravljanje odnosov z javnimi podjetji, koncesionarji in drugimi deležniki

- preveritev in ponovni razpisi koncesij, ki se iztečejo (upravljanje z odpadki, družinski zdravnik, zobozdravstvo);
- krepitev razvojne vloge javnih zavodov in koncesionarjev ter tudi aktivnejše vključevanje strokovnjakov drugih organizacij in zainteresiranih posameznikov (RRA LUR, LAS Za mesto in vas, Medobčinski muzej Kamnik, OŠ Komenda, Knjižnica F. Balantiča, Publicus d.o.o., OÖZ...);
- proučitev smiselnosti ustanovitve javnega zavoda za šport, kulturo, turizem in mlade;

¹⁷ https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2024/01/Uredba-2425_koef-razvitost-in-odst-sof-iz-DP.pdf

¹⁸ Investicijski potencial po zaključnem računu v letu 2023 vključuje znatne državne investicijske transfere za sanacijo škode po poplavih, zato je višji kot je dejanska vrednost. Realna ocena obstoječega investicijskega potenciala po oceni Občine Komenda v letu 2023 in 2024 znaša okoli 1,5 mio EUR.

¹⁹ Anketa med prebivalci občine Komenda za potrebe priprave te strategije. Anketa je potekala je med 14.12. 2023 in 22.1.2024. N=331.

- koordinacija - letni sestanki javnih zavodov, profesionalnih in društvenih organizacij po področjih te strategije za usklajevanje načrtovanja aktivnosti, dogodkov in izvedbe strategije na letni ravni.

4.1.4. Občinska zgradba: novogradnja

- priprava projektno-tehnične in investicijske dokumentacije;
- izgradnja in preselitev.

4.1.5. Zaščita in reševanje:

- kadrovska okrepitev in dvig usposobljenosti vseh služb civilne zaščite;
- posodabljanje opreme, tehnologij in vozil za gasilce, zaščito in reševanje.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: vsi cilji 1,2 in 3

4.4.2 Ukrep 4.2: Krepitev virov za naložbe

Usmeritev: Za uresničevanje razvojnega in investicijskega cikla, kot je predviden s to strategijo bo treba bolj načrtno pristopiti k pravočasni pripravi projektov, zagotavljanju finančnih virov in lastništva zemljišč. Pomembno je, da ima Občina v vsakem trenutku zagotovljen portfelj razvojnih projektov na vseh področjih te strategije, ki so v različnih fazah in velikostih. Na ta način se lahko bolj prožno odziva na javne razpise iz različnih evropskih in državnih programov. Vzporedno je smiselno obdobjno preveriti uspešnost in učinkovitosti financiranja obstoječih dejavnosti in programov iz tekoče porabe in jih posodobiti.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

4.2.1 Razvoj baze projektov in prijave na razpise:

- razvoj projektne in investicijske dokumentacije idejna, projektantska in investicijska dokumentacija
- aktivnejše prijave na javne razpise;
- vstop v večpartnerske projekte, tudi mednarodne.

4.2.2. Pravočasni in strateški nakupi zemljišč in objektov v javnem interesu

4.2.3 Krepitev lastnih in zunanjih finančnih virov:

- preveritev možnosti za povečanje lastnih prihodkov (višine NUSZ, prihodki od redarske dejavnosti..);
- evalvacije javnih razpisov – upravičenost in učinkovitost obstoječih spodbud;
- optimizacija tekoče porabe.

Območja izvajanja: Občina Komenda

Povezani ukrepi: vsi cilji 1,2 in 3

4.4.3 Ukrep 4.3: Upravljanje celostnega prostorskega razvoja

Usmeritev: Za uresničevanje trajnostnega razvojnega modela je ključno upravljanje prostorske politike, zato se s to strategijo predlaga umirjanje in uravnoteženje dosedanjega poselitvenega modela, in sicer:

- uskladitev prostorskih aktov z novimi poplavnimi strokovnimi podlagami in pričakovanimi vplivi podnebnih sprememb;
- umiritev urbanizacije, še zlasti večstanovanjske gradnje;
- ohranitev kmetijskih zemljišč, značilnih habitatov in zelenih površin;
- ohranitev podeželske tipologije in objektov kulturne dediščine;
- prenove središč naselij, vključno z umirjanjem prometa in ozelenjevanjem;

- omogočiti selitev kmetij izven naselij;
- umeščanje infrastrukture za javni potniški promet in trajnostno mobilnost (železnica, sodobnejše kolesarske povezave, mobilnostna vozlišča);
- omogočiti rabo novih tehnologij (sončne elektrarne, elektrifikacija v prometu, samovozeča vozila ..);
- proučitev in uveljavitev ukrepov za lastnike, ki degradirajo okolje in prostor.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

4.3.1. Obstoječa sprememba OPN:

- revizija OPN z vidika poplavne varnosti;
- pospešitev postopka spremembe.

4.3.2. Celovit pristop k prostorskemu načrtovanju z naslednjo spremembo OPN, skladno z zgoraj podanimi usmeritvami.

- Priprava strokovnih podlag za celovitejšo spremembo.

4.3.3. Proučitev in uvedba ukrepov za zmanjšanje degradacije prostora zaradi nedokončanih in neurejenih objektov ter drugih nedovoljenih posegov v prostor.

Območja izvajanja: Občina Komenda Povezani ukrepi: vsi cilji 1,2 in 3

4.4.4 Ukrep 4.4: Vključevanje in sodelovanje

Usmeritev: Obstoječe načine komunikacije (lokalni časopis, e-novice, spletna stran in družbena omrežja) se nadgradi z razvojnimi vsebinami in orodji, ki pomagajo med občane prenesti ključna sporočila te strategije, jih ozaveščati o načinih zelenih premikov ter aktivirati za akcijo. Komuniciranje naj spodbuja vključevanje občanov v družbeno življenje, lokalna društva in organiziranje manjših projektov občanov. Občina Komenda je odprta za sodelovanje z drugimi občinami, s fokusom na povezovanje v Ljubljanski urbani regiji, z občinami okoli letališča Brnik ter primerljivimi občinami, ki se srečujejo s podobnimi izzivi doma in v tujini.

Predvideni okvirni projekti in aktivnosti:

4.4.1. Vsebinska nadgradnja obstoječe komunikacije z načrtno promocijo in ozaveščanjem prednostnih tem strategije kot so npr. kupujmo lokalno, manjša poraba embalaže, ravnanje z zelenim odrezom, skrb za naravo in vodotoke, kako sobivati s kmetijstvom, opuščanje avtomobila na kratke razdalje in podobno. Potrebna je vsebinska nadgradnja spletne strani občine:

- dopolnitev manjkajočih vsebin na strateških področjih te strategije vključno s foto/video gradivom;
- vsebinsko bolj poglobljeno izpostavljanje tem na akterih želimo premike ali izdelava podstrani za mobilnost, kmetijstvo skozi letne čase in ustrezno sobivanje, prosti čas občanov s celotno ponudbo dejavnosti, vadb in vaj, ravnanje z odpadki – krožno ravnanje;

4.4.2. Spodbujanje participacije občanov v lokalnem razvoju skozi nove pristope: odprti dogodki, spletne ankete, predstavitve idejnih projektov, natečaji za iskanje idej za določene izzive in drugo;

4.4.3. Medobčinska in regijska partnerstva:

- sodelovanje z občinami LUR;
- tesnejše povezovanje z občinami okoli letališča Brnik;

4.4.4. Mednarodno sodelovanje: vzpostavitev partnerstva s primerljivo ali na drug način z nami interesno ali zgodovinsko povezano občino iz EU.

Območja izvajanja: Občina Komenda in širša regija Povezani ukrepi: vsi cilji 1, 2 in 3

Tabela 5 Izvedbeni načrt Strateškega področja 4: URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE

SC4		Strategija
URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE		
Rezultat: UČINKOVITO UPRAVLJANJE JAVNIH SLUŽB, PROSTORA IN RAZVOJA OBČINE		<ul style="list-style-type: none">• Ohranitev položaja najbolj razvite slovenske občine• Učinkovite, kompetentne, proaktivne in digitalizirane občinske javne službe• Povečanje investicijskega potenciala občine• Uravnotežen prostorski razvoj in umiritev urbanizacije• Vključujoče in sodelujoče upravljanje občine
KPI: <ul style="list-style-type: none">• Indeks razvitosti občine po MF: ohranitev prvega mesta• Investicijski potencial občine: ▲• Ocena zadovoljstva občanov s kakovostjo bivanja: > 2,7 od 4• Mednarodna partnerstva: 1		
4.1. UČINKOVITA OBČINSKA UPRAVA IN JAVNE SLUŽBE	4.2. KREPITEV VIROV ZA NALOŽBE	4.3 UPRAVLJANJE CELOSTNEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA
4.1.1. Okrepitev služb in kompetenc (2) <ul style="list-style-type: none">• Režijski obrat• Občinska uprava• Nadzorske službe - redarstvo• Preveritev medobčinskih skupnih služb	4.2.1. Razvoj baze projektov in prijave na razpise (1) <ul style="list-style-type: none">• Razvoj projektne in investicijske dokumentacije idejna, projektantska in investicijska dokumentacija• Aktivnejše prijave na javne razpise• Vstop v večpartnerske projekte, tudi mednarodne	4.3.1. Pospešitev obstoječe sprememba OPN (1,T) <ul style="list-style-type: none">• Revizija OPN z vidika poplavne varnosti• Pospešitev postopka spremembe
4.1.2. Digitalizacija občinskih postopkov, baz in sistemov (2)	4.2.2. Pravočasni in strateški nakupi zemljišč in objektov v javnem interesu (1)	4.3.2. Celovit pristop k prostorskemu načrtovanju z naslednjo spremembo OPN (1)
4.1.3. Upravljanje odnosov z javnimi podjetji, koncesionarji in drugimi deležniki (2) <ul style="list-style-type: none">• Preveritev in obnova koncesij• Krepitev razvojne vloge zavodov in koncesionarjev• Aktivnejše vključevanje strokovnjakov v razvoj občine• Proučitev ustanovitve javnega zavoda za šport, kulturo, turizem in mladino• Koordinacija profesionalnih in društvenih organizacij	4.2.3. Krepitev lastnih in zunanjih finančnih virov (1) <ul style="list-style-type: none">• Preveritev možnosti za povečanje lastnih prihodkov (višine NUSZ, prihodki od redarske dejavnosti..)• Evalvacije javnih razpisov – upravičenost in učinkovitost obstoječih spodbud• Optimizacija tekoče porabe	<ul style="list-style-type: none">• uskladitev z novimi poplavnimi strokovnimi podlagami in vplivi podnebnih sprememb;• umiritev urbanizacije, še zlasti večstanovanjske gradnje;• ohranitev kmetijskih zemljišč, habitatov in zelenih površin;• ohranitev podeželske tipologijo in objektov kulturne dediščine• prenove središč naselij z umiranjem prometa in ozelenjevanjem;• omogočiti selitev kmetij izven naselij;• umeščanje infrastrukture za trajnostno mobilnost• omogočiti rabo novih tehnologij• proučitev in uveljavitev ukrepov za lastnike, ki degradirajo okolje in prostor.
4.1.4. Občinska zgradba: novogradnja (2)		4.3.3. Proučitev in uvedba ukrepov za zmanjšanje degradacije prostora zaradi nedokončanih in neurejenih objektov in nedovoljenih posegov v prostor (1)
4.1.5. Zaščita in reševanje: <ul style="list-style-type: none">• kadrovska okrepitev in dvig usposobljenosti• posodabljanje opeme, tehnologij in vozil za gasilstvo, zaščito in reševanje. (1)	Zahtevnejši projekt	
		4.4 VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE
		4.4.1. Vsebinska nadgradnja obstoječe komunikacije z načrtno promocijo in ozaveščanjem prednostnih tem te strategije: kupujemo lokalno, zero waste, sobivanje s kmetijstvom.. (2)
		4.4.2. Spodbujanje participacije občanov v lokalnem razvoju skozi nove pristope: odprti dogodki, spletne ankete.. (1)
		4.4.3. Medobčinska in regijska partnerstva (1) <ul style="list-style-type: none">• Sodelovanje z občinami LUR• Tesnejše povezovanje z občinami okoli letališča Brnik
		4.4.4. Mednarodno sodelovanje: pridobitev 1 primerljive partnerske občine iz EU (2)

 Zahtevnejši projekt

Tip 1	Tip 2	STRATEŠKI CILJ/UKREP/PROJEKT	P	KDO je nosilec?	KDO še sodeluje?	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031-35	SKUPAJ Ocenjena vrednost v EUR	Od tega OK	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi
		4. URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE											4.538.000	4.380.500	157.500	0
		4.1. UČINKOVITA OBČINSKA UPRAVA IN JAVNE SLUŽBE											3.538.000	3.380.500	157.500	0
TP	0	4.1.1. Okrepitev služb in kompetenc	2	Občina Komenda	Režijski obrat		X		X		X					
TP	0	4.1.2. Digitalizacija občinskih postopkov, baz in sistemov	2	Občina Komenda	Režijski obrat	X	X	X	X	X	X					
TP	0	4.1.3 Upravljanje odnosov z javnimi podjetji, koncesionarji in drugimi deležniki	2	Javni zavodi - kultura	Koncesionar-izvajalec	X	X	X	X	X	X					
I	0	4.1.4. Občinska zgradba: novogradnja	2	Občina Komenda		0	0	0	X	X						
I	0	4.1.5. Zaščita in reševanje: posodabljanje opeme, tehnologij in vozil	1	Reševalne službe, CZ..	Društva	X	X	X	X	X	X	X				
		4.2. KREPITEV VIROV ZA NALOŽBE											660.000	660.000	0	0
TP	0	4.2.1 Razvoj baze projektov in prijave na razpise	1	Občina Komenda		X	X	X	X	X	X	X				
I	0	4.2.2. Pravočasni in strateški nakupi zemljišč in objektov v javnem interesu	1	Občina Komenda		0	X	X								
MU	0	4.2.3 Krepitev lastnih finančnih vin zunanjih finančnih virov	1	Občina Komenda		X	X	X	X	X	X					
		4.3 UPRAVLJANJE CELOSTNEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA											240.000	240.000	0	0
TP	0	4.3.1. Pospešitev obstoječe sprememba OPN	1	Občina Komenda	Drugi partnerji	X	X	X	X	X						
TP	0	4.3.2. Celovit pristop k prostorskemu načrtovanju z naslednjo spremembo OPN	1	Občina Komenda	Državni organi	X	X	X	X	X						
TP	0	4.3.3. Proučitev in uvedba ukrepov za zmanjšanje degradacije prostora	1	Občina Komenda	Državni organi	X	X	X	X	X						
		VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE											100.000	100.000	0	0
MU	0	4.4.1. Posodobitev obstoječih komunikacijskih orodij z novimi vsebinami	2	Občina Komenda	Drugi partnerji	X	X	X	X	X	X	X				
TP	0	4.4.2. Spodbujanje participacije občanov v lokalnem razvoju	1	Občina Komenda	Občani-uporabniki	X	X	X	X	X	X	X				
MU	0	4.4.3. Medobčinska in regijska partnerstva	2	Občina Komenda	LUR	X	X	X	X	X	X	X				
TP	0	4.4.4. Mednarodno sodelovanje	3	Občina Komenda	Drugi partnerji	0	0	0	0	X	X	X				

5

OKVIR ZA IZVAJANJE IN SPREMLJANJE

5 Okvir za izvajanje in spremljanje

5.1 Organizacijski okvir

Sprejem in spreminjanje strategije

Strategijo trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025–2035 sprejme Občinski svet Občine Komenda. Leta 2030 ali kadarkoli v obdobju veljavnosti razvojne strategije priporočamo izdelavo vmesne ocene s poročilom o izvajanju. Če se ugotovi potreba po spreminjanju strateških ciljev oz. drugih bistvenih elementov strategije (večji poseg v ukrepe), župan/-ja predlaga njeno novelacijo, ki jo nato sprejme Občinski svet Občine Komenda.

Izvajanje strategije

V pomoč pri izvajanju razvojne strategije je izvedbeni načrt, ki je v tabelarični obliki izdelan in umeščen na konec predstavitve vsakega strateškega cilja v poglavju 4. V njem so ukrepi okvirno finančno ovrednoteni, na projektni ravni pa so opredeljeni nosilci, stopnja prioritete in potencialni viri financiranja ter okvirni terminski načrt. Izvedbeni načrt je v projektnem delu dinamičen dokument, zato ga na izvedbeni ravni nosilci lahko tekom izvajanja skladno s postavljenimi strateškimi cilji prilagajajo in dopolnjujejo z novimi projekti in aktivnostmi glede na spremenjene okoliščine in spoznanja.

Finančne ocene so indikativne in se glede na finančne zmožnosti in zagotovljene vire podrobneje opredeljujejo in usklajujejo s pripravo vsakoletnega proračuna in načrta razvojnih programov. Občina Komenda usmeritve razvojne strategije smiselno upošteva tudi pri spreminjanju obstoječih oz. pripravi novih prostorskih aktov ter drugih razvojnih in operativnih programov za posamezna področja delovanja.

Odgovornost za izvajanje in spremljanje strategije

Za izvajanje razvojne strategije je zadolžen/-a vsakokratni/-a župan/-ja z občinsko upravo ter javnimi zavodi in podjetji ter koncesionarji, ki zagotavljajo izvajanje javnih služb Občine Komenda. V okviru občinske uprave in javnih služb se za vsakega od štirih strateških ciljev določi odgovorna služba. Operativno je za spremljanje izvajanja zadolžen/-a koordinator/-ica strategije.

Osnovo za spremljanje uresničevanja predstavljajo kazalniki rezultatov in izvedbeni načrt. Občina Komenda na svoji spletni strani po možnosti na letni ravni objavlja podatke o realizaciji kazalnikov uspešnosti in druge pomembne informacije o uresničevanju Strategije trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025–2035.

V primeru zaznanih večjih odstopanj je potrebno pristopiti k novelaciji strategije in

- racionalizaciji projektov;
- preveritvi prioritete in osredotočanju na prioriteto 1;
- ali k podaljšanju odbodnja izvajanja strategije.

5.2 Finančni okvir

Ocenjena vrednost strategije

Vrednost izvajanja ukrepov Strategije trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025–2035 je ocenjena na **74,1 mio. EUR**, od katerih znašajo:

- **50,1 mio. EUR lokalni projekti in aktivnosti, katerih nosilka je Občina Komenda;**
- 22,1 mio. EUR državni projekti, katerih investitor na območju občine Komenda je Republika Slovenija (npr. državne ceste, poplavna varnost...);
- 1,77 mio. EUR medobčinski in regijski projekti, katerih nosilke so poleg Občine Komenda tudi sosednje občine oz. njeni javni zavodi.

Ocena je indikativno opredeljena na podlagi naslednjih predpostavk:

- Za že načrtovane projekte so vrednosti povzete iz dostopne projektne dokumentacije ali programov.
- Za nove projekte so podane ocene na podlagi izkušenj s primerljivimi projekti, zato bodo tekom izvajanja preverjene in deležne sprememb.
- Vse vrednosti odražajo stalne cene, zato bodo tekom izvajanja podvržene nihanjem.
- V primeru projektov, ki so v pristojnosti RS oz. slednja nastopa kot investitor, so ocene povzete iz dostopnih javnih baz podatkov (Proračun RS za leti 2024 in 2025). Za nekatere državne projekte vrednosti v času priprave strategije še niso znane, zato niso vključeni v finančni načrt.
- Za mehke aktivnosti, ki se že danes financirajo iz tekoče porabe občinskega proračuna in so zanje predlagane le vsebinske ali upravljalvske spremembe, smo predpostavili, da finančno ostajajo v obstoječem obsegu.

Viri financiranja projektov

Projekti, katerih nosilec je Občina Komenda, se predvidoma financirajo iz proračuna Občine, potencialnih zunanjih virov (EU, RS) ali drugih virov, in sicer:

- Lastnih sredstev proračuna Občine Komenda (cca 1,5 mio EUR investicijskih sredstev letno in dodatno iz prenove programov v okviru obstoječih sredstev tekoče porabe);
- Sredstev sofinanciranja s strani programov EU in RS za obdobje 2021–2027 in Načrta za okrevanje in odpornost po covidu-19 v letih 2021–2026, še posebej za potencialne upravičene namene: zeleno infrastrukturo, trajnostno mobilnost, vsebine programa LAS, lokalno energetske skupnosti, krožno gospodarstvo, socialno in zdravstveno infrastrukturo, prilagajanje na podnebne spremembe);
- Sredstev proračuna RS za sofinanciranje občinskih naložb (poplavna sanacija in protipoplavni ukrepi, šport, šolstvo, kultura) in sredstev javnih skladov RS, kot so Podnebni sklad, Eko sklad, Fundacija za šport;
- Sredstev dolgoročnih posojil za razvojne naložbe lokalnih skupnosti (npr. za financiranje celovitih energetskih prenov, projektov regionalnega in družbenega razvoja pri SID banki);
- Drugih sredstev javnih partnerjev (prihodki javnih zavodov in služb kot npr. ZD Kamnik, Elektro Ljubljana) in zasebnih vlagateljev (npr. investitorji v turistične projekte, energetske projekte).

Potencialni viri so v izvedbenem načrtu opredeljeni na ravni ukrepov za vsakega od štirih prednostnih ciljev. Pri opredeljevanju virov je bila upoštevana vsebinska skladnost s potencialnim programom, kar bo nosilcem pomagalo pri odločanju o pripravi projektne dokumentacije posameznih naložbenih in mehkih projektov. Ocena finančnih virov ne upošteva elementa potencialne uspešnosti, saj na tej ravni načrtovanja slednje

zaradi prevelikega števila neznank ni možno. V tem pogledu je ocena prihodnjih zunanjih virov financiranja optimistična, čeprav je upoštevana pričakovana nižja stopnja sofinanciranja za projekte v Zahodni Sloveniji oz. max 50 % stopnja sofinanciranja RS glede na indeks razvitosti občine.

Struktura financiranja strategije

Spodnja tabela 6 prikazuje strukturo ocenjene vrednosti Strategije trajnostnega razvoja Občine Komenda za obdobje 2025-2035 po strateških ciljih ter potencialnih virih financiranja. Struktura potrjuje veliko osredotočenje na podnebno-okoljske teme, saj na drugi strateški cilj odpade kar 56 % vseh ocenjenih stroškov (če upoštevamo tudi državne projekte). Na koncu tabele je prikazam še povzetek vseh projektov po stopnji pomembnosti in vrsti projekta.

Strategija je glede na današnji finančni potencial Občine Komenda optimistično naravnana. Trenutni investicijski potencial občine ne zagotavlja realizacije celotne strategije v obdobju 2025-35, zato je nujen proaktiven, premišljen in učinkovit pristop h krepitvi lastnih proračunskih virov, optimizaciji tekoče porabe, generiranju zunanjih in zasebnih virov oz. v nasprotnem primeru usmerjanje v projekte s prioriteto 1.

Tabela 6 Ocenjena indikativna vrednost strategije po strateških ciljih, nosilcu, prioritetah in tipu projekta, v EUR

STRATEŠKI CILJ/UKREP	Ocenjena vrednost SKUPAJ v EUR	Od tega Občina Komenda	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi	%
1. POVEZANA SKUPNOST	25.384.000	15.303.500	9.172.000	908.500	34%
1.1. USTREZNI PROSTORI ZA VARNOST IN SPODBUDNO VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK	11.637.000	7.068.500	4.568.500	0	16%
1.2. DOSTOPNOST DO SOCIALNO-VARSTVENIH, ZDRAVSTVENIH IN DRUGIH STORITEV	2.257.000	325.000	1.023.500	908.500	3%
1.3. SPODBUJANJE SKUPNOSTNEGA IN KULTURNEGA ŽIVLJENJA (= LPK)	5.430.000	3.005.000	2.425.000	0	7%
1.4. REKREACIJSKA INFRASTRUKTURA IN PROGRAMI ŠPORTA ZA VSE	6.060.000	4.905.000	1.155.000	0	8%
2. KAKOVOSTNO, ODPORNO IN UREJENO OKOLJE	41.919.649	16.999.799	24.519.850	400.000	57%
2.1. POPLAVNA VARNOST	15.018.000	880.000	14.138.000	0	20%
2.2. VAROVANJE OKOLJA IN NADGRADNJA UPRAVLJANJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	2.940.000	2.900.000	40.000	0	4%
2.3. PROMET IN MOBILNOST	15.471.649	7.064.799	8.006.850	400.000	21%
2.4. BOLJ UREJEN IN ZELEN ODPRT JAVNI PROSTOR	5.290.000	4.210.000	1.080.000	0	7%
2.5. ENERGETSKA ODPORNOST	3.200.000	1.945.000	1.255.000	0	4%
3. PODJETNO LOKALNO GOSPODARSTVO	2.275.000	1.927.500	82.500	265.000	3%
3.1. SPODBUDNO OKOLJE ZA PODJETNIŠTVO IN RAZVOJ KARIERE	825.000	580.000	0	245.000	1%
3.2. KONKURENČNO IN BOLJ TRAJNOSTNO KMETIJSTVO	785.000	707.500	62.500	15.000	1%
3.3. PROMOCIJA TRADICIONALNIH DOGODKOV, VEŠČIN IN LOKALNIH PROIZVODOV	360.000	355.000	0	5.000	0%
3.4. DOŽIVETJA ZA OBISKOVALCE IN PROSTI ČAS OBČANOV	305.000	285.000	20.000	0	0%
4. URAVNOTEŽENO UPRAVLJANJE OBČINE	4.538.000	4.380.500	157.500	0	6%
4.1. UČINKOVITA OBČINSKA UPRAVA IN JAVNE SLUŽBE	3.538.000	3.380.500	157.500	0	5%
4.2. KREPITEV VIROV ZA NALOŽBE	660.000	660.000	0	0	1%
4.3. UPRAVLJANJE CELOSTNEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA	240.000	240.000	0	0	0%
VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE	100.000	100.000	0	0	0%
VSE SKUPAJ	74.116.649	38.611.299	33.931.850	1.573.500	100%

STRATEŠKI CILJ/UKREP	Ocenjena vrednost SKUPAJ v EUR	Od tega Občina Komenda	Od tega EU/RS	Od tega zasebni in drugi	%
REKAPITULACIJA					
Na leto	6.737.877	3.510.118	3.084.714	143.045	
Po nosilcu					
Občinski projekti	50.129.000	36.791.100	12.567.900	770.000	
Regijski projekti	1.777.000	0	973.500	803.500	
Državni projekti	22.210.649	1.820.199	20.390.450	0	
Po prioriteti					
Prioriteta 1	50.142.649	21.242.799	28.499.850	400.000	
Prioriteta 2	22.689.000	16.088.500	5.432.000	1.168.500	
Prioriteta 3	1.285.000	1.280.000	0	5.000	
Po tipu	0	0	0	0	
Investicije	68.625.649	33.826.699	33.595.450	1.203.500	
Tekoča poraba - projekti	5.491.000	4.784.600	336.400	370.000	
Mehki ukrepi brez finančnih posledic	0	0	0	0	

5.3 Analiza tveganj

Izvajanje Strategije razvoja Občine Komenda 2035 bo skozi dolgo časovno obdobje, podvrženo številnim dejavnikom tveganja, tako znotraj občine kot tudi s strani zunanjega okolja. Najpomembnejša tveganja in možni odzivi Občine Komenda za preprečitev nastajanja tveganj oziroma zmanjšanje njihovih vplivov so predstavljeni v tabeli 7.

Posamezni dejavniki tveganja so ocenjeni glede na možnost pojavljanja po naslednji metodologiji:

- ocena verjetnosti dogodka (VD) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja),
- ocena posledic (OP) v razponu od 1 (najnižja) do 5 (najvišja),
- skupna ocena tveganja oz. skupna ocena kritičnega dejavnika uspeha: $SOT = VD \times OP$.

Skupna ocena tveganja za izvedbo strategije je 44 od 200 točk, kar pomeni srednjo stopnjo tveganja. Za zmanjšanje tveganj bo treba največjo pozornost posvečati dejavnikom, katerih skupna ocena presega 10 točk: premajhne lasten investicijski potencial, naložbe RS, dolgotrajen proces protipoplavnega programa RS, (ne)stabilnost financiranja občin in EU/RS virov in nestabilno makroekonomsko okolje.

Tabela 7 Analiza tveganj

Tveganje	Ukrepi za zmanjšanje tveganja	VD	OP	SOT
Tveganje 1: NALOŽBE REPUBLIKE SLOVENIJE V PROMETNO INFRASTRUKTURO SE PRELAGAJO NA KASNEJŠE OBDOBJE	- Tesno sodelovanje z ministrstvi in državnimi institucijami v fazi načrtovanja in izvajanja;	3	5	15
Razvojna strategija je v delih, ki so vezani na izboljšanje prometne varnosti in pretočnosti zelo odvisna od vlaganj RS. Obvoznica Moste pri Komendi in Rekonstrukcija ceste Vodice – Moste sta že vključeni v Načrt razvojnih programov RS. Glavnina naložbe predvidena po letu 2027 z zaključkom konec leta 2032. V	- Neprestano sledenje spremembam posameznih sektorskih politik in državnim NRP-jem;			
	- Spremljanje napredka državnih služb v postopkih projektiranja, pridobivanja zemljišč in dovoljenj za posege v prostor;			

Tveganje	Ukrepi za zmanjšanje tveganja	VD	OP	SOT
<p>NRP je umeščena tudi državna kolesarska povezava Gorenjska, ki vodi preko ozemlja občine Komenda in sosednjih občin, s podobno dinamiko vlaganj in zaključkom predvidenim konec leta 2031. Zagotavljanje državnih finančnih virov za njihovo realizacijo glede na nestabilno makroekonomsko okolje predstavlja tveganje. Odlaganje izvedbe državnih naložb na kasnejši čas lahko časovno preloži doseganje zastavljenih ciljev na področju izboljšanja dostopnosti občine.</p>				
<p>Tveganje 2: DOLGOTRAJEN PROCES PRIPRAVE PROJEKTOV RS ZA IZBOLJŠANJE POPLAVNE VARNOSTI</p> <p>Urejanje vodotokov je v pristojnosti RS. Katastrofalne poplave avgusta 2023 so prizadele precejšen del slovenskih občin, kar bo pomembno vplivalo na zmogljivosti in vseh vpletenih izvajalcev v pripravo in izvedbo protipoplavnih ukrepov. Glede na ranljivost območij ob vodotokih lahko vsako ponovno močnejše deževje povzroči dodatno neposredno škodo. Dokler protipoplavne rešitve niso izvedene, te sočasno vplivajo tudi na dinamiko drugih naložb v OPVP Komenda – Moste - Suhadole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tesno sodelovanje z ministrstvi in državnimi institucijami ter s sosednjimi občinami v fazi priprav strokovnih podlag; - Investiranje občine v pripravljalne faze državnih projektov, če bi to pomenilo hitrejši pristop k izvedbi; - Pomoč Občine Komenda pri pridobivanju zemljišč in drugih lokalnih soglasij, potrebnih za izvajanje državnih naložb na območju občine. 	3	5	15
<p>Tveganje 3: PREMAJHEN LASTEN INVESTICIJSKI POTENCIAL OBČINE ZA REALIZACIJO NAČRTOVANIH NALOŽB</p> <p>Obstoječa finančna sposobnost občine za financiranje razvojnih naložb je omejena na 1,5 mio EUR kar ne zadošča za izvedbo vseh načrtovanih razvojnih projektov do leta 2035. Nujno bo povečanje lastnega investicijskega potenciala.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Upoštevanje prioritizacije projektov – realizacija prioritete 1, ostalo se prenese v prihodnost. - Povišanje občinskih dajatev (npr. NUSZ oz. prihodnji davek na nepremičnine. - Optimizacija tekoče porabe. - Iskanje alternativnih modelov financiranja – JZP- - 	4	5	20
<p>Tveganje 4: (NE)STABILNOST FINANCIRANJA OBČIN IN DOSTOPA DO VIROV RS IN EU</p> <p>Sprememba trenutnega sistema financiranja občin bi lahko bistveno zmanjšala investicijski potencial proračuna Občine Komenda in s tem izvajanje strategije v celoti. V finančni perspektivi EU 2021–2027 je za Zahodno Slovenijo bistveno manj razvojnih sredstev kot v preteklih letih, še posebej na področju regionalnega razvoja in investicij. Prav tako se zmanjšuje delež sofinanciranja (40 %). Občina Komenda, ki je po indeksu razvitosti MF za 2024/2025 vodilna, ima po</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Optimizacija proračuna in tekoče porabe (npr. optimizacije stroškov obratovanja, vlaganja v energetska samooskrbnost javnih objektov...); - Osredotočanje na prioritete projekte; - Racionalizacija projektov; - Kakovostna in pravočasna priprava projektne dokumentacije in gradbenih dovoljenj prednostna področja kohezijske politike in NOO. - Vstopanje Občine v projekte EU/RS, ki so skladni s to strategijo, tudi mehke projekte; 	3	4	12

Tveganje	Ukrepi za zmanjšanje tveganja	VD	OP	SOT
drugi strani tudi nižje sofinanciranje (50 %) od manj razvitih občin.	– Povečanje lastnih prihodkov proračuna na področjih, kjer je to možno			
Tveganje 5: MAKROEKONOMSKA NESTABILNOST V OKOLJU NEUGODNO VPLIVA NA POTEK IZVAJANJA NALOŽB Delujemo v nestabilnih časih, ki pogosto vplivajo tudi na nabavne trge, rast cen, inflacijo. Težave z javnim naročanjem in oddajo naročil zaradi višjih cen od predvidenih ali pomanjkanja ponudnikov lahko negativno vplivajo na dinamiko izvajanja ključnih občinskih naložb.	– Čimbolj natančno projektiranje in načrtovanje naložbenih aktivnosti – Kakovostna priprava javnih naročil z ustreznimi varovali za primere velikih odstopanj od načrtovanih pogojev – Pogajanje s ponudniki – Racionalizacija projektov	3	4	12
Tveganje 6: OMEJENE ZMOGLJIVOSTI OBČINSKIH SLUŽB IN ZAVODOV Občina Komenda ima precej omejene kadrovske in organizacijske zmogljivosti, dodatno se sooča z zamenjavo kadrov. Ob opravljanju tekočih nalog in dejavnosti bo v prihodnje večja potreba tudi po zagotavljanju zmogljivosti za zahtevnejše razvojne naloge in projekte.	– Učinkovita izraba notranjih virov in krepitev kompetenc kadrov – Vključevanje zunanjih strokovnjakov – Vključevanje absolventov in mladih diplomantov iz lokalnega okolja – Povezovanje s sosednjimi občinami in razvojnimi institucijami v regiji;	2	3	6
Tveganje 7: NEZADOSTNA VKLJUČENOST DELEŽNIKOV V RAZVOJ PROGRAMOV IN STORITEV SLABI RAZVOJNI POTENCIAL Doseganje razvojnih ciljev zlasti na področju družbenega in gospodarskega razvoja je v veliki meri odvisno tudi od interesa in aktivne vključenosti deležnikov v lokalni skupnosti. Obremenjenost in pomanjkanje časa ključnih deležnikov lahko omeji dejanske možnosti za prevzemanje nalog in razvoj vsebin.	– Delo s posamezniki, skupinami in organizacijami, ki imajo interes za sodelovanje in so pozitivno naravnani k spremembam; – Nadaljevanje in krepitev pristopov participacije in vključevanja skupnosti v razvojne aktivnosti; – Krepitev aktivnosti komuniciranja in pretoka informacij med deležniki – Proaktivna vloga Občine, lokalnih zavodov in ustanov ter društev pri koordinaciji aktivnosti	3	2	6
Tveganje 8: DOLGOROČNOST NAČRTOVANJA ZAHTEVA PRILAGODITVE NOTRANJIM ALI ZUNANJIM DEJAVNIKOM Razvojna strategija je pripravljena do leta 2035, kar vključuje tudi politične spremembe na lokalni ravni (lokalne volitve in sestava občinskih svetov). V tako dolgem obdobju je pričakovano, da bo strategija izpostavljena notranjim in zunanjim vplivom, ki so lahko tudi nepredvidljivi. Navedeno lahko pomeni potrebo po prilagoditvi strategij, smeri intervencij ali prioritizaciji ukrepanja.	– Vključevanje članov občinskega sveta v načrtovanje in spremljanje razvojne strategije; – Tekoče spremljanje in usmerjanje izvajanja strategije glede na trende; – Kakovostna in preiščljiva zasnova izvedbenih projektov; – Dopolnjevanje seznama projektov; – Novelacija strategije.	4	2	8
Skupaj		94/200		

VIRI IN OKRAJŠAVE

6 Viri in okrajšave

Viri in literatura

1. Analiza izvajanja pomoči na domu, Inštitut RS za socialno delo, za leta 2020, 2021, 2023.
2. Atlas okolja, ARSO.
3. Energetska zasnova občine Komenda, Eco Consulting, julij 2006.
4. Ministrstvo za finance, Koeficienti razvitosti občin in obseg sofinanciranja investicij iz državnega proračuna za leti 2024 in 2025
5. Naravovarstveni atlas Slovenije.
6. Občina Komenda 2004-2019, demografsko gospodarski vpogled, dr. Marko Žerovnik, 2020.
7. Odlok o Občinskem prostorskem načrtu občine Komenda (Uradne objave, glasilo Občine Komenda, št. 6/2013).
8. Odlok o rebalansu proračuna Občine Komenda za leto 2024 – št. 1 z Načrtom razvojnih programov (Uradne objave, glasilo Občine Komenda, št. 2024).
9. Odprti podatki Slovenije: OPSI
10. Portal AJPEŠ.
11. Portal Zavod RS za zaposlovanje.
12. Predhodna ocena poplavne ogroženosti RS, 2024, MNVP, predlog za javno razpravo objavljen 17. 9. 2024.
13. Program sanacije vodne infrastrukture po poplavah 4. avgusta 2023 v ustrezno funkcionalno stanje, vlada rs, 16. 5. 2024
14. Regionalni razvojni program ljubljanske urbane regije 2021-2027, RRA LUR, maj 2022.
15. Register društev, Ministrstvo za notranje zadeve
16. Statistični urad RS, podatkovna baza SiStat
17. Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Za mesto in vas za programsko obdobje 2021 – 2027, november 2023.
18. Strategija starosti prijazna občina Komenda in letni načrt 2024, Inštitut Anotan Trstenjaka, december 2023.
19. Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica.
20. Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Ur.l.RS, št. 54/10 in 35/18).
21. Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2024 in 2025 (Ur.l. RS št 123/23 in 12/24).
22. Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo²⁰ (Ur. l. RS, št. 77/07 s spremembami).

²⁰ <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3370>

Okrajšave

AC	Avtocesta
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
AP	Avtobusna postaja
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CSD	Center za socialno delo
CZ	Civilna zaščita
ČN	Čistilna naprava
DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
DRSV	Direkcija RS za vode
EKO SKLAD	Slovenski okoljski javni sklad
EU	Evropska unija
EU DRR	Dogovor za razvoj regij – teritorialni del programa evropske kohezijske politike
EU drugo	Drugi centralizirani programi (Erasmus, Horizont..)
EU Interreg	Centralizirani in teritorialni programi sodelovanja Evropske unije
EU LAS	Lokalne akcijske skupine – program lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost
EU PEKP	Program evropske kohezijske politike 2021-2027 v
EU SKP	Strateški načrt skupna kmetijske politike
FŠ	Fundacija za šport
GD	Gospodarske družbe
GD	Gasilsko društvo
GJS	Gospodarske javne službe
JPP	Javni potniški promet
JZ	Javni zavod
JZP	Javno-zasebno partnerstvo
KMG	Kmetijsko gospodarstvo
Kr	Kazalnik rezultata
KSS	Kmetijsko svetovalna služba
LAS	Lokalna akcijska skupina znotraj Programa razvoja podeželja
LEK	Lokalni energetske koncept
MF	Ministrstvo za finance
MGTŠ	Republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
MIR	Medobčinski inšpektorat in redarstvo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MKO	Mešani komunalni odpadki
MNVP	Republika Slovenija, Ministrstvo za naravne vire in prostor
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MSP	Mala in srednja podjetja
MZ	Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje
Mzi	Ministrstvo za infrastrukturo
NFM/EEA	Norveški finančni mehanizem
NOO	Načrt za okrevanje in odpornost
NRP	Načrt razvojnih programov
NUSZ	Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča
NVO	Nevladna organizacija
O	Priložnosti (angl. Opportunities)
OI	Območna izpostava

OK	Občina Komenda
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobní prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OŠ	Osnovna šola
OVE	Obnovljivi viri energije
P+R	Parkirišče po sistemu »parkiraj in se odpelji z javnim prevozom ali odkolesari«
PD	Planinsko društvo
PLDP	Povprečni letni dnevni promet
PM	Parkirna mesta
PODNEBNI SKLAD	Sklad za podnebne spremembe
PRP	Program razvoja podeželja
RS	Republika Slovenija
RS drugo	Republika Slovenija, druga ministrstva
S	Prednosti (angl. Strengths)
SC	Strateški cilj
SOT	Skupna ocena tveganja
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SWOT	Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in tveganj
T	Tveganja (angl. Threats)
T	Tekoči projekt
TD	Turistično društvo
TGP	Toplogredni plini
TOWS	Strateška nadgradnja SWOT – analizira zunanje nevarnosti in priložnosti ter jih poveže z
URE	Učinkovita raba energije
VD	Verjetnost dogodka
VFO	Večletni finančni okvir EU 2021–2027
VGC	Večgeneracijski center
W	Slabosti (angl. Weaknesses)

7.1 PRILOGA 1 LOKALNI PROGRAM KULTURE

7 Priloge

7.1 Lokalni program kulture v Občini Komenda 2025-2035

Lokalni program kulture Občine Komenda

Splošne opredelitve javnega interesa, prioritete in cilji na področju kulture

Lokalni program kulture občine Komenda 2025–2035 (LPK-OK) podpira uresničevanje vizije Občine Komenda kot »varne, pristne in živahne« občine in dopolnjuje izvajanje ukrepa 1.3 Spodbujanje skupnostnega in kulturnega življenja. Pri tem LPKOK opredeljuje **6 posebnih ciljev**:

CILJI

1. **Ohranjanje obstoječih in spodbujanje novih skupin ljubiteljske kulturne dejavnosti** s cijem ustvarjalnega druženja občanov, pomlajevanja v društvih in ohranjanja identitete.
2. **Približevanje raznovrstne ljubiteljske in profesionalne** kulturne produkcije, vsebin in dogodkov občanom Komende.
3. **Pritegnitev novih (doslej manj aktivnih) občanov** v kulturno udejstvovanje in na dogodke.
4. Spodbujanje **bralne pismenosti in bralne kulture** v vseh starostnih skupinah prebivalstva.
5. **Ozvestiti in podpreti ohranjanje kulturne dediščine**, tako prenov nepremičnih objektov kot ohranjanja lokalnega izročila – nesnovne dediščine, posebej lončarstva.
6. **Posodobitev kulturne infrastrukture** – celovita prenova kulturnega doma v osrednje ustvarjalno stičišče kulture v občini.

Poslanstvo in naloge nosilcev javnega interesa na področju kulture v občini Komenda

NOSILCI JAVNEGA INTERESA

- **Občina Komenda, služba za družbene dejavnosti** i) povezovanje nosilcev, promocija in razvoj kulturne ponudbe občine, ii) transparentno usmerjanje občinskih javnih sredstev na področju kulture, skladno s cilji LPK-OK, in iii) vzdrževanje in investicije v kulturno infrastrukturo.
- **Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik – Krajevna knjižnica Komenda**: zagotavljanje i) dostopa do knjižničnega gradiva vsem prebivalcem občine in ii) naprednega okolja, ki spodbuja bralno kulturo, vseživljenjsko učenje in domoznanstvo.
- **Glasbena šola Kamnik - enota Moste Komenda**: zagotavljanje osnovnega glasbenega izobraževanja ter razvoj novih programov.
- **Medobčinski muzej Kamnik**: skrb za nepremično dediščino občine in priprava zasnov za vzpostavitev lastne stalne razstave o zgodovini krajev in ljudi občine Komenda.
- **Nevladni sektor in ljubiteljska kultura**: v letu 2024 obsega 6 kulturnih in umetniških društev ter 2 drugi društvi s sedežem v občini, znotraj katerih je aktivnih kulturnih sekcij in skupin. Ljubiteljsko dejavnost v občini povezuje in usmerja JSKD OI Kamnik.
- **Drugi nosilci**: V občini deluje zasebna etnografska zbirka Lončarjev muzej

PRIORITETE	<p>Prioritete po področjih javnega interesa v dejavnosti kulture občine Komenda:</p> <p>Vizualne umetnosti (likovna in fotografska)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Urejanje prostora in izvedba razstav na prostem (Juhantova pot). – Vzpostavitev pokritega galerijskega prostora <p>Glasbena in plesna umetnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – Širjenje programov (predmetnika glasbil, petja in plesa) glasbene šole v Mostah – Podpora nadgradnji in uveljavljanju produkcije orkestrrov na področju instrumentalne glasbe (Godba Komenda) in plesa (Folklorna skupina DU, – Zagotovitev delovanja in generacijske obnove pevskih zborov (mladinski pevski zbor OŠ, cerkveni zbori..) <p>Uprizoritvene (odrske umetnosti – gledališča):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora delovanju in novim produkcijam dramske sekcije Društvo upokojencev Komenda in spodbujanje novih inicaitiv <p>Film, video in drugeij intermedijske produkcije</p> <ul style="list-style-type: none"> – Proučitev možnosti organizacije letnega kina na prostem – Spodbujanje kreativnih projektov na področju novih večmedijskih umetnosti <p>Kulturna dediščina</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora delovanju in programom etnografskih skupin (Klekljarsko društvo Čebelica, Društvo narodnih noš...) in muzejskih zbirk – Sofinanciranje obnove nepremične kulturne dediščine in pobud za ohranjanje in prenos nesnovne dediščine – Spodbujanje projektov na področju oživljanja lončarske tradicije <p>Presečna področja</p> <p>Občina Komenda zagotavlja osrednjo platformo za usklajevanje in sodelovanje vseh profesionalnih deležnikov na področju kulture, še zlasti na naslednjih skupnih področjih:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Informiranje, koordinacija in promocija kulturne ponudbe – Letni koledar kulturnih dogodkov – Spodbujanje vstopa novih lokalnih kulturnih ustvarjalcev in nastajanja novih skupin in produckij na različnih področjih kulture – Proučitev vzpostavitve kulturnega abonmaja z lokalno in gostujočo kulturno produkcijo – Razvoj občinstev in kulturno-umetnostna vzgoja v OŠ –
	<p>Prioritete razvoja javne infrastrukture na področju kulture: i) prenova obstoječega kulturnega doma v Komendi in negova celotna preureditev v osrednje kulturno središče in stičišče občine in ii) učinkovito in stalno vzdrževanje obstoječe dvorane, prostorov knjižnice in galerije na prostem.</p>
	<p>Načini izvajanja programa</p> <p>Usmeritve se izvedbeno uresničujejo skozi več različnih vsakoletnih razpisov za sofinanciranje programov na področju kulture, na področju godbe na pihala in društva upokojencev. Kazalniki in prednostni ukrepi z indikativnimi aktivnostmi in projekti so opredeljeni znotraj Strateškega cilja 1 krovne strategije razvoja.</p> <p>Po potrebi in ob konsenzu vseh lokalnih deležnikov se tekom obdobja veljavnosti predmetne strategije lahko pristopi tudi k pripravi samostojnega lokalnega programa za področje kulture v občini Komenda.</p>
	

7

7.2 PRILOGA 2 KAZALNIKI RAZVOJNEGA POLOŽAJA OBČINE KOMENDA 2023

7.2 Kazalniki razvojnega položaja Občine Komenda 2023

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)					Analiza			
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
1	Površina v km2	SURS, 2013	24	2.555	20.273	40	SURS, 2023	24	2.334	20.271	40	100	91	100	99
2	Število naselij	SURS, 2013	15	1.029	6.032	12	SURS, Portal gov.si, 2023	15	921	6.035	12	100	90	100	100
3	Število hišnih števil	SURS, 2013	1.578	109.214	540.702	2.344	SURS, 2023, H2; za OB GIS iObčina	4.232	109.600	555.881	2.344	268	100	103	100
	Demografski kazalniki														
4.1	Število prebivalcev 2011-2021	SURS, 2011, H2	5.607	534.807	2.052.496	8.433	SURS, 2021, H2	6.469	555.441	2.107.007	8.818	115	104	103	105
4.2	Število prebivalcev 2012 - 2022	SURS, 2012, H2	5.725	537.712	2.056.262	8.495	SURS, 2022, H2	6.542	556.862	2.108.732	8.935	114	104	103	105
4.3	Število prebivalcev 2013-2023	SURS, 2013, H2	5.819	542.447	2.059.114	8.441	SURS, 2023, H2	6.684	564.297	2.120.937	8.852	115	104	103	105
4.3.1	Število prebivalcev, moški	SURS, 2013, H2	2.890	265.100	1.019.658	4.206	SURS, 2023, H2	3.389	279.138	1.066.634	4.485	117	105	105	107
4.3.2	Število prebivalcev, ženske	SURS, 2013, H2	2.929	277.347	1.039.456	4.235	SURS, 2023, H2	3.295	285.159	1.054.303	4.367	112	103	101	103
4.3.3	Delež moškega prebivalstva	SURS, 2013, H2	49,7%	48,9%	49,5%	49,8%	SURS, 2023, H2	50,7%	49,5%	50,3%	50,7%	102	101	102	102
4.3.4	Delež ženskega prebivalstva	SURS, 2013, H2	50,3%	51,1%	50,5%	50,2%	SURS, 2023, H2	49,3%	50,5%	49,7%	49,3%	98	99	98	98
4.3.5	Državljeni RS	SURS, 2013, H2	5.607	511.011	1.964.964	8.107	SURS, 2023, H2	6.177	503.453	1.923.879	8.351	110	99	98	103
4.3.6	Tuji državljani	SURS, 2013, H2	212	31.436	94.150	334	SURS, 2023, H2	507	60.844	197.058	501	239	194	209	150
4.3.7	Delež tujih državljanov	SURS, 2013, H2	3,6%	5,8%	4,6%	4,0%	SURS, 2023, H2	7,6%	10,8%	9,3%	5,7%	208	186	203	143
5	Gostota poselitve (preb/km2)	SURS, 2013, H2	241,5	212,3	101,6	209,5	SURS, 2023, H2	278,5	241,8	104,6	221,3	115	114	103	106
6	Skupni prirast na 1.000 prebivalcev	SURS, 2013	21,1	8,5	1,1	0,2	SURS, 2022	24,9	11,2	4,6	4,9	118	132	418	2.450
6.1	Naravni prirast na 1.000 prebivalcev	SURS, 2013	8,2	3,2	0,9	6,3	SURS, 2022	5,5	-0,3	-2,3	2,1	67	-9	-256	33
6.2	Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev	SURS, 2013	12,9	5,2	0,2	-6,0	SURS, 2022	19,4	11,5	7,0	2,8	150	221	3.500	-47

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
7	Število prebivalcev, mlajših od 15 let	SURS, 2013, H2	1.201	83.663	299.288	1.483	SURS, 2023, H2	1.295	88.258	315.372	1.487	108	105	105	100
7.1	% prebivalcev, mlajših od 15 let	Lasten preračun, 2013	20,6%	15,4%	14,5%	17,6%	Lasten preračun, 2023	19,4%	15,6%	14,9%	16,8%	94	101	102	96
8	Število prebivalcev, 15-64 let	SURS, 2013, H2	3.884	369.754	1.403.967	5.647	SURS, 2023, H2	4.353	365.960	1.347.055	5.703	112	99	96	101
8.1	% prebivalcev, 15 - 64 let	Lasten preračun, 2013	66,7%	68,2%	68,2%	66,9%	Lasten preračun, 2023	65,1%	64,9%	63,5%	64,4%	98	95	93	96
9	Število prebivalcev, starejših od 65 let	SURS, 2013, H2	734	89.030	355.859	1.311	SURS, 2023, H2	1.036	110.079	458.510	1.662	141	124	129	127
9.1	% prebivalcev, starejših od 65 let	Lasten preračun, 2013	12,6%	16,4%	17,3%	15,5%	Lasten preračun, 2023	15,5%	19,5%	21,6%	18,8%	123	119	125	121
10	Število prebivalcev, starejših od 80 let	SURS, 2013, H2	151	24.082	94.466	314	SURS, 2023, H2	273	31.146	121.747	447	181	129	129	142
10.1	% prebivalcev, starejših od 80 let	Lasten preračun, 2013	2,6%	4,4%	4,6%	3,7%	Lasten preračun, 2023	4,1%	5,5%	5,7%	5,0%	157	124	125	136
11	Indeks staranja	SURS, 2013, H2	61,1	106,4	118,9	88,4	SURS, 2023, H2	80,0	124,7	145,4	111,8	131	117	122	126
12	Povprečna starost	SURS, 2013, H2	37,4	41,1	42,2	39,9	SURS, 2023, H2	39,6	42,5	44,1	41,9	106	103	105	105
13	Število gospodinjstev	SURS, 2011	1.860	209.837	813.531	2.983	SURS, 2021	2.238	225.390	859.782	3.108	120	107	106	104
13.1	Povprečna velikost gospodinjstva, število članov	SURS, 2011	2,9	2,5	2,5	2,8	SURS, 2021	2,9	2,4	2,4	2,8	100	96	96	100
13.2	Povprečno število otrok v družinah z otroki	SURS, 2011	1,71	1,60	1,56	1,72	SURS, 2021	1,77	1,61	1,56	1,68	104	101	100	98
	Zaposlovanje in delovna mesta														
14	Prebivalstvo , staro 15 let in več po sedežu prebivališča	SURS, 2013	4.563	458.763	1.760.726	6.970	SURS, 2023	5.332	472.845	1.799.441	7.428	117	103	102	107
14.1	Aktivni skupaj	SURS, 2013	2.673	243.212	922.389	3.766	SURS, 2023	3.311	266.841	999.884	4.342	124	110	108	115
14.2	Zaposleni	SURS, 2013	2.441	215.553	803.082	3.454	SURS, 2023	3.215	253.248	945.963	4.214	132	117	118	122
14.3	Brezposelni	SURS, 2013	232	27.659	119.307	312	SURS, 2023	96	13.593	53.921	128	41	49	45	41
14.4	Neaktivni skupaj	SURS, 2013	1.890	215.551	838.337	3.204	SURS, 2023	2.021	206.004	799.557	3.086	107	96	95	96
14.5	Učenci, dijaki in študentje	SURS, 2013	481	55.946	177.717	826	SURS, 2023	602	53.600	152.183	780	125	96	86	94
14.6	Upokojenci	SURS, 2013	1.160	131.098	535.794	1.990	SURS, 2023	1.202	124.751	529.434	1.961	104	95	99	99
14.7	Drugi neaktivni	SURS, 2013	249	28.507	124.826	388	SURS, 2023	217	27.653	117.940	345	87	97	94	89

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
15	Delovno aktivno prebivalstvo po sedežu prebivališča (zaposleni)	SURS, 2013	2.466	214.996	793.597	3.419	SURS, 2023	3.268	257.945	933.738	4.177	133	120	118	122
15.1	Stopnja aktivnosti po sedežu prebivališča	SURS, 2013	58,6%	-	52,4%	54,0%	SURS,2023	62,1%	-	55,6%	58,5%	106	#VALUE!	106	108
15.2	Stopnja delovne aktivnosti po sedežu prebivališča	SURS, 2013	53,5%	-	45,6%	49,6%	SURS, 2022	60,3%	-	52,6%	56,7%	113	#VALUE!	115	114
16	Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva, skupaj, po občini delovnega mesta (strukturni)	SURS, 2013	2.071	268.628	791.323	2.405	SURS, 2022	4.263	332.445	935.344	3.160	206	124	118	131
16.1	Delovno akt. preb. z OŠ ali manj	SURS, 2013	269	27.263	96.433	256	SURS, 2022	368	25.439	86.403	262	137	93	90	102
16.2	Delovno akt. preb. z VŠ ali več	SURS, 2013	506	102.560	241.557	665	SURS, 2022	1.436	146.663	336.791	1.083	284	143	139	163
16.3	Delež oseb, starih 15 let in več, brez izobrazbe (brez OŠ in nedokončana OŠ)	Lasten preračun, 2013	12,99%	10,15%	12,19%	10,64%	Lasten preračun, 2022	8,63%	7,65%	9,24%	8,29%	66	75	76	78
16.4	Delež oseb, starih 15 let in več, z visoko izobrazbo	Lasten preračun, 2013	24,43%	38,18%	30,53%	27,65%	Lasten preračun, 2022	33,69%	44,12%	36,01%	34,27%	138	116	118	124
17	Delovna mesta: delovno aktivno prebivalstvo po občini delovnega mesta	SURS, 2013	2.007	268.706	793.597	2.398	SURS, 2023	4.640	334.302	933.738	3.166	231	124	118	132
17.1	Delovna mesta / aktivno prebivalstvo	Lasten preračun, 2013	81	125	100	70	Lasten preračun, 2023	142	130	100	76	174	104	100	108
17.2	Zaposlene osebe (po občini delovnega mesta)	SURS, 2013	1.732	246.234	698.724	2.017	SURS, 2023	4.272	305.955	833.363	2.608	247	124	119	129
17.3	Samozaposlene osebe (po občini delovnega mesta)	SURS, 2013	276	22.473	94.873	381	SURS, 2023	368	28.347	100.375	558	133	126	106	146
17.4	Samozaposlene osebe (brez kmetov)	SURS, 2013	239	18.240	61.395	279	SURS, 2023	318	26.041	80.760	430	133	143	132	154
17.5	Samozaposleni - kmetje	SURS, 2013	37	4.232	33.478	102	SURS, 2023	49	2.306	19.615	128	132	54	59	125
18	Registrirana brezposelnost, število	SURS, december 2013	237	28.980	124.015	290	ZRSZ, december 2023	103	11.581	48.353	114	43	40	39	39
18.2	Registrirana brezposelnost, stopnja	ZRSZ, december 2013	8,7%	11,9%	13,5%	7,8%	ZRSZ, december 2023	3,0%	4,3%	4,9%	2,7%	34	36	36	35
	Gospodarstvo														
19	Število gospodarskih družb	AJPES, 2013	195	27.010	61.312	295	AJPES, 2022	302	29.880	70.071	348	155	111	114	118

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
19.1	Število gospodarskih družb/1000 prebivalcev	Lasten preračun	33,5	49,8	29,8	34,9	Lasten preračun	46,2	53,7	33,2	38,9	138	108	112	111
19.2	Skupni prihodki gospodarskih družb v mio €	AJPES, 2013 v mio EUR	470,0 €	36.814,0 €	€77.181,8	€233,4	AJPES, 2022 v mio EUR	1.329,4 €	71.579,0 €	€147.982,0	€516,9	283	194	192	221
19.3	Število zaposlenih	AJPES, 2013	2.087	160.329	425.833	1.244	AJPES, 2022	4.432	205.079	535.551	1.928	212	128	126	155
19.4	Dodana vrednost/ zaposlenega v gospodarskih družbah	AJPES, 2013	€41.271	€42.833	€39.011	€39.409	AJPES, 2022	€67.776	€59.748	€55.688	€65.649	164	139	143	167
20	Število samostojnih podjetnikov, aktivni	AJPES, 2013	237	18.343	69.626	333	AJPES, 2022	198	12.065	48.940	254	84	66	70	76
20.1	Število s.p./1000 prebivalcev	Lasten preračun	40,7	33,8	33,8	39,5	Lasten preračun	30,3	21,7	23,2	28,4	74	64	69	72
20.2	Skupni prihodki samostojnih podjetnikov v mio €	AJPES, 2013 v mio EUR	22,2 €	€1.045	€4.763,0	€40,1	AJPES, 2022 v mio EUR	22,8 €	1.388,0 €	€6.054,00	€42,10	103	133	127	105
20.3	Število zaposlenih	AJPES, 2013	174	8.734	42.437	309	AJPES, 2022	162	8.514	40.378	231	93	97	95	75
20.4	Dodana vrednost/ zaposlenega pri s.p.	AJPES, 2013	€31.736	€31.282	€29.876	€32.208	AJPES, 2022	€39.581	€43.071	€40.731	€43.651	125	138	136	136
22.1.	Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega v EUR za mesec, po občini delovnega mesta	SURS, 2015	1.139	1.173	1.074	1.068	SURS, 2022	1.464	1.550	1.424	1.496	129	132	133	140
22.2.	Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega v EUR za mesec, po občini prebivališča	SURS, 2015	1.165	1.175	1.074	1.128	SURS, 2022	1.522	1.540	1.424	1.484	131	131	133	132
	Turizem														
23	Število ležišč - vsa (stalna + začasna)	SURS, 2013	72	12.615	122.177	53	SURS, 2022	77	24.378	190.787	291	107	193	156	549
23.1.	Hoteli in podobni nastanitveni objrati	SURS, 2013	11	6.671	49.351	14	SURS, 2022	-	12.891	60.430	-	#VALUE!	193	122	#VALUE!
23.2.	Kampi in drugi objekti na prostem	SURS, 2013	-	1.182	22.660	-	SURS, 2022	-	1.287	38.444	-				
23.3.	Število ležišč v ostalih nastanitvenih objektih	SURS, 2013	61	4.762	50.166	39	SURS, 2022	-	10.200	91.913	-				
24	Število vseh ležišč na prebivalca	Preračun, 2013	0,01	0,02	0,06	0,01	Preračun, 2022	0,01	0,04	0,09	0,03	95	188	152	519
25	Prihodi turistov, število	SURS, 2013	z	574.762	3.384.491	1.815	SURS, 2022	842	1.046.672	5.868.138	10.031		182	173	553
26	Prenočitve turistov, število	SURS, 2013	z	1.098.832	9.579.033	3.256	SURS, 2022	2.606	2.241.544	15.581.856	23.189		204	163	712
27	Povprečna dolžina bivanja turistov v dnevih	Preračun, 2013		1,91	2,83	1,79	Preračun, 2022	3,10	2,14	2,66	2,31		112	94	129
	Kmetijstvo in gozdarstvo														

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
28	Število kmetij, ki so oddale vloge za subvencije	-	-	-	-	-	MKGP, 2024	67	-	-	-				
29	Število kmetijskih gospodarstev	SURS, 2010	97	8.673	74.646	211	SURS, 2020	83	7.540	68.331	195	86	87	92	92
30	Število kmetijskih gospodarstev, - specializirani rejci pašne živine	SURS, 2010	63	5818	29885	126	SURS, 2020	46	3992	21907	85	73	69	73	67
31	Število kmetijskih gospodarstev, - specializirani pridelovalec poljščin	SURS, 2010	19	1397	12778	40	SURS, 2020	26	2090	17180	68	137	150	134	170
32	Število glav velike živine (GVŽ)	SURS, 2010	1.306	64.274	421.553	3.661	SURS, 2020	1.252	56.813	408.682	2.856	96	88	97	78
33	Kmetijska zemljišča v uporabi v ha	SURS, 2010	1.042	62.617	474.432	z	SURS, 2020	1.072	57.397	474.633	1.640	103	92	100	
33.1	Površina kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijsko gospodarstvo, v ha	Lasten preračun, 2010	10,7	7,2	6,4		Lasten preračun za 2020	12,9	7,6	6,9	8,4	120	105	109	
34	Število nosilcev dopolnilnih dejavnosti (aktivni)		-	-	-	-	AJPES, register 04/24	5							
	Šport in rekreacija														
35	Število pokritih športnih objektov (vsa vpisana in nevpisana v razvid)	2013, Šport v številkah 2009-2013, Zavod Planica	2	113	1.097	5	Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica	2	134	1.108	5	100	119	101	100
36	Število nepokritih športnih objektov (vsa vpisana in nevpisana v razvid)	2013, Šport v številkah 2009-2013, Zavod Planica	4	85	2.282	12	Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica	3	103	1.069	9	75	121	47	75
37.1	Površina pokritih vadbenih prostorov v m2/1000 prebivalcev	2013, Šport v številkah 2009-2013, Zavod Planica	219	216	293	424	Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica	194	559	407	363	89	259	139	86
37.2	Površina nepokritih vadbenih prostorov v m2/1000 prebivalcev	2013, Šport v številkah 2009-2013, Zavod Planica	8.660	1.337	2.610	5.498	Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica	7.650	1.738	4028	4.899	88	130	154	89
38	Število športnih in rekreativnih društev	MNZ, Register društev, marec 2024	-	-	-	-	MNZ, Register društev, marec 2024	28	2.128	8.123	40				
39	Javna sredstva Programi športa v EUR na prebivalca (seštevek vseh programov, brez infrastrukture)		-	-	-	-	Šport v številkah 2019-2023, Zavod Planica	8,55	11,47	12,3	14,3				
40	Število vadbenih ur v športni dvorani/ leto			-	-	-	OŠ, 2023	V pridobivanju	-	-	-				
	Kultura														
41	Število aktivnih članov splošne knjižnice (zavod CKV)	BibSiSt, 2013	-	-	494.624	-	Poročilo knjižnice Kamnik za 2023, BibSiSt, 2022	1.253	-	411.627	-			83	

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
42	Potencialni uporabniki knjižnice - prebivalci	SURS, 2013, H2	5.819	542.447	2.059.114	8.441	SURS, 2023, H2	6.684	564.297	2.120.937	8.852				
42.1	Člani knjižnice glede na potencialnega uporabnika (prebivalci)	Lasten preračun, 2013	0,00	0,00	0,24	-	Lasten preračun, 2023	0,19	0,00	0,19	-			81	
43	Temeljna zaloga knjig v knjižnici (knjižnična zbirka)	BibSiSt, 2013	-	-	11.305.082	-	Poročilo knjižnice Kamnik za 2023, BibSiSt, 2022	22.567	-	12.119.083	-			107	
43.1	Število enot knjižničnega gradiva na potencialnega uporabnika	Lasten preračun, 2013	0,00	0,00	5,49		Lasten preračun, 2023	3,38	0,00	5,71	-			104	
44	Izposojeno knjižnično gradivo	BibSiSt, 2013	-	-	25.505.450	-	Poročilo knjižnice Kamnik za 2023, BibSiSt, 2022	37.274	-	19.660.882	-			77	
44.1	Izposoja na člana	Lasten preračun, 2013	-	-	51,6		Lasten preračun, 2023	29,7	-	47,8				93	
45	Število enot kulturne dediščine		-	-	-	-	Register nepremične kulturne dediščine, 031/2024	101	-	30.926	171				
46	Število enot javne kulturne infrastrukture		-	-	-	-	Ministrstvo za finance, 2020	5	-	-	-				
47	Število društev		-	-	-	-	MNZ, Register društev, marec 2024	57	-	23.235	82				
47.1	Od tega število kulturnih in umetniških društev		-	-	-	-	MNZ, Register društev, marec 2024	6	-	3.957	13				
48	Število stalnih kulturnih dogodkov na leto		-	-	-	-		6	-	-	-				
49	Število muzejev/zbirk		-	-	-	-		2	-	-	-				
50	Število obiskovalcev muzejev in razstav		-	-	-	-		NP	-	-	-				
	Vzgoja in izobraževanje														
51	Število otrok s stalnim prebivališčem v občini, vključenih v vrte	SURS, 2012/2013	358	25.204	83.090	331	SURS, 2022/2023	358	23.871	86.177	395	100	95	104	119
51.1	Otroci, vključeni v vrtec, po občini zavoda, vsa starostna obdobja	SURS, 2012/2013	333	25.411	83.090	322	SURS, 2022/2023	343	25.244	86.177	366	103	99	104	114
51.2	Delež otrok, vključenih v vrte, v šolskem letu	SURS, 2012/2013	74,9%	79,1%	75,4%	65,8%	SURS, 2022/2023	87,6%	83,7%	81,6%	79,5%	117	106	108	121

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza			
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013	
52	Število učencev v OŠ	SURS, 2012/2013	570	44.118	162.775	756	SURS, 2022/2023	757	55.498	197.062	841	133	126	121	111	
53	Število dijakov po občini stalnega prebivališča	SURS, 2012/2013	207	19.853	78.208	390	SURS, 2022/2023	330	20.398	77.462	409	159	103	99	105	
53.1	Število dijakov na 1000 prebivalcev po občini stalnega prebivališča	SURS, 2012/2013	36,0	36,7	38,0	46,1	SURS, 2022/2023	49,7	36,3	36,6	45,8	138	99	96	99	
54	Število študentov terciarnega izobraževanja	SURS, 2012/2013	239	26.286	99.877	426	SURS, 2022/2023	263	20.516	79.987	361	110	78	80	85	
54.1	Število študentov terciarnega izobraževanja na 1.000 prebivalcev po občini stalnega prebivališča	SURS, 2012/2013	42	49	49	50	SURS, 2022/2023	40	37	38	40	95	76	78	80	
54.2	Število diplomantov terciarnega izobraževanja/1.000 prebivalcev	SURS, 2013	8,69	9,3	9,30	8,14	SURS, 2022	8,43	7,34	7,61	8,61	97	79	82	106	
	Socialno in zdravstveno varstvo															
55	Institucionalne zmogljivosti za starejše: število mest p(SeneCura d.i.i., Komenda)		-	-	-	-	Register prošenj in prostih mest, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, April 2024	68	6.629	21.682	-					
55.1	Število evidentiranih prošenj/ prosta mesta		-	-	-	-	Register prošenj in prostih mest, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, April 2024	314/0	41123/1	85.859	-					
56	Število uporabnikov pomoči na domu (skupaj v letu)	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu, 2013	-	-	14239	-	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu. Poročilo za leto 2022 - letni podatek	41	-	13.140	41					
56.1	Število uporabnikov/ prebivalca starejšega od 65 let	Lasten preračun 2013	-	-	-	-	Lasten preračun 2022 oz. 2023	3,96	0,00	2,87	2,47					
57	Število uporabnikov pomoči na domu (na dan 31.12.)	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu, 2013	5	-	5.702	13	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu. Poročilo za leto 2022 - na dan 31.12.	29	1700	8.192	26	580				
57.1	Število uporabnikov/ prebivalca starejšega od 65 let	Lasten preračun 2013	0,7	-	1,6	1,0	Lasten preračun 2022 oz. 2023	2,80	1,54	1,79	1,56	411				
58	Cena za uporabnika v delovniku, v EUR/h (na delovnik, cenik na dan 31.12.)	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu, 2013	4,5	4,98	5,12	4,42	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu za leto 2020	5,92	5,76	6,02	5,93	132				

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
59	Ekonomska cena v delovniku, v EUR/j (na	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu, 2013	18,7	17,55	16,9	17,0	Inštitut RS za socialno varstvo, Analiza izvajanja pomoči na domu za leto 2021	19,74	20,14	21,43	25,17	106			
60	Število opredeljenih količnikov / tim splošne ambulate	-	-	-	-	-	Koncesijski akt, OK	1,95	-	-	-				
61	Število opredeljenih količnikov /tim zdravnika v socialnovarstvenem zavodu	-	-	-	-	-	Koncesijski akt, OK	0,27	-	-	-				
62	Bolniška odsotnost, povprečno število koledarskih dni	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	18	14	16	16				
63.1	Telesni fitnes otrok	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	47,9		43,70	45,60				
63.2	Prekomernaprehranjenost otrok	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	21,8	24,20	28,70					
64	Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	4,9	12,00	8,50	8,20				
65.1	Odzivnost na program SVIT	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	66,4	64,80	63,40	73,40				
65.2	Odzivnost na program ZORA	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	70,4	70,60	71,70	70,80				
65.3	Odzivnost na program DORA	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	80,2	76,10	78,00	81,30				
66	Novi primeri raka/100.000 prebivalcev	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	462,8	587,00	569,50	544,80				
67	Umrljivost zaradi samomora/100.000 prebivalcev	-	-	-	-	-	NIJZ, Zdravje v občini, 2023	22,8	16,40	18,30	23,60				

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
68	Število obsojenih polnoletnih in mladoletnih oseb	SURS, 2013	18	2.746	11.758	14	SURS, 2022	10	998	5.567	8	56	36	47	57
68.1	Obsojene polnoletne in mladoletne osebe/1.000 prebivalcev	SURS, 2013	3,1	5,1	5,7	1,7	SURS, 2022	1,5	1,8	2,6	0,9	48	35	46	53
69	Število stanovanj	SURS, 2011	1.961	217.885	844.656	2.732	SURS, 2021	2.057	220.778	864.323	2.814	105	101	102	103
69.1	Število naseljenih stanovanj	SURS, 2011	1.516	177.130	670.127	2.382	SURS, 2021	1.800	183.691	698.747	2.500	119	104	104	105
69.2	Število počitniških stanovanj	SURS, 2011	3	2.884	20.740	5	SURS, 2021	0	-	18.411	7	0		89	140
69.3	Število nenaseljenih stanovanj	SURS, 2011	445	40.755	174.529	350	SURS, 2021	257	37.087	165.576	314	58	91	95	90
70	Povprečna uporabna površina stanovanja v m²	SURS, 2011	103,9		79,6	99,4	SURS, 2021	109,4	80,6	83,3	106,8	105		105	107
	Promet														
71	Dolžina državnih cest v km	MI-DRI, 2013	10,281	808,1	6.545,0	13,544	MI-DRI, 2022	10,263	747,0	6.566,9	13,590	100	92	100	100
72	Dolžina javnih cest v lokalni pristojnosti v km	MI-DRI, 2013	64,2	5.683,9	38.694,7	130,6	MI-DRI, 2022	67,8	5.294,2	39.220,9	112,7	106	93	101	86
73	Število osebnih avtomobilov/ 1.000 prebivalcev	SURS, 2013	551	510	516	568	SURS, 2022	622	548	571	613	113	107	111	108
73.1	Povprečna starost osebnih avtomobilov	SURS, 2013	8,4	8,5	9,1	8,6	SURS, 2022	9,9	10,2	10,9	10,5	118	120	120	122
74	Število prometnih nesreč	Nesreče AVP, 2010	32	4.991	18.190	75	Nesreče AVP, 2022	53	4.897	18.905	101	166	98	104	135
75.1	Povprečni letni dnevni promet na G2-104 prometni odsek Sp, Brnik-Moste, števno mesto Komenda	DRSI, 2013	8.865	-	-	-	DRSI, 2022	9.642	-	-	-	109			
75.2	Povprečni letni dnevni promet na G2-104 prometni odsek Smoste-Mengeš, števno mesto Topole	DRSI, 2013	9.316	-	-	-	DRSI, 2022	12.384	-	-	-	133			
75.3	Povprečni letni dnevni promet na R2-413 prometni odsek Vodice-Moste, števno mesto Žeje	DRSI, 2013	7.876	-	-	-	DRSI, 2022	10.432	-	-	-	132			
75.4	Povprečni letni dnevni promet na R2-413 prometni odsek Moste-Duplica (Kamnik), števno mesto Križ	DRSI, 2013	9.300	-	-	-	DRSI, 2022	10.159	-	-	-	109			

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
	Prostor in varovanje naravnih virov														
76	Struktura dejanske rabe tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	24,0							
76.1	Površina gozdnih zemljišč po dejanski rabi tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	8,8	-	-	-				
76.2	Površina gozdnih zemljišč po dejanski rabi tal, %	-	-	-	-	-		36,86%	-	-	-				
76.3	Površina kmetijskih zemljišč po dejanski rabi tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	11,6	-	-	-				
76.4	Površina kmetijskih zemljišč po po dejanski rabi tal, %	-	-	-	-	-		48,25%	-	-	-				
76.5	Površina stavbnih zemljišč po dejanski rabi tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	3,49	-	-	-				
76.6	Površina stavbnih zemljišč po dejanski rabi tal, %	-	-	-	-	-		14,5%	-	-	-				
76.7	Površina območij voda po dejanski rabi tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	0,084	-	-	-				
76.8	Površina območij voda, %	-	-	-	-	-		0,35%	-	-	-				
76.9	Površina drugih zemljišč po dejanski rabi tal v km2	-	-	-	-	-	Baza MKGP, januar 2024	0,0	-	-	-				
76.10	Površina drugih zemljišč, %	-	-	-	-	-		0,00%	-	-	-				
77	Površina stavbnih zemljišč po namenski rabi v veljavnem OPN v km2	-	-	-	-	-	OPN, Občine Komenda, januar 2024	4,037	-	-	-				
77.1	Površina v %	-	-	-	-	-		16,82%	-	-	-				
78	Razlika stavbna zemljišča: dejanska raba - namenska rba po OPN, v km2	-	-	-	-	-	Lasten preračun, km2	-0,547	-	-	-				

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
79	Delež površine NATURA 2000 območij	-	-	-	-	-	SLOVENSKO OMREŽJE NATURA 2000	1,7%							
80	Število izdanih gradbenih dovoljenj	SURS, 2013	36	718	3.443	17	SURS, 2023	29	859	5.972	31	81	120	173	182
80.1	Površina vseh stavb z izdanim GD	SURS, 2013	16.693	343.689	1.300.463	6.365	SURS, 2023	19.915	443.009	1.878.308	8.232	119	129	144	129
80.2	Število GD za stanovanjske stavbe	SURS, 2013	24	598	2.549	13	SURS, 2023	16	604	2.798	29	67	101	110	223
80.3	Površina stanovanjskih stavb	SURS, 2013	7.258	212.457	708.177	3.971	SURS, 2023	3.475	291.982	1.022.739	7.476	48	137	144	188
80.4	Delež površine stanovanjskih stavb	SURS, 2013	43%	62%	54%	62%	Preračun, 2023	17%	66%	54%	91%	40	107	100	146
	Okoljsko-energetski kazalniki														
81	Dolžina vodovodov v km	OK, SURS, 2013	-	3.639	22.655	-	OK, SURS, 2023	V pridobivanju	3.308	34.687	-		91	153	
81.1	Število vodovodnih priključkov	OK, SURS, 2013	-	82.009	463.463	-	OK, SURS, 2023	V pridobivanju	95.525	534.952	-		116	115	
82	Mikrobiološka in kemijska ustreznost vode: % ustreznih vzorcev v letu spremljanja	OK, NIJZ, 2016	97%	-	86%	100%	NIJZ, 2018	94%	-	91%	98%				
83	Število okvar na vodovnem omrežju	OK, 2013	-			-	OK, 2023	V pridobivanju	-	-	-				
84	Dolžina javne kanalizacije v km	OK, SURS, 2013	-	1616	8501	-	OK, 2023, SURS, 2022	V pridobivanju	1911	13283	-				
85.1	Priključenost stalnih prebivalcev na javno kanalizacijo (aglomeracija), %, leto	-	-	-	-	-	Operativni program dovajanja in čiščenja voda v RS, 2019	99,58%	-	-	-				
85.2	Priključenosti stalnih prebivalcev na čistilno napravo (aglomeracija), %, leto	-	-	-	-	-	Operativni program dovajanja in čiščenja voda v RS, 2019	70,23%	-	-	-				
86	Nastali komunalni odpadki v t	SURS, 2013	2.987	249.765	853.388	3.044	SURS, 2022	3.077	305.866	1.045.687	3.079	103	122	123	101
86.1	Nastali komunalni odpadki v kg/prebivalca	SURS, 2013	513	460	414	361	SURS, 2022	470	549	496	345	92	119	120	96
87	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (tone)	SURS, 2013	2.440	198.779	659.848	2.251	SURS, 2022	2.339	206.957	760.838	2.589	96	104	115	115
87.1	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom v kg/ prebivalca	SURS, 2013	419	366	320	267	SURS, 2022	358	372	361	290	85	102	113	109

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza		
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013
88	Odloženi komunalni odpadki v t	SURS, 2013	865	72.775	224.001	67	SURS, 2022	1.462	12.737	67.866	75	169	18	30	112
88.1	Odloženi komunalni odpadki v kg/ prebivalca	SURS, 2013	149	134	109	8	SURS, 2022	223	23	32	8	150	17	29	100
89	Ločeno zbrani komunalni odpadki, % od nastalih	SURS, 2013	-	68,3%	62,8%	-	SURS, 2022	-	77,0%	73,4%	-				
90	Javna razsvetljava, število svetilk	-	-	-	-	-	OK, 2024	917	-	-	-				
91	Poraba električne energije v gospodinjstvih (kWh/prebivalca)	-	-	-	-	-	SURS, 2022	1.801	1571	1.656	1.972				
91.1	Poraba električne energije pri poslovnih subjektih (kWh/poslovni subjekt)	-	-	-	-	-	SURS, 2022	51.911	29319	34.566	14.631				
92	Raba energije v občini Komenda v stanovanjih, podjetjih, rastlinjakih in javnih stavbah)	Energetska zasnova Občine Komenda, Eco Consulting, 2006	25.080.308	-	-	-	Novejši podatek ni na voljo. Se pridobi z novim LEK.	-	-	-	-				
92.1	ELKO, kWh	Isti vir (staro)	17.226.582	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.2	UNP	Isti vir (staro)	638.660	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.3	Les	Isti vir (staro)	6396.550	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.4	EE	Isti vir (staro)	257.681	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.5	Rjavi premog	Isti vir (staro)	227.366	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.6	Drugi viri	Isti vir (staro)	333.469	-	-	-	-	-	-	-	-				
92.7	Od tega poraba v javnih stavbah	LEK OV, ZRMK, za leto 2007	865.590	-	-	-	-	-	-	-	-				
93	Skupne emisije toplogrednih plinov vkg CO2 (stanovanjski sektor, javni sektor, podjetja in ostale stavbe; op. brez prometa)	Energetska zasnova Občine Komenda, Eco Consulting, 2006	49.239	-	-	-	Novejši podatek ni na voljo. Se pridobi z novim LEK.		-	-	-				
	Finančni in premoženjski potencial občine														
94	Koeficient razvitosti občine	-	1,33	-	1	1,26	Ministrstvo za finance, 2024-2025	1,34	-	1,00	1,22	101		100	97

	Kazalnik (stanje jan 2024)	Stanje 2013					Stanje 2023 (oz. zadnji dostopni podatki)						Analiza			
		Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednje-slovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Vir in leto	OBČINA KOMENDA	Osrednjeslovenska	Slovenija	Občina Šenčur	Indeks Komenda 2023/2013	Indeks Osrednjeslovenska 2023/2013	Indeks Slovenija 2023/2013	Indeks Šenčur 2023/2013	
94.1	Mesto po koeficientu razvitosti občin	-	2	-	-	11	Ministrstvo za finance, 2020-2021	1	-	213,00		50			0	
95	Ocena zadovoljstva občanov s kvaliteto življenja v občini, povsod izbor ocene v razponu med 1 (zelo nezadovoljen do 4 zelo zadovoljen)	-	-	-	-	-	Anketa, Občina, januar 2024, N=311	2,7	-	-	-					
96	Povprečni bruto dohodek na prebivalca, v EUR, na leto	SURS, 2014	11780,96	-	10795,26	12110,9	SURS, 2021	16401,22	-	14663,74	15769,2	139		136	130	
96.1	Povprečni bruto dohodek na prebivalca iz dela, v EUR, na leto	SURS, 2014	9126,83	-	7718,36	8830,5	SURS, 2021	12769,75	-	10890,67	11891,15	140		141	135	
96.2	Povprečni bruto dohodek na prebivalca iz pokojnin , v EUR, na leto	SURS, 2014	1669,3	-	2083,43	1853,3	SURS, 2021	1977,34	-	2595,6	2364,84	118		125	128	
97	Prihodki proračuna Občine v mio UR	Zaključni račun Občine Komenda, 2023	4,3	-	-	-	Zaključni račun Občine Komenda, 2023	12,3	-	-	-	286				
97.1	Investicijski odhodki in investicijski transferi skupaj, v EUR, na leto	Zaključni račun Občine Komenda, 2023	1,4869	-	-	-	Zaključni račun Občine Komenda, 2023	2,7	-	-	-	182				
98	Število zaposlenih v občinski upravi, skupaj z režijskim obratom	-	-	-	-	-	Občina Komenda, 2024	12	-	-	-					
99	Število certifikatov odličnost/ znakov kakovosti občine	-	-	-	-	-	Občina Komenda, 2023	1	-	-	-					
100.1	Število podanih pobud občanov prek spletne strani Predlogi in pobude						Občina Komenda, 2023	37								
100.2	Število izdanih števil lokalnega glasila Naš časopis na leto	-	-	-	-	-	Občina Komenda, 2023	11	-	-	-					
100.3	Obisk spletne strani www.komenda.si v letu (nova od junija 2023, unikatni obiskovalci)	-	-	-	-	-	Občina Komenda, (jun-dec 2023)	131.108	-	-	-					
100.4	Število naročnikov na e-novice občine Komenda	-	-	-	-	-	Občina Komenda, oktober 2024	348	-	-	-					

